

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2Broj :341
Godina : 2015.
Podgorica, 6. april 2015.

Broj primjeraka : 100

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Uvod u dizajn I i II; Grafičke komunikacije, I,II,III i IV* na Osnovnim studijama, *Grafičke komunikacije I i II* na Specijalističkim studijama na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 21.06.2014. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **MR ANA MATIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 21.11.1972. godine u Nišu. Osnovnu školu završila sam u Niškoj Banji, sa velikim brojem nagrada i priznanja na opštinskim i regionalnim takmičenjima iz književnosti, matematike, fizike i likovnog. 1984. godine bila sam učenik Grada Niša, a 1987. godine stekla diplomu *Vuk Karadžić*. Godine 1991. završila sam grafički osek srednje škole za primenjenu umetnost "Đorđe Krstić" u Nišu.

1995. godine, diplomirala sam na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju, Odsjek grafika, Smjer grafički dizajn, u klasi profesora Mila Grozdanića. Dvostruki sam dobitnik nagrade za grafički dizajn Fakulteta likovnih umjetnosti, 1994. i 1995. godine.

1998. godine, odbranila sam magistarsku tezu pod nazivom "*A.I.D.A. Tourist posters - Likovna problematika vizuelnih sredstava turističke propagande*" na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu, na katedri za plakat, mentor profesor Borivoje Likić.

Do sada sam imala preko deset samostalnih, učestvovala na preko pedeset kolektivnih izložbi, dobitnik sam više nagrada za grafički dizajn. Bavim se edukacijom, grafičkim dizajnom, grafikom, art knjigom, tipografijom i angažovanom umjetnošću. Koordinator sam i stručni konsultant na brojnim projektima vezanim za grafički dizajn, vizuelni identitet... Autor brojnih

vizuelnih identiteta i preko 300 publikacija (knjiga, kataloga, časopisa, monografija...). Učesnik sam i predavač na mnogim radionicima, naučnim skupovima i tribinama.

Inicijator i koordinator FLUID dizajn foruma, Cetinje.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

1.10.1994. godine izabrana sam za saradnika u nastavi FLU Cetinje, na Odsjeku grafika, Smjer grafički dizajn, na predmetima: *Grafički dizajn, Obrada knjige i Grafičke komunikacije*.

8.10.2001. godine izabrana sam za asistenta na FLU Cetinje na istim predmetima.

13.05.2004. godine izabrana sam u akademsko zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore - Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje, na predmetu *Grafičke komunikacije*, Studijski program Grafički dizajn. Iste godine izabrana sam u zvanje docenta na predmetu *Grafičke komunikacije* na Univerzitetu u Nišu - Fakultet umetnosti u Nišu, Odsjek primenjene umetnosti.

Od 2004. do 2006. godine gostujući profesor na Fakultetu umetnosti u Nišu, na predmetu *Grafičke komunikacije* i predmetu *Plakat*.

Godine 2007. angažovana sam kao predavač na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, na predmetu *Brend menadžment*.

Od 2007. godine angažovana sam na i na predmetu *Interaktivni dizajn*, na Studijskom programu Grafički dizajn, na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje.

24.09.2009. godine izabrana sam u akademsko zvanje vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore - Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje, na predmetu *Grafičke komunikacije*, i predmetu *Interaktivni dizajn*, Studijski program Grafički dizajn.

Od studijske 2013/14 angažovana sam kao gostujući predavač na Akademiji likovnih umjetnosti Trebinje, predmet *Tipografsko oblikovanje* i predmet *Grafičko oblikovanje knjige*.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI SA POSLEDNJEG IZBORA

2. UMJETNIČKA DJELATNOST							
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	
Broj referenci/broj bodova	0*0	14*40	1*2	1*1	1*2	221*60,7	238*105,7
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST							105,7
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST							
3.1. Udžbenici			3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	
Broj referenci*broj bodova							
3.2. Priručnici				3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova							
3.3. Gostujući profesor					3.3.1.	3.3.2.	4
Broj referenci*broj bodova					1*4		
3.4. Mentorstvo				3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	3,5
Broj referenci*broj bodova					2*3	1*0,5	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)							5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST							12,5
4. STRUČNA DJELATNOST							
4.1. Stručna knjiga					4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova							
4.2. Urednik ili koeditor				4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	8

Broj referenci*broj bodova	1*3	3*5		
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
	Broj referenci*broj bodova			
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
	Broj referenci*broj bodova			
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	0,3
	Broj referenci*broj bodova		3*0,3	
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
	Broj referenci*broj bodova		17*15	15
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				23,3

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

2.	UMJETNIČKA DJELATNOST	Br. bod.
2.1	Premijerno predstavljanje kompleksnog umjetničkog djela koje je definisano kao vrhunsko dostignuće od međunarodnog značaja 1. Ana Matić / Vizuelni identitet za Regional Cooperation Council - Task Force on Culture and Society, Regional Cooperation Council, 2011/12 (prvorangirani rad na međunarodnom konkursu)	5
2.2	Premijerno predstavljanje kompleksnog umjetničkog djela koje je definisano kao vrhunsko dostignuće nacionalnog značaja 2. Ana Matić / Idejno rješenje poštanske marke na temu "550 godina od rođenja Božidara Vukovića Podgoričanina", Pošta Crne Gore, 2009. (prva nagrada na konkursu) 3. Ana Matić / Vizuelni identitet i slogan – ME 4 EU, EU 4 ME (Ja za Evropu, Evropa za mene) - Pregovori Crna Gora-EU, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore, 2012. (prva nagrada na konkursu) 4. Ana Matić / Vizuelni identitet – Nacionalna biblioteka Crne Gore, 2013. (prva nagrada na konkursu) 5. Ana Matić/Grafičko oblikovanje monografije: Prof. dr Aleksandar Čilikov, Paštrovske crkve i manastiri - Zidno slikarstvo, DPC Podgorica i Univerzitet Crne Gore, 2010 (nagrada za najbolje opremljeno umjetničko izdanje na 5. Međunarodnom podgoričkom sajmu knjiga, 2010). 6. Ana Matić / Grafičko oblikovanje edicije "Posebna biblioteka", Otvoreni kulturni forum Cetinje, 2010, (nagrada za najbolje opremljenu ediciju: OKF Cetinje - „Posebna biblioteka“ na 6. Međunarodnom podgoričkom sajmu knjiga, 2011).	3 5 5 5
2.3	Premijerno predstavljanje umjetničkog djela na manifestacijama od međunarodnog značaja 7. Lazar Pejović, Ana Matić / dizajn mape koja je dio izložbene prezentacije Crne Gore na 13. Bijenalu arhitekture u Veneciji, Comon Ground – Sljedeći korak / Next Step / Passo Successivo, komesar Rifat Alihodžić, Pallazo Malipiero, Venecija 2012. 8. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Comon Ground – Sljedeći korak / Next Step / Passo Successivo, prezentacija Crne Gore na 13. Bijenalu arhitekture u Veneciji, Minstarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore, 2012. 9. Ana Matić/Grafičko oblikovanje kataloga Misliti slikom /Pensare attraverso l'immagine/ Image Think – Irena Lagator Pejović, prezentacija Crne Gore na 55. Bijenalu	3 3

	umjetnosti u Veneciji, Minstarstvo kulture Crne Gore i Centar savremene umjetnosti Crne Gore, 2013	3
2.4	Premijerno predstavljanje umjetničkog djela na manifestacijama od nacionalnog značaja 10. Ana Matić / Samostalna izložba "Promjena koda: Njegoš/Morze" (print i video), FIAT, Podgorica, Kuslevova kuća, 2013. / selektor Slobodan Milatović, 11. Ana Matić / Ciklus Realestate - E is missing (print); SHIFT (print) / Kolektivna izložba 42. hercegnovski zimski salon, selektorka Anastazija Miranović, Galerija Josip Bepo Benković, Herceg Novi, 2009. 12. Ana Matić / TYPORNAMENTUM NI-III (digital print) / Kolektivna izložba 43. hercegnovski zimski salon, selektorka Ljiljana Zeković, Galerija Josip Bepo Benković, Herceg Novi, 2010. 13. Ana Matić / Iz ciklusa SLOBODA - vidjeti / izgovoriti / pisati / osjetiti / misliti / čitati (objekat) / Kolektivna izložba XXXIV Crnogorski likovni salon "13. novembar", selektorka Anastasija Miranović, Ministarstvo culture Crne Gore, Cetinje, 2012. 14. Ana Matić / Vizuelni identitet / Total dizajn "100 godina od obnove Kraljevine Crne gore", Ministarstvo kulture Crne Gore, 2010. 15. Petar Vujović, Ana Matić/ Grafičko oblikovanje monografije: Tatjana Jović, Diplomatska predstavništva u knjaževini i kraljevini Crnoj Gori, Narodni muzej Crne Gore, 2010. 16. Petar Vujović, Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: Tatjana Jović, Diplomatic Missions in the Principality and the Kingdom of Montenegro, Narodni muzej Crne Gore, 2010. 17. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije Speeches and Proclamations of King Nikola / Discours et proclamations du Roi Nicolas / Discorsi e proclami di re Nicola / Reden und Verkundigungen vom Konig Nikola, Centralna narodna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, 2010. 18. Branka Vujović, Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Jubilarne svečanosti 1910-2010 / Jubilee Celebrations 1910-2010, Narodni muzej Crne Gore, 2010. 19. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Nikola I, Gospodar i pjesnik / Nikola I, a Sovereign and a Poet. Centralna narodna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, 2010. 20. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Crnogorska i inostrana štampa o obnovi Kraljevine Crne Gore 1910./The Montenegrin	4 4 4 4 4 1 1 2 1 1

	and International Press on the Restoration of the Kingdom of Montenegro in 1910, Centralna narodna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević”, 2010.	1			
	21. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Poslanstva na Cetinju / Diplomatic Missions in Cetinje, Centralna narodna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević”, 2010.	1			
	22. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga Obnova crnogorskog kraljevstva i jubilarne svečanosti 1910. godine / The Restoration of the Kingdom of Montenegro and the Jubilee Celebrations in 1910, Državni Arhiv Crne Gore, 2010.	1			
	23. Ana Matić / Vizuelni identitet proslave 5. godina nezavisnosti – Da je vječna Crna Gora, Vlada Crne Gore i Prijestonica Cetinje, 2011.	4			
	24. Ana Matić / Vizuelni identitet / Promo – 42. Ratkovićeve večeri poezije, Bijelo Polje, Ministarstvo kulture Crne Gore, 2012.	4			
	25. Ana Matić (total dizajn), Srđa Dragović (maskota), Robert Aleksić (web) / Vizuelni identitet / Promo / Katalog / Web site – FIAT - Festival internacionalnog alterantivnog teatra, Podgorica, 2013.	4			
2.5	Premijerno predstavljanje umjetničkog djela sa obavljenom kritikom				
	26. Ana Matić / Samostalna izložba grafičkog dizajna “Imprimatur by anamatić” Volume I , CSUCG i ULUCG, Umjetnički Paviljon, Podgorica, 2009.	2			
	27. Ana Matić / Samostalna izložba grafičkog dizajna “Imprimatur by anamatić” Volume II , CSUCG i ULUCG, Umjetnički Paviljon, Podgorica, 2010.	2			
2.6	Premijerno predstavljanje umjetničkog djela				
	28. Ana Matić / Samostalna izložba grafičkog dizajna “Imprimatur by anamatić” , Galerija Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo, 2010.	1			
	29. Ana Matić / Samostalna izložba grafičkog dizajna “Imprimatur by anamatić” , Galerija savremene likovne umjetnosti Niš, Paviljon u Tvrdavi, Niš, 2010.	1			
	30. Ana Matić / Samostalna izložba grafičkog dizajna “After Imprimatur” , u okviru GRAFFEST-a, Galerija kulturnog centra Novog Sada, Novi Sad, 2012.	1			
	31. Ana Matić / Orden MMVI (orden); Orden ZA BILO ŠTA (orden) / Kolektivna izložba Artefakt MADE IN CETINJE , 42° - Galerija FLU, Cetinje i Perjanički dom (CSUCG), Podgorica, 2010.	1			
	32. Ana Matić / Tipodiary - Topography of BE IN (print); Tipoczyk - Sonnet 116 (print) / Kolektivna izložba TypoCity.me , 42° - Galerija FLU, Cetinje, 2011.	1			
	33. Ana Matić / Event design – 10 godina razvojne aradnje Njemačke i Crne Gore (Vila Gorica), GTZ & Ambasada SR Njemačke, Podgorica, 2009.	1			
	34. Ana Matić / Vizuelni identitet – Vlada Crne Gore, Agencija za lijekove i medicinska sredstva – CALIMS , 2009.	1			
	35. Ana Matić / Vizuelni identitet / Promo – Festival kratke priče - Odakle zovem ,				
	Podgorica, 2009.				1
	36. Ana Matić / Logo – NCO (Normal Company Office) , Normal Company, Podgorica, 2009.				0,5
	37. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga: Konkursni radovi za idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju , Univerzitet Crne Gore, 2009.				1
	38. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga, plakata i billboarda: Nikola Gvozdinović Gvozdo, Retrospektiva – Slike/paintings, crteži/drawings , CSUCG - Centar savremene umjetnosti Crne Gore, 2009.				1
	39. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga: VISSO proizvodi , Šišković – Visso d.o.o., 2009.				1
	40. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: U korak s vremenom, povodom 50 godina rada JPU Ljubica Popović , JPU Ljubica Popović, Podgorica, 2009.				1
	41. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: Profesionalno pozorište u Nikšiću 1949-2009 , Nikšićko pozorište, Nikšić, 2009.				1
	42. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Aleksandar Bečanović, Baša Brković, Andrej Nikolaidis, Ognjen Spahić, Vladimir Vojinović, Les Nouvelles / Kratke priče , Festival kratke priče - Odakle zovem , Podgorica 2009, Sibila d.o.o. / NVO Prostory / Knjižara "Karver", 2009.				0,5
	43. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Janko Ljumović, Dijalog – od pisanog teksta do prikazanog glasa , Nova Knjiga, Podgorica, 2009.				0,5
	44. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Liljana Dirjan, Privatni svjetovi , OKF Cetinje, 2009.				0,5
	45. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Hadžem Hajdarević, Uspavana voda , OKF Cetinje, 2009.				0,5
	46. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Josip Osti, Samo je smrt zimzelena , OKF Cetinje, 2009.				0,5
	47. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Sonja Tomović Šundić, Etika ljudskih prava , OKF Cetinje, 2009.				0,5
	48. Ana Matić / Vizuelni identitet / Promo – Festival kratke priče - Odakle zovem , Podgorica, 2010.				1
	49. Ana Matić / Logo – Institut za energetiku, efikasnost i ekologiju , ETG inženjering, Podgorica, 2010.				0,5
	50. Ana Matić / Logo – Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore , Zavod za HMP, 2010.				1
	51. Ana Matić / Vizuelni identitet i plakat – HARMONIKA FEST, Međunarodni festival harmonike / International Accordion Fest Montenegro, Cetinje , Harmonika fest, 2010.				1
	52. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografskog kataloga: Dragan Karadžić, slike / crteži / akvareli / fotografije / paintings drawings / watercolours / photos , CANU - Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010.				1
	53. Ana Matić / Grafičko oblikovanje kataloga i promo materijala: BARVALE – Photography Duško Miljanić , Vlada Crne Gore,				

Ministarstvo za zaštitu ljudskih i manjinskih prava, Sistem UN u Crnoj Gori, 2010.	1	<i>malazeze</i> , NVO Prostory, Podgorica / NVO Centar za kulturu "Camaj Pipa", Skadar, 2011.	1
54. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: <i>Cetinje 1950-1980 iz albuma Krsta Đuričića</i> , Matica Crnogorska, 2010.	1	73. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Ismail Kadare, <i>Pad kamenog grada</i> , Sibila d.o.o. / NVO Prostory / Knjižara "Karver", 2011.	0,5
55. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: <i>50. godina Ekonomskog fakulteta Podgorica (1960-2010)</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, 2010.	1	74. Ana Matić / Dizajn konsultant i grafičko oblikovanje korica monografije: Tatjana Pejović i Aleksandar Čilikov, <i>Pravoslavni manastiri u Crnoj Gori</i> , Štampar Makarije i Oktoih (likovni urednik Lazar Pejović), 2011.	1
56. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: <i>Magija traje</i> , Nikšićko pozorište, Nikšić, 2010.	1	75. Ana Matić / Grafičko oblikovanje bibliofilskog i tiražnog izdanja knjige: Ratko Vouyochevich / Ratko Vujošević, <i>AU REVOIR, MONTENEGRO / OREVIAR MONTENEGRO</i> , Matica Crnogorska (crteži Rajko Todorović Todor), 2011.	1
57. Ana Matić / Grafičko oblikovanje monografije: <i>Međunarodni festival glumca</i> , Nikšićko pozorište, Nikšić, 2010.	1	76. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Balša Brković, <i>Privatna galerija</i> , Nova Knjiga, Podgorica, 2011.	0,5
58. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Tes Gallagher, <i>Dragi duhovi – izabrane pjesme</i> , Sibila d.o.o. / NVO Prostory, 2010.	0,5	77. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Radmila Vojvodić, <i>Drame (Princeza Ksenija od Crne Gore / Montenegrini / Montenegro Blues)</i> , Nova Knjiga, Podgorica, 2011.	0,5
59. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: S. Asanović, O. Spahić, V. Vojinović, A. Nnikolaidis, L. Ruth-Stefanović, B. Brković, Z. Hodžić, B. Pušić, D. Radulović, A. Bečanović, J. Nikolaidis, <i>Short Stories</i> , Festival kratke priče - <i>Odakle zovem</i> , Podgorica 2010 / Sibila d.o.o., 2010.	0,5	78. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Borislav Jovanović, <i>Bijeli gavan</i> , Centralana narodna biblioteka Crne Gore „Đurde Crnojević“, 2011.	0,5
60. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Vuksan Vuksanović, <i>Zemlja</i> , Nova Knjiga, Podgorica, 2010.	0,5	79. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Novak Kilibarda, <i>Serdarev grob</i> , Centralana narodna biblioteka Crne Gore „Đurde Crnojević“ (ilustracija Dejan Batrićević), 2011.	0,5
61. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: W. H. Auden, <i>Nek mi povijest sudi</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	80. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Borislav Jovanović, <i>Platonov plač</i> , OKF Cetinje, 2011.	0,5
62. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Andrej Nikolaidis, <i>Homo Sucker – Poetika apokalipse</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	81. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Miljenko Jergović, <i>Izabrane pjesme Nane Mazutha</i> , OKF Cetinje, 2011.	0,5
63. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Miljenko Jergović, <i>Tango, bal i druge priče</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	82. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Aleksandar Leso Ivanović, <i>Jutra jugova (pjesme - odabrani testkovi)</i> , OKF Cetinje, 2011.	0,5
64. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Aleksandar Leso Ivanović, <i>Jutra jugova</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	83. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Milorad Popović, <i>Njgoš i crnogorska nacija</i> , OKF Cetinje, 2011.	0,5
65. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Mladen Lompar, <i>Mit o izgubljenim dodirima</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	84. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Ratko Vujošević, <i>Oči sjemena</i> , PEN Centar Crne Gore i CDNK, 2011.	0,5
66. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: D. Tripković, S. Bošković, B. Mijović, V. Raičević, S. Vujović, <i>Klasa – nova crnogorska drama</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	85. Ana Matić / Vizual konferencije <i>SELLER in der GIZ – gemeinsam handeln, gemeinsam wachsen, Budva 2012 / SELLER within / GIZ – working together, growing together, Budva 2012</i> , GIZ Montenegro, 2012.	1
67. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Vlatko Simunović, <i>Razgovori</i> , OKF Cetinje, 2010.	0,5	86. Ana Matić / Vizuelni identitet / Promo – <i>Festival kratke priče - Odakle zovem</i> , Podgorica, 2012	1
68. Ana Matić / Vizuelni identitet / Promo – <i>Festival kratke priče - Odakle zovem</i> , Podgorica, 2011.	1	87. Ana Matić / Plakat – <i>Otvori knjigu – Otvori um (Svjetski dan knjige)</i> , Nacionalna bilioteka Crne Gore, 2012.	0,5
69. Ana Matić / Vizuelni identitet / Turistička signalizacija / Liflet – <i>Pčelarski putevi i staze – Mapiranje i specifična turistička signalizacija / Honey trails and tales – Mapping of thematic paths and specific touristic signagalisation</i> , GTZ (GIZ) Montenegro, 2011.	1	88. Ana Matić / Logo – <i>ProAccession Montenegro</i> , British Council Montenegro, 2012.	0,5
70. Ana Matić / Plakat / Billboard – <i>Evo nas – Dani kulture manjinskih naroda u Crnoj Gori</i> , CEKUM - Centar za kulturu manjina, Podgorica, 2011.	0,5	89. Katalog <i>Akvareli - Savo Pavlović</i> , ULUCG, 2012.	0,5
71. Ana Matić / Plakat – <i>“3 u 1” – Penguin – Glaser – Mirko Ilić</i> , FLU Cetinje, 2011.	0,5	90. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige: Vuk Vuković, <i>O sebi u sobi</i> , Oktoih, 2012.	0,5
72. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjiga: <i>Izbor iz savremene Albanske poezije i drame; Përzgjedhje nga poezia bashkëkohore</i>		91. Ana Matić / Grafičko oblikovanje knjige:	

	prethodnog izbora: 1. Zejnilović Adela (komentorstvo) – <i>Crna Gora u pismu od ličnog do zvaničnog</i> 2. Dević Sanja – <i>Testenine i gotovi proizvodi - Grafičko oblikovanje serije proizvoda i njihovo brendiranje</i>	3
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave - na predlog vijeća univerzitetske jedinice ako nije bilo značajnijih primjedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata Na osnovu odluke Vijeća Fakulteta likovnih umjetnosti od	5

4.	STRUČNA DJELATNOST	Br. bod.
4.1.	Stručna knjiga	
4.1.1.	U inostranstvu	
4.1.2.	U zemlji	
4.2.	Urednik ili koeditor časopisa, knjige, urednik kontinuiranih umjetničkih programa (u trajanju dužem od devet mjeseci) 1. Likovni urednik serije publikacija povodom obilježavanja jubileja “100 godina od obnove Kraljevine Crne gore” (Ministarstvo kulture, Narodni Muzej Crne Gore, Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević, Državni Arhiv Crne Gore), 2010. 2. Likovni urednik serije udžbenika za dijasporu “Crna Gora moja postojbina” , Centar za iseljenike Crne Gore (dizajn Slađana Bajić i Adela Zejnilović), 2010. 3. Likovni urednik magazina KOD , Centar za kulturu manjina, Podgorica, 2011, 2012, 2013, 2014.	3 3 2
4.3.	Stručni članak	
4.4.	Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize	
4.5.	Popularno-stručni članci: - <i>Putovanje kroz magiju knjige. Od glinenog zapisa do digitalne knjige</i> , povodom enciklopedije <i>Put do knjige</i> , Mila Grozdanića, Art Centrala, 02/2009. - <i>Kako komuniciraju ozbiljne države</i> . Povodom izložbe: “Dimenzija površine. Komunikacioni dizajn u Nemačkoj”, Art Centrala, 03/2010. - <i>Tri gracije</i> , katalog izložbe <i>Jesi (li) tu?</i> - Bojana Sindić, Sanja Raonić, Nataša Škorić, 2010; (predgovor kataloga) - <i>Aritmetika dizajna</i> , povodom projekta «3in1», Art Centrala, 06/2011.	0,1 0,1 0,1 0,1

4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost: 2010-2014 Rukovodilac Studijskog programa Grafički dizajn 2010 Selektor za Crnu Goru na regionalnom natječaju za ambalažu – REGPAK , Hrvatska 2013 Selektor za Crnu Goru, Imago Mundi, The Luciano Benetton Collection , Fondazione Benetton, Italija Učešće u radionicama, na okruglim stolovima, panel diskusijama i tribinama: 2011 Cetinje, ASK - Arhitektonski studentski kongres u Crnog Gori (predavanje na temu: <i>Individualnost</i>) 2011 Cetinje , Foto radionica Cetinje, Foto klub <i>PHOTO PG</i> (predavanje na temu: <i>V.S.=+</i>) 2011 Podgorica , Crnogorska akademija nauka i umjetnosti – Centar mladih naučnika, naučni skup <i>Stvaralaštvo žena u Crnoj Gori</i> (predavanje na temu: <i>Solve et coagula - Pročisti i uključi u cjelnu</i>) 2012 Novi Sad , GRAFFEST, Akademija	
------	---	--

	likovnih umjetnosti Novi Sad, studio Berar (predavanje “Integrativity/Deadline”) 2013 Cetinje, FLUID dizajn forum #01/2013 Cetinje: <i>Identitet grada</i> - izlaganje na Panelu (<i>ArteFakt Made in Cetinje / Interakcije grada / AnonimNO</i>) 2014 Cetinje, FLUID dizajn forum #02/2014 Cetinje: <i>Grad I komunikacije</i> - izlaganje na Panelu (<i>Mapiranje tematskih staza i specifična turistička signalizacija lokaliteta Godinje</i> ”), zajedno sa Lazarom Pejovićem 2014 Podgorica, CafeClub Tarantino, PechaKucha Night Podgorica, Volume #3	
	Vodstvo u radionicama: 2010 Berlin, Typoberlin workshop - asistent radionice zajedno sa Aleksandrom Brančikom (Xplicit, Berlin) 2012 Podgorica, British Council - Inclusive design workshop , zajedno sa Lazarom Pejovićem i Antunom Heberom (British Council, Podgorica) 2012 Beograd , voditeljica radionice information dizajna WAS & IS SAVAMALA - Timeline Signage Savamala u okviru konferencije Autor ili univerzalni vojnik , zajedno sa Adelom Zejnilović 2012 Mojkovac, Andrijevića, Žabljak – USAID Projekat ekonomskog razvoja, Izrada profesionalnog štampanog promotivnog materijala za male turističke biznise i organizacije na sjeveru Crne Gore (Solo Projects i USAID) 2013 Godinje , voditeljica radionice “ <i>Mapiranje tematskih staza i specifična turistička signalizacija lokaliteta Godinje</i> ”, zajedno sa Lazarom Pejovićem (SEE projekat CULTEMA)	20
	Vodeće i organizatorske aktivnosti: 2009 Podgorica – Koordinator izložbe plakata studenata FLU Cetinje- LES NOUVELLES – Festival kratke priče - <i>Odakle zovem</i> , Podgorica 2009. 2010 Cetinje , koordinator projekta ARTEFAKT Made in Cetinje , zajedno sa Jankom Ljumovićem (FDU i FLU Cetinje) 2010 Berlin , organizator radionice Xplicit Warmshop Typo Berlin 2011 Cetinje , organizator projekta TypoCity.me - FLU (Cetinje), FUD UJEP (Republika Češka), XPLICIT (Berlin) 2011 Cetinje , organizator projekta “3 u 1” – Penguin – Glaser – Mirko Ilić (FLU Cetinje / Narodni muzej Crne Gore / Zetski dom / US Embassy Podgorica) 2012 Cetinje , koordinator izložbe i radionice “Ulmski modeli” u saradnji sa Narodnim muzejom Crne Gore i Goethe-Institutom Beograd 2013 Koordinator projekta Social media logo design (US Embassy Podgorica / FLU Cetinje) 2013 Cetinje , inicijator i koordinator FLUID dizajn foruma Cetinje #01/2013 - Cetinje: <i>Identitet grada</i> 2013 Godinje , vođa projekta “ <i>Mapiranje tematskih staza i specifična turistička signalizacija lokaliteta Godinje</i> ” - SEE projekat CULTEMA 2014 Cetinje , koordinator FLUID dizajn foruma Cetinje #02/2014 - Cetinje: <i>Grad i komunikacije</i> , zajedno sa Lazarom Pejovićem	

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD	323	119	442	190.6	145.5	336.1
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	2	17.5	26	43.5
4. STRUČNI RAD	41	29	70	34	28.4	62.4
UKUPNO	365	149	514	242.1	199.9	442

7. NAGRADE I PRIZNANJA

- Prva nagrada za idejno rješenje poštanske marke na temu "550 godina od rođenja Božidara Vukovića Podgoričanina", Pošta Crne Gore (2009)
- Prva nagrada za grafičko oblikovanje monografskog izdanja na 5. Podgoričkom sjaju knjiga, za knjigu "Paštrovske crkve i manastiri - zidno slikarstvo", Aleksandar Čilikov, izdavači Univerzitet Crne Gore i DPC Podgorica (2010)
- Nagrada za najbolje opremljenu ediciju: OKF Cetinje - „Posebna biblioteka“ na 6. Međunarodnom podgoričkom sjaju knjiga (2011)
- Prva nagrada na konkursu za idejno rješenje vizuelnog identiteta i slogana "Pregovori CG-EU", Vlada Crne Gore, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i Ambasada EU u Podgorici, 2012.
- Prva nagrada na konkursu za idejno rješenje vizuelnog identiteta Nacionalne biblioteke Crne Gore, Cetinje, 2013.

8. ČLANSTVO U STRUČNIM I NAUČNIM UDRUŽENJIMA

Član Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore (ULUCG), od 2006.

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH ILI UMJETNIČKIH DJELA

- 2004.
- Monografija *Petar Lubarda 1907-1974*, Galerija Todorović
- 2005.
- *Obilježja i oznake Uprave policije* (total dizajn), Uprava policije Crne Gore 2007.
 - Monografija *Crna gora i velike sile*, autori Živko M. Andrijašević i Šerbo Rastoder, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica
 - Monografija - *Crna Gora Zemlja legendi*, Nova Knjiga, Podgorica
- 2008.
- Monografski katalog *Rajko Todorović Todor – retrospektiva*, CSUCG
 - Monografija *Filip Janković, slike/paintings, crteži/drawings*, CSUCG
 - Monografija *Dragan Karadžić, slike/paintings, crteži/drawings*, CANU
 - Katalog *Od Arsenala do Porto Montenegro (Transformacija), Paviljon Crna Gora, 11. internacionalana izložba arhitekture - Bjenale u Veneciji*, Crna Gora, Ministarstvo kulture, sporta i medija
 - Vizuelni identitet *Reforma zdravstva*, Crna Gora, Ministarstvo zdravlja i socijalnog staranja, Fond za zdravstvo (total dizajn i serija plakata)
- 2009.
- Idejno rješenje poštanske marke na temu "550 godina od rođenja Božidara Vukovića Podgoričanina", Pošta Crne Gore
 - Vizuelni identitet – Vlada Crne Gore, *Agencija za lijekove i medicinska sredstva – CALIMS*
- 2010.
- Vizuelni identitet / Total dizajn "100 godina od obnove Kraljevine Crne gore" (Ministarstvo kulture Crne Gore)
 - Serija kataloških i monografskih publikacija povodom obilježavanja jubileja "100 godina od obnove Kraljevine Crne gore" (Ministarstvo kulture, Narodni Muzej Crne Gore, Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević, Državni Arhiv Crne Gore)

- Monografija *Paštrovske crkve i manastiri - Zidno slikarstvo*, autor Prof. dr Aleksandar Čilikov, DPC Podgorica i Univerzitet Crne Gore
- 2011.
- Likovni urednik magazina *KOD*, Centar za kulturu manjina, Podgorica, od 2011.
 - 2011/12 Vizuelni identitet – *Regional Cooperation Council - Task Force on Culture and Society*, Regional Cooperation Council
- 2012.
- Vizuelni identitet i slogan – *ME 4 EU, EU 4 ME (Ja za Evropu, Evropa za mene)* - Pregovori Crna Gora-EU, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore (prva nagrada)
 - Likovni urednik kataloga *Comon Ground – Sljedeći korak / Next Step / Passo Successivo*, prezentacija Crne Gore na 13. *Bijenalu arhitekture u Veneciji*, Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore
- 2013
- Vizuelni identitet – *Nacionalna biblioteka Crne Gore* (prva nagrada)
 - Likovni urednik kataloga *Misliti slikom / Pensare attraverso l'immagine / Image Think – Irena Lagator Pejović*, prezentacija Crne Gore na 55. *Bijenalu umjetnosti u Veneciji*, Ministarstvo kulture Crne Gore i Centar savremene umjetnosti Crne Gore
 - Vizuelni identitet / Promo / Katalog / Web site – *FIAT - Festival internacionalnog alterantivnog teatra, Podgorica* (zajedno sa Srdom Dragovićem - maskota i Robertom Aleksićem - web)

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Vanredni profesor mr Ana Matić, diplomirala je Grafički dizajn na FLU Cetinje 1995; a magistrirala na FPU u Beogradu 1998. Kako su predmeti za koje konkuriše svrstani u grupu umjetničkih predmeta, ona u smislu stepena obrazovanja ispunjava sve konkursne uslove za oblast kojoj ovi predmeti pripadaju. Takođe treba pomenuti i njen dvadesetogodišnji postupni angažman na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje tj. Univerzitetu Crne Gore, najprije kao saradnika u nastavi, zatim kao asistenta, izbor u zvanje docenta 2004, i zvanje vanredni profesor, 2009. godine).

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, konstatujem da v. prof. mr Ana Matić ispunjava sve uslove Konkursa za izbor u više akademsko zvanje.

UMJETNIČKI RAD

U priloženoj dokumentaciji kataloga *Imprimatur* Volume I i Volume II, obimnom portfoliju radova i klasifikacionoj biografiji vanrednog profesora mr Ane Matić, koje sam sa zadovoljstvom analizirao, može se konstatovati više stvari. Radi se o tri grupacije: velikoj stvaralačkoj aktivnosti, grafičko-dizajnerskim referencama i dugogodišnjoj pedagoškoj aktivnosti. Imajući na umu stotine projekata koje je realizovala, vodio sam se mišlju, da se ne bavim pojedinačnim analizama radova, već zbirnim radom, karakterističnim za Anin profesionalni - lični pristup i izdvojem generalne osobenosti iz njenog šireg bazičnog likovnog – dizajnerskog promišljanja.

Kompleksnost i priroda grafičkog dizajna podrazumijeva visoko stvaralačko i šire multidisciplinarno obrazovanje. Kratko rečeno, Ana Matić ih ima na zavidnom nivou. Način uobličavanja i preplitanja graničnih duhovnih mehanizama ona razrješava stvaralački superiorno, otvoreno i trajno. Takva transformacijska kompleksnost njenim radovima daje sigurnost, jasnoću ideja, simboliku, čitljivu znakovnost i karakternu punoću na visokom profesionalnom nivou. Ona dobro razlikuje suštinu različitih zadataka i njihovu primjenljivost (od manjih formi do kompleksnijih, kao što je npr. monografska knjiga), strukturu, duh i simboliku. Taj visoki procesni dijalog traje od inicijalnog znaka do završnog čina u preoblikovanju formi, shvatanja oblika i strukturalne cjeline, pa na kraju do radanja jedne nove forme stvaralačkog života djela.

Takođe, Ana poznaje duh grafičkog oblikovanja - istorijski, teorijski i praktično. Na bazi znakovnosti, već u prvom mahu: misli, vidi i radi na nadgradnji, preoblikovanju i osavremenjavanju svih zadataka, dajući im autorski doprinos, u onoj mjeri koja im ide u prilog. Na osnovama ovakvog iskustva, Ana je na polju grafičkog dizajna brojnim ostvarenjima (monografije, knjige, plakati, katalozi, povelje, vizuelni identiteti...) postavila visoke kriterijume, obogatila kulturu profesionalnog oblikovanja i temeljnog likovnog razmišljanja, i isto toliko značajnog pedagoškog iskustva.

Ona ima suptilnost promišljanja i osjećanja za bitno u nekom zadatku. To bitno će upućivati na značenje (oblik, predmet, detalj, silueta, simbol, kompozicija...) da bi se bilo na pravom tragu. Oblik nije znak po sebi, već to postaje sa drugim elementima, predmetom, formom, sadržajem. Tako se kroz postupak uobličavanja ide ka značenju i bitnom unutrašnjem svojstvu koje valja otkriti. Ta smisljena slika treba da bude ubjedljiva, vođena velikim civilizacijskim iskustvima, najviše sugestivnim principom 11a relaciji izgled - funkcija - značenje. Radeći na velikom broju vizuelnih identiteta, knjiga, kataloga, plakata i dr. nije se zadovoljavala prolaznom informacijom, nego je značajno učestvovala u građenju javnih smislenih slika dajući doprinos kulturnim - likovnim projektima i događajima u hodu. To elementarno naslućivanje - navođenje, sugerije moguće sadržaje koje treba prepoznati. Ana svojom suptilnošću i profesionalnošću čita polazište u svim pravcima, pa i sadržaj i formu shvata kao jedno. Tu se ogleda stvaralačka moć da kroz vizuelnu čitljivost (bilo crtežom, fotografijom, stilizacijom, slovnom zapisom, rukopisnim pismom, detaljima tradicionalne tipografije, umnožavanjem etno obilježja ili drugim dizajnerskim elementima) uđemo u srž i bit grafičko-dizajnerskog oblikovanja. U urbanoj znakovitosti druge polovine XX vijeka Ana poštuje temeljne parametre koji se stalno unapređuju (svođenje - redukovanje, geometrijski duh, boja, stilizacija, detalj, jednostavnost, minimalizam, osavremenjavanje forme tipografskog znaka). Svi ovi elementi značajno učestvuju u sugestivnom putu promišljanja. Jedan od bitnih principa u umjetnosti "manje je više" poštuje i uvažava, ali kad to zatreba, dodaje neke od elemenata - npr. inicijalni piktogram, koji onda nekada umnoži obogaćujući neko od polazišta (misleći na jezik pisma, socijalne i etničke grupacije, događaje iz kulturne prošlosti, simboliku...).

Rješavanju projekata ona ne prilazi kao kratkoročnom rebusu koji treba pročitati, odgonetnuti. Značajniji su joj tok i trajanje u iščitavanju i oblikovanju. To rješava slojevito i temeljno, bježeći od efekata sa kratkim dahom. Ona zna da nijedan zadatak u sadržaju ne može biti parališući - sputavajući za njen kreativni pristup. Što je veći obavezujući pristup u sadržaju projekta, to je i za grafičkog dizajnera u još većoj mjeri kreativno obavezujući zadatak koji pojačava motivaciona uporišta da se zadati problem razriješi kvalitetno. Ana zna da postavljeni zadatak traži odgovarajući pečat, a da se autorski udio pri tome ugrađuje temeljno, tiho i trajno. Ona u projektima učestvuje u sazrijevanju jednog dugoročnijeg viđenja, dodirivanja, otkrivanja, osvajanja, trajanja. Sažetost i čitljivost u duhu zadatka i kreativnog oblikovanja, ona uvećava svojom posvećenošću, a njena kreativna smjelost ostaje vidljiva u zgušnjavanju, fokusiranju, račvanju, rastakanju i odjeku njenog stvaralačkog načina - koji traje.

PEDAGOŠKI RAD

Vanredni profesor mr Ana Matić ima značajno umjetničko, ali i pedagoško iskustvo od dvadeset godina. Ono je bazirano na njenom visokom obrazovnom i umjetničkom startu kroz školovanje, iskustvu stečenom od uglednih profesora - dizajnera i umjetnika, neprestanom "učanju", kontinuitetu sazrijevanja - od saradnika do vanrednog profesora. Podržavanje bitnog i individualnog kod svakog od studenata je prioritet u njenom pristupu.

STRUČNI RAD

Anin pristup struci je visoko profesionalan, metodološki dobro vođen, generisan posvećenošću i visokim radnim navikama koje se ogledaju u stotinama uspješno realizovanih projekata. Otvorena je za saradnju, što potvrđuje i organizacija više studijskih boravaka - gostovanja renomiranih svjetskih dizajnera, kao i njena gostovanja na relevantnim univerzitetskim institucijama u regionu. Sistematičnost u radu i produbljivanje ideja do realizacije su njene najistaknutije vrline.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD	323	119	442	190.6	145.5	336.1
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	2	17.5	26	43.5
4. STRUČNI RAD	41	29	70	34	28.4	62.4
UKUPNO	365	149	514	242.1	199.9	442

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Zbog velikog broja kvalitetnih stručno-umjetničkih referenci i visoko profesionalnog pristupa na umjetničkom, pedagoškom i stručnom planu, sa zadovoljstvom predlažem Nastavnom vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje i Senatu Univerziteta Crne Gore, da v. prof. mr Anu Matić **izabere u zvanje redovnog profesora** Univerziteta Crne Gore, za predmete - *Uvod u dizajn I i II; Grafičke komunikacije, I,II,III i IV i Specijalistički predmet Grafičke komunikacije*, koje sa veoma uspješnim rezultatima već vodi na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje.

RECENZENT

Prof. mr Dragan Karadžić
Univerzitet Crne Gore
Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu stepena obrazovanja - diplomirala Grafički dizajn na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje (1995), magistrirala na katedri za Plakat na Fakultetu primenjenih umjetnosti i dizajna u Beogradu (1998), dvadesetogodišnjeg angažmana na Univerzitetu Crne Gore, kao i na osnovu detaljne analize dostavljene Konkursne dokumentacije, zaključujem da je kandidat v. prof. mr Ana Matić ispunila sve uslove za izbor u više akademsko zvanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

UMJETNIČKI RAD

Već na prvi pogled na bogatu grafičku produkciju dizajnera Ane Matić suočavamo se sa neospornom činjenicom postojanja jedne značajne i višeznačno talentovane ličnosti.

KULTUROLOSKI - njeni radovi su belezi epohe u kojoj stvara.
CIVILIZACIJSKI - ona nam nudi artefakte u koje se veruje bez ostatka, ubeđujući nas da bez takvih ponuđenih rešenja ne bismo mogli sagledati u apsolutnoj punini umetnost svakodnevice.
UMETNIČKI - to su damari ličnih neponovljivih trenutaka, intimnih isповести...

MARKETINŠKI - njeni radovi su zavodljivi sabesednici, uporni "prodavci" svega najrazličitijeg, bez pretenzija da će svojom snagom i lepotom, šarmom i uverljivošću promeniti svet, rešiti globalna svetska pitanja...

SVE ZAJEDNO - grafički dizajn Ane Matić stavlja pred nas hrabra rešenja, jasna u izrazu, nudeći često ultimativnu opciju "take it, or leave it"!

Ana Matić je grafičar dizajner svesna činjenice da će njena rešenja dizajnirana sa predanošću iskrenog zaljubljenika u struku, biti u isto vreme i čin umetničke "ograničene slobode izbora"! Jer određene zadatosti, granice, dizajner ne sme nikada da zanemari... a da li će iskoračiti makar za mali korak izvan diktata porudžbine i osvojiti do tada neosvojive dimenzije, od toga zavisi da li ćemo TO dizajnersko delo i TOG dizajnera pamtili i da li će budućnost njemu pripadati!?!
Jer, estetika se izražava jezikom epohe, a sve ostalo svedoči o čoveku (dizajneru), nosi njegov pečat i znak, koje on kao autor

nastoji promovisati u univerzalno prepoznatljive kodove pripadajuće svima.

Ana Matić je grafičar dizajner koji svojim delanjem traje već dovoljno dugo, toliko da se njen razvojni put može sistematično pratiti, analizirati i vrednovati.

Impozantna brojka i respektabilna nomenklatura institucija za koje je ova dizajnerka radila samo su jedna od potvrda da je ovde reč o stvaraoču koji se potvrđuje svojim radom na vrlo širokom polju. Daleko bi nas odvelo kad bismo nabrajali sve vizuelne identitete ustanova i manifestacija za koje je Matićeva dala rešenja, dug bi bio spisak rešenja za kataloge, prateću grafiku, knjige, programske knjižice, kalendare, prospekte i sl... Zasenili bi i produkciju mnogih etabliranih dizajnera našeg, ali i šireg okruženja!

Recimo samo jedno - Ana Matić jednostavno živi svoju umetnost svuda i u svakom trenutku, ona je deo svoje umetnosti, umetnost je deo nje.

A renesansni pesnik/umetnik, davno je još rekao:

"UMETNOST JE LJUBOMORNA DRAGANA, ONA TRAZI ČITAVOG COVEKA!"

PEDAGOŠKI RAD

Predmeti za koje konkuriše Grafičke komunikacije u Osnovnim i Specijalističkim studijama, su predmeti na kojima je već godinama angažovana, najpre kao saradnik u nastavi, zatim kao, asistent, docent i vanredni profesor. Iz uže oblasti grafičkih komunikacija kandidatkinja ima referentne radove, ali i veoma referentne rezultate - projekte i nagrade koje su njeni studenti osvojili, što jeste potvrda njenog pedagoškog kvaliteta. Naglasio bih još i činjenicu da je Ana Matić zvanje magistra umetnosti stekla iz uže oblasti plakata, koja po nastavnom planu i programu na FLU Cetinje čini polovinu sadržaja nastavnih celina ovog predmeta, i aktivno se bavi promocijom te discipline. Većinu relevantnih internacionalnih kokursa za plakat ustvila je u curriculum Grafičkih komunikacija, čime je studentima data mogućnost da znanje stečeno tokom nastavnog procesa mogu da realizuju u praksi, i uporede ga drugim studentima. Kroz takav process, studenti su postavljeni kao aktivni akteri savremenog trenutka, edukuju se da budu socijalno odgovorni i kreativno promišljaju savremene teme u oblasti vizuelnih komunikacija.

Njeno dugogodišnje pedagoško iskustvo u mnogim dizajnerskim disciplinama, sposobnost da metodološki kvalitetno sublimira zadati problem, preporučuju je i za predmet Uvod u dizajn, koji se na većini škola izučava na prvoj godini studija, i za koga je veoma bitno da budu imenovani iskusni predavači, koji imaju širi integrativni pristup, i koji će studentima valjano postaviti osnove za dalju nadgradnju.

STRUČNI RAD

U vannastavnim aktivnostima pokazala se kao vrlo uspešan organizator mnogih izložbi, susreta studenata, radionica i tribina regionalnog povezivanja... čime vrlo aktivno doprinosi opštem pozitivnom imidžu matične kuće i Univerziteta.

Ana Matić je dobitnica vrlo značajnih nagrada na javnim konkursima i izložbama grafičkog dizajna, o čemu svedoči spisak o nagradama u prilogu biografije. Samostalno izlaže u zemlji i okruženju, a neretko je prisutna i na međunarodnoj grafičkoj sceni, odmeravajući svoj potencijal grafičara-dizajnera sa svetskom dizajnerskom elitom.

Poslednja u nizu njenih stručnih aktivnosti i inicijativa jeste FLUID dizajn forum koji je se nakon 4 izdanja čvrsto pozicionirao kao jedan od najznačajnijih regionalnih susreta u oblasti grafičkog dizajna,

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD	323	119	442	190.6	145.5	336.1
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	2	17.5	26	43.5
4. STRUČNI RAD	41	29	70	34	28.4	62.4
UKUPNO	365	149	514	242.1	199.9	442

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Ovde se radi o izrazito afirmisanoj umetnici koja neprestano istražuje u oblasti grafičkih komunikacija, istražujući i ispitujući ujedno i svoje stvaralačke mogućnosti, proširujući ih, gradeći svoj identitet, te nastojeći da se jasno inpostira kao respektabilan arbitar. Njeno shvatanje grafičkog dizajna može se tumačiti samo uslovno kao shvatanje medija komunikacije prosečne populacije, jer dizajnerska rešenja Matićeve nose sa sobom i snažne attribute filozofskog promišljanja, ponekad i do svesne hermetičnosti, ali ti i takvi njeni radovi ostaju po pravilu dovoljno komunikativni i provokativni kao umetnička, ali i kao marketinška rešenja, potvrđujući svojim stavom i izrazom da skoro po pravilu uvek iskoračuju izvan "proverenog" i poznatog, potvrđujući time tezu da autor ne tumači život, nego da život tumači autora! Svojim stavovima i nepogrešivim osećanjem za meru, te spretnošću majstora svog znata, Ana Matić nas uverava da je na najboljem putu da nam dokaže kako je moguće "pogoditi cilj, a ne promasiti sve ostalo"!

Shodno prethodnom, Nastavnom veću Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje i Senatu Univerziteta Crne Gore predlažem da vanredni profesor mr Ana Matić **bude izabrana u zvanje REDOVNI PROFESOR** za predmete – Uvod u dizajn I i II; Grafičke komunikacije, I,II,III i IV na Osnovnim studijama, i Grafičke komunikacije na Specijalističkim studijama.

RECENZENT

Prof. mr Branislav Dobanovački, red. pro. u penziji
Univerzitet u Novom Sadu,
Akademija umetnosti Novi Sad
Departman likovnih umetnosti,
Studijski program Grafičke komunikacije

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat v. prof. mr Ana Matić, nakon višegodišnjeg postupnog - saradničkog, asistentskog i predavačkog angažmana, 2009. godine izabrana je u nastavno zvanje vanredni profesor za predmete u oblasti grafičkog dizajna, na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje, Univerziteta Crne Gore. Na osnovu stepena obrazovanja (diplomirala Grafički dizajn na FLU Cetinje 1995; magistrirala na FPUD u Beogradu 1998), angažovanja u periodu od prethodnog izbora u zvanje i detaljne analize dostavljene konkursne dokumentacije (Klasifikaciona bibliografija dokumentovana portfoliom najrefernetnijih radova), očito je da kandidat - v. prof. mr Ana Matić ispunjava sve uslove Konkursa za izbor u više akademsko zvanje, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

UMJETNIČKI RAD

Umjetničko i dizajnersko djelo Ane Matić neophodno je posmatrati u kontekstu promjene značenja samog pojma i uloge dizajna u poslednjih par decenija. Dizajn, kao specifična disciplina na razmeđu umjetnosti, društvenih i humanističkih nauka na jednoj strani i primijenjenih i (često) komercijalno zavisnih praksi na drugoj, u savremenom postindustrijskom, umreženom društvu,

danas se percipira mnogo šire od nečega određenog funkcionalno-estetskom paradigom. Savremene dizajnerske prakse igraju važnu ulogu u socijalnoj, kulturnoj pa i političkoj sferi; dizajn više ne podrazumijeva direktnu relaciju sa nekom materijalnom ili grafičkom formom; interdisciplinarnost u dizajnu se podrazumijeva, a granice između pojedinih, veoma udaljenih oblasti se zamagljuje... Sam pojam dizajna se danas više odnosi na povezivanje i upravljanje različitim procesima u okviru kreativnih praksi u najširem smislu, nego na samo oblikovanje. Shodno tome je i uloga dizajnera - sa pozicije jednog od segmenata u produkcionom procesu koji djeluje na osnovu (često) uzanih ograničenja - pomjerena ka kreativnom usmjeravanju cjelokupnog procesa.

Svakako najprominentniji protagonist i promoter ovakvog pogleda na dizajn u Crnoj Gori je Ana Matić. Ovdje treba imati na umu da je u Crnoj Gori, pomenuta promjena percepcije dizajna započela i donekle uspostavljena, a da ni stari, estetsko-funkcionalistički koncept nikad nije bio sasvim afirmisan ni kroz profesionalnu praksu, ni institucionalno, ni teorijski, što daje dodatnu težinu njenom radu.

Metodologija rada Ane Matić se najčešće oslanja na erudiciju i sposobnost zauzimanja "spoljnje" tačke gledišta u odnosu na predmet kojim se bavi: ona uvijek pokušava da ga sagleda očima onih kojih se on neposredno tiče (krajnjih korisnika, konzumenata...). Tako da Ana Matić ne prilazi problemu na početku kao dizajner, već naprotiv, pokušava da ga sagleda van dizajnerskog iskustva: dizajner se "pojavljuje" onda kad problem potpuno razumije i savlada i kad osjeti da može da preuzme „dizajnersku odgovornost“ za njegovo rešavanje. Ovo često zahtijeva značajno ulaganje energije i vremena koje se ponekad u finalnom rešenju tek nazire, ali donosi suštinski dizajnerski kvalitet.

Iz ovakvog pristupa proizilazi i pomenuto proširivanje dizajnerskog zahvata i odgovornosti na poslove **urednika** - kad su u pitanju standardne grafičke štampane forme, od beletristike do monografskih i kataloških izdanja, **kreativnog direktora** - kada su u pitanju PR ili promotivne kampanje, **izvršnog producenta** - kada su u pitanju manifestacije ili kompleksna grafička produkcija itd. Ovo, očekivano, ima za posledicu vrlo veliki stilski raspon u kojem se kreće njen dizajnerski izraz. Eklektičnost njenog dizajna posledica je kreativnog procesa „uživljavanja“ (kao kad se glumac uživljava u lik da bi ga mogao adekvatno interpretirati), a ne rutine profesionalca koji samo primjenjuje (danas lako dostupne i provjerene) dizajnerske obrasce bez pravog utemeljenja u predmetu i temi kojom se bavi. O ovome svjedoči niz radova navedenih u klasifikacionoj biografiji i prezentiranih u priloženom portfoliju, od kojih mnogi nemaju nijednu zajedničku crtu - svi oni su proistekli iz sveobuhvatne analize i promišljanja njihove prirode i konteksta, čija je dizajn "prirodna posledica". Već od prvih značajnijih umjetničkih i dizajnerskih predstavljanja početkom vijeka, radovi Ane Matić su imali ovaj integralistički karakter, dok su stilski (kao što su i danas) bili sasvim „internacionalni“. Naime, iako se problematika kojom se bavila, posebno u kritički-angažovanim umjetničkim radovima često odnosila na sasvim lokalne teme, njen stil nikad nije bio lokalni, već su estetika i jezik uvijek težili univerzalnom. Iako se ne može reći da je ovo bio svjestan konceptijski izbor - jer u to vrijeme još nije ni u svijetu bio prepoznat i artikulisan - može se slobodno tvrditi da je svojim ranijim radovima Ana Matić bila na liniji svjetski aktuelnih kretanja i čak anticipirala pojedine pojave koje su kasnije postale regionalni trendovi.

PEDAGOŠKI RAD

Već više od decenije aktivno pratim njena umjetnička i dizajnerska istraživanja, saradivale smo na mnogim regionalnim i međunarodnim projektima u oblasti grafičkog dizajna (predavanja, konferencije, radionice, izložbe), s naglaskom na pedagoški rad u ovoj oblasti. Kroz tu saradnju spoznala sam da Matićeva uzima aktivno učešće u iznalaženju savremenih metodoloških modela nadgradnje svojih vještina i znanja, kako bi to prenijela studentima, kako na Studijskom programu Grafički dizajn Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, tako i u široj stručnoj pedagoškoj javnosti. S toga smatram, da kroz tu saradnju imam dodatne kompetencije, da argumentovano mogu da iznesem stručno mišljenje o njenom zaista predanom i obimnom dizajnerskom, stručnom i pedagoškom radu, koji je evidentan kroz njen dizajnerski portfolio radova i listu referentnih projekata, ali i kroz taj, na papiru „nevidljivi“ dio saradnje i odnosa sa kolegama u regionu i svijetu.

Istakla bih i činjenicu, da se evaluacija pedagoškog rada sagledava i kroz rezultate rada bivših i sadašnjih studenata, gdje je

prof. mr Ana Matić, zajedno sa svojim studentima osvojila brojne nacionalne, regionalne i međunarodne konkurse u oblasti plakata i vizuelnih identiteta, koje je kao individualne zadatke ili grupne projekte inkorporirala u sadržaj curriculumu predmeta Grafičke komunikacije, što je doprinijelo da je u sferi grafičkog dizajna cetinjski fakultet prepoznat po mnoštvu konkretnih projekata i saradnji sa društvenim, privrednim i nevladinim sektorom, a dalo priliku da znanja i vještine koje studenti stiču tokom studija, mogu da odmah primjene u „realnom svijetu“...

STRUČNI RAD

Stručni rad Ane Matić - upravo na liniji stavova iznešenih o njenom umjetničkom radu - ne može se izdvojiti od njene umjetničke i dizajnerske prakse, jer se vrlo često jedno kroz drugo konceptualizuje i realizuje, a iskustva i prakse međusobno dopunjuju. Kako bi sagledavanje tih relacija zahtijevalo analizu većeg broja izvora koji uključuju i posredne rezultate njene stručne, pedagoške i umjetničke aktivnosti, ovdje ću se osvrnuti samo na par značajnih referenci realizovanih od posljednjeg izbora u zvanje:

- FLUID dizajn forum, čiji je osnivač i spiritus movens Ana Matić, za svega dva izdanja (2013. i 2014.) je postao jedan od ključnih događaja na dizajnerskoj regionalnoj sceni. FLUID okuplja ugledne stručnjake svjetske reputacije iz različitih oblasti dizajna, ali i studente sa više fakulteta u regionu, produkuje niz izložbi, predavanja, radionica itd, i može se smatrati značajnom kulturnom manifestacijom za Crnu Goru - i sve to uz minimalnu institucionalnu podršku.

- Ana Matić je redovan gost predavač i/ili vođa radionica na više značajnih dizajnerskih manifestacija u regionu. Ono što se ne vidi iz navedenih referenci je to, da je ona vrlo često saradnik na realizaciji programa pomenutih manifestacija.

- Treba pomenuti i činjenicu da je dala značajan doprinos dizajnu i u regionalnom usaglašavanju nastavnih programa i povezivanja u skladu sa Bolonjskim procesom koji je Crna Gora počela da primjenjuje prije ostalih u regionu.

U segmentu stručnog rada okrenutog ka konkretnoj dizajnerskoj produkciji, Ana Matić je svakako najcjenjeniji dizajner u Crnoj Gori. Njeni profesionalni standardi su na najvišem nivou - po pitanju kvaliteta rada, ali još više po pitanju onih praktičnih aspekata - inicijative u vođenju dizajnerskog i produkcionog procesa, poštovanja rokova, poštovanju zahtjeva naručioca, ali i odbrane integriteta struke, što doprinosi njenom autoritetu u pedagoškom radu. O ovome svjedoče brojni angažmani na odgovornim i složenim projektima na kojima je ona vodeći dizajner, ali sve češće se pojavljuje kao stručni konsultant, a za sam dizajn angažuje mlade kolege, što je logičan profesionalni put - da iskustvo koje posjeduje nesebično prenese dalje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD	323	119	442	190.6	145.5	336.1
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	2	17.5	26	43.5
4. STRUČNI RAD	41	29	70	34	28.4	62.4
UKUPNO	365	149	514	242.1	199.9	442

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursni materijal i prethodne detaljne analize umjetničkog, stručnog i pedagoškog rada, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje i Senatu Univerziteta Crne Gore da v. prof. mr Ana Matić bude izabrana u zvanje **redovnog profesora** za predmete: *Uvod u dizajn I i II; Grafičke komunikacije, I,II,III i IV* na Osnovnim studijama, i *Grafičke komunikacije* na Specijalističkim studijama.

RECENZENT

Prof. mr Amra Zulfikarpašić
Univerzitet Sarajevo
Akademija likovnih umjetnosti Sarajevo

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Istorija umjetnosti, Istorija umjetnosti Crne Gore i Istorija i teorija dizajna na fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 21.06.2014. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ALEKSANDAR ČILIKOV.**

BIOGRAFIJA

Rođen sam 23.08.1950. godine u Beogradu. Osmogodišnju i srednju školu – klasičnu gimnaziju, završio sam na Cetinju.

Na Filozofskom fakultetu u Beogradu – grupa za istoriju umjetnosti, diplomirao sam 1976-77 sa temom »Ikonostas manastira Morače«, kod prof.dr Vojislava J. Đurića.

Na istom Fakultetu magistrirao sam 1987.- teza »Manastir Podlastva«, mentor prof.dr Vojislav J. Đurić, i doktorirao 2008. godine sa tezom »Zidno slikarstvo u paštrovskim crkvama i manastirima od srednjeg do kraja XVII vijeka«, mentor prof.dr Miodrag Marković.

Posjedujem najviše zvanje iz oblasti zaštite kulturne baštine – savjetnik konzervator. Tokom rada u pomenutoj ustanovi učestvovao sam u brojnim naučnim istraživanjima u okviru proučavanja korpusa kulturno-istorijske baštine Crne Gore – arhivski i terenski rad, kao član i rukovodilac istraživanja.

Kao stipendista UNESCO-a bio sam 1980.g. na šestomjesečnoj specijalizaciji u Rimu(Institut ICCROM) posvećenu proučavanju vizantijske umjetnosti u Italiji.

Studijski sam boravio u Turskoj, Grčkoj, Rusiji, Gruziji, Austriji, Njemačkoj, Poljskoj, Češkoj, Mađarskoj, Italiji..i svim bivšimjugoslovenskim republikama.

Autor sam brojnih elaborata i tekstova na temu kulturne baštine Crne Gore, teorije i istorije umjetnosti objavljenih u stručnim publikacijama. Objavio sam i preko 100 stručnih tekstova u dnevnoj, nedjeljnoj i mjesečnoj štampi.

Autor sam brojnih izložbenih postavki, selektor HercegNovskog zimskog salona, član brojnih stručnih Komisija lokalnog i republičkog karaktera.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(Bilten UCG br.240, od 10.03.2009.god.)

Član sam umjetničkog Savjeta Narodnog muzeja i stalni saradnik Odjeljenja za umjetnost CANU.

Predsjednik sam NVO Društva istoričara umjetnosti Crne Gore i autor dvadesetak scenarija za TV emisije iz oblasti umjetničke kulture. Bavim se i likovnom kritikom i publicistikom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

U periodu 1977- 1994. radio sam u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture na poslovima pripravnika, saradnika u Odjeljenju dokumentacije, pomoćnika direktora i direktora ustanove.

Dugi niz godina bavim se pedagoškim radom. U periodu 1980 – 1983. godine, angažovan sam kao honorarni nastavnik u Cetinjskoj gimnaziji na predmetima Istorija umjetnosti i Zaštita spomenika kulture. U periodu od1992 – 1994.bio sam honorarni saradnik na FLU Cetinje, na predmetu Opšta istorija umjetnosti.

U periodu 1994. pa do 2009. godine na FLU – Cetinje biran sam u zvanja asistenta, višeg asistenta, stručnog saradnika, višeg stručnog saradnika i predavača na predmetu

Opšta istorija umjetnosti. 1997. godine, u redovnoj proceduri biran sam za docenta na Univerzitetu Istočno Sarajevo, gdje do danas vršim posao profesora po poziva na predmetu Opšta istorija umjetnosti, na ALU – Trebinje.

Od osnivanja FDU – Cetinje pa do danas angažovan sam kao predavača predmetima Istorija umjetnosti i Istorija stilova i epoha. Na Muzičkoj Akademiji – Cetinje, od uvođenja u nastavu pa do danas angažovan sam kao predavača predmetu Opšta istorija umjetnosti.

Od 2008. godine angažovan sam kao predavača FNP – Podgorica, na predmetu Evropska istorija umjetnosti. U okviru svih angažmana bio sam kreator nastavnih programa i planova prema principima Bolonjske deklaracije.

U tri mandata od 1995-2001g., biran sam i za prodekana FLU. Biran u zvanje docenta po odluci Senata UCG br01-755 od 23.04.2009.godine

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	34
Broj referenci*broj bodova			3x10		2x2	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	30.5
Broj referenci*broj bodova		2x7		11x1.5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	3
Broj referenci*broj bodova				3x1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						67.5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	2
Broj referenci*broj bodova					2x1	
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	1
Broj referenci*broj bodova			1x1			
3.3. Gostujuć profesor				3.3.1.	3.3.2.	4
Broj referenci*broj bodova				1x4		
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						12
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	3
Broj referenci*broj bodova					1x3	

4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
	Broj referenci*broj bodova				
4.3. Stručni članak				4.3.1.	68
	Broj referenci*broj bodova			68x1	
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.	
	Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.	
	Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	1x20			4.6.1.	20
	Broj referenci*broj bodova				
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					91

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografije		
1.1.3		
1. A. Čilikov, CRKVE I MANASTIRI BASENA SKADARSKOG JEZERA, 2013, 363 str., ISBN 978-86-7215-309-5, CANU, Podgorica	10	10
1.1.4		
2. A. Čilikov, T. Pejović, PRAVOSLAVNI MANASTIRI U CRNOJ GORI, 2011, 398 str., ISBN 978-86-7659-465-8, »Oktoih – Štampar Makarije«, Podgorica	7	7
3. A. Čilikov, IKONE U CRNOJ GORI, 2014., 202 str., ISBN 978-86-495-0463-9, Narodni muzej Crne Gore Cetinje i CID Podgorica	7	7
4. A. Čilikov ICONS IN MONTENEGRO, 2014., 202 str. ISBN 978-86-85567-39-1, Narodni muzej Crne Gore Cetinje i CID Podgorica		
1.1.5		
5. Grupa autora, BAROK U CRNOJ GORI, 2014., Narodni muzej Crne Gore, Cetinje (priprema za štampu):	3,5	
- »Kozma Jovan – Pogled ka zapadu«, 10 str.	2	
- »Barokne tendencije u postvizantijskoj umjetnosti Crne Gore«, 20 str.	2	
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.3		
6. A. Čilikov, ZAVJETNI DAROVI PAŠTROVSKI - Iz riznice Manastira Režević, IN: Paštrovski almanah I, 2014., str. 536-543; izdavači: dr Miroslav Luketić, Marko Kentera, Sveti Stefan-Petrovac, str.653, Budva	1,5	1
1.3		
1.3.1 Međunarodni simpozijumi		
7. A. Čilikov, „Umjetnička kultura u doba Crnojevića“, Zbornik „Crnojevići“ Matice Crnogorske, Podgorica 2010, ISBN 978-86-84013-36-3, 14 str. 369-383, međunarodni simpozijum Matice crnogorske na Cetinju	2	2
8. A. Čilikov, „Prilog problematici proučavanja i istraživanja ruskih ikona u Crnoj Gori“, Međunarodni simpozijum u Baru Istorijskog instituta Crne Gore, Zbornik „Rusija i Balkan“, Podgorica-Moskva 2012, ISBN 978-86-7015-063-8, str. 527-539	2	2
9. A. Čilikov, „Prilog problematici proučavanja i obnove određenog broja sakralnih spomenika na području Krajine“, međunarodni simpozijum u Ulcinju, Zbornik „Kraja me vencanite shesta nase ne trjedhen e shkujeve“, Ulcinj 2013, ISBN 978-9940-9485-1-1, str. 47-61,	2	2
10. A. Čilikov, „Umjetnost u doba Balšića“, međunarodni simpozijum »Balšići« Matice crnogorske, Zbornik „Balšići“ Matice		

Crnogorske, Podgorica 2013, ISBN 978-86-84013-59-2, str. 61-75,	2	2
11. A. Čilikov, „Umjetnost u doba Vojislavljevića“, Zbornik „Vojislavljevići“ Matice Crnogorske (u pripremi za štampu), Podgorica 2014, 15 str, simpozijum Matice crnogorske na Cetinju	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.3 Gostujući profesor		
12. Gostujući profesor na ALU Trebinje, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, od 1995. godine	8	4
13. Muzička akademija Sarajevo, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, od 2014. godine	8	4
14. Akademija likovnih umjetnosti u Kosovskoj Mitrovici, Univerzitet u Prištini sa privremenim sjedištem u Kosovskoj Mitrovici, od 2012. godine	8	4

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.3 stručni članak		
Tekstovi u katalogima		
15. A. Čilikov, XXXI Crnogorski likovni salon “13 novembar”, Cetinje, 2009	1	1
16. A. Čilikov, Retrospektiva Nikole Gvozdenovića, Centar savr.umj. CG, Podgorica 2009	1	1
17. I A. Čilikov, zložba bivših studenata klase prof. B. Sekulića, Galerija Buća-Luković, Tivat, 2009	1	1
18. A. Čilikov, Izložba profesora I saradnika FLU, Galerija 42, Cetinje 2010	1	1
19. A. Čilikov, Izložba Ratka Šoća, Galerija Matice Crnogorske, Podgorica 2012	1	1
20. A. Čilikov, A. Čilikov, Izložba beranskih slikara, Zavičajni muzej Berane, 2012	1	1
21. A. Čilikov, Izložba Dragana Karadžića, Galerija 42, Cetinje 2011	1	1
22. A. Čilikov, Izložba Luke Lagatora, Galerija “Progres”, Sarajevo 2011	1	1
23. A. Čilikov, Izložba ikona Ivone Rakić, Ruska ambasada, Podgorica 2012	1	1
24. A. Čilikov, Izložba crnogorske skulpture, Galerija Buća-Luković, Tivat 2013	1	1
25. A. Čilikov, Katalog kolekcije Jovanović, Budva 2013	1	1
26. A. Čilikov, Izložba “Zavjetni darovi paštrovski”, Spomen dom Reževići 2013	1	1
4.3		
27. A. Čilikov, Recenzija za dodjeljivanje stručnog zvanja višeg kustosa Petru Cukoviću, Narodni muzej Crne Gore, Cetinje 2009	1	1
28. A. Čilikov, Recenzija Menadžment plana Istorijskog jezgra Cetinja, Ministarstvo kulture CG, Cetinje 2009	1	1
29. A. Čilikov, Recenzija udžbenika “Umjetnost I vizuelne komunikacije”, I-IV razred Gimnazije, Zavod za udžbenike I nastavna sredstva, Podgorica 2010	1	1
30. A. Čilikov, Recenzija udžbeničkog kompleta “Likovna kultura” za I raz. Osnovne škole, Zavod za udžbenike	1	1
31. A. Čilikov, Recenzija udžbenika “Likovna		

kultura" za IV raz. Osnovne škole, Zavod za udžbenike I nastavna sredstva, Podgorica 2013	1	1	Podgorica, oktobar 2009	0.1	0.1
32. A. Čilikov, Recenzija Monografije "Hercegnovi-Gornji grad" autora dr Borisa Ilijanića, Cetinje 2012	1	1	59. A. Čilikov, „Tivat, umj.kul.“, MMFamili, Podgorica, novembar 2009	0.1	0.1
33. A. Čilikov, Recenzija monografije "Austrija I Crna Gora" autora akademika Nika Martinovića, CANU Podgorica 2013	1	1	60. A. Čilikov, „Manastir Duljevo“, MMFamili, Podgorica, decembar 2009	0.1	0.1
34. A. Čilikov, Recenzija za izbor u zvanje docenta Dr Borisa Ilijanića, UDG Podgorica 2013	1	1	61. A. Čilikov, „Municipium S“, Mfamili, Podgorica, februar 2010	0.1	0.1
35. Recenzija za izbor u zvanje višeg asistenta mr Dragana Cihorića, ALU Trebinje 2013	1	1	62. A. Čilikov, „Ikona Bogorodice Filermose“, Mfamili, Podgorica, mart 2010	0.1	0.1
4.4 Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize			63. A. Čilikov, „Danilovgrad, umj.kul.“, Mfamili, Podgorica, april 2010	0.1	0.1
36. A. Čilikov, Ekspertiza ikone Bogorodice vlasnika Zorana Smitala iz Trebinja, DIU Crne Gore, Cetinje 2010	0,5	0,5	64. A. Čilikov, „Kotor,umj.kul.“, Mfamili, Podgorica, maj 2010	0.1	0.1
37. A. Čilikov, Ekspertiza ikone Sv.Gerasima vlasnika Miomira Radevića iz Podgorice, DIU CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	65. A. Čilikov, „Prčanj i Dobrota, umj.kul.“, Mfamili, jun 2010	0.1	0.1
38. A. Čilikov, Ekspertize ikone Pokrova Bogorodice vlasnika Vere Vujović iz Podgorice,DIU CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	66. A. Čilikov, „Seoski hramovi Crne Gore“, Mfamili, Podgorica, jul 2010	0.1	0.1
39. A. Čilikov, Ekspertiza slika kralja Nikole I kraljice Milene vlasnika Drenka Orahovca iz Sarajeva, Narodni muzej CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	67. A. Čilikov, „Manastir Vojnić“, Mfamili, Podgorica, avgust 2010	0.1	0.1
40. A. Čilikov, Ekspertiza ikona dva proroka vlasnika Jova Vuksanovića iz Budve, cetinje 2011	0,5	0,5	68. A. Čilikov, „Slikar Anastas Bocarić“, Mfamili, Podgorica septembar 2010	0.1	0.1
41. A. Čilikov, Ekspertiza kolekcije slika hotela "Avala" u Budvi, Osnovni sud Kotor, 2012	0,5	0,5	69. A. Čilikov, „Podgorica, umj.kul.“, Mfamili, Podgorica oktobar 2010	0.1	0.1
42. A. Čilikov, Ekspertiza slika I namještaja porodice Vuletić, Osnovni sud Cetinje, 2013	0,5	0,5	70. A. Čilikov, „Plužine, umj.kul.“, Mfamili, Podgorica novembar 2010	0.1	0.1
43. A. Čilikov, Ekspertiza slike Dada Djurića vlasnika Lidije Bačkalov iz Beograda, DIU CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	71. A. Čilikov, „Herceg Novi, umj.kul.“, Mfamili, Podgorica februar 2011	0.1	0.1
44. A. Čilikov, Ekspertiza slika I skulptura kolekcije Aleksandra Jovanovića iz Budve,DIU CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	72. A. Čilikov, „Slikar Radul“, Mfamili, Podgorica mart 2011	0.1	0.1
45. A. Čilikov, Ekspertiza slike Paje Jovanovića vlasnika Zorana Stamatovića iz Minhena,DIU CG, Cetinje 2011	0,5	0,5	73. A. Čilikov, „Slikari Lazovići“, Mfamili, Podgorica, april 2011	0.1	0.1
46. A. Čilikov, Ekspertiza kolekcije slika T-coma, DIU CG, Podgorica 2013	0,5	0,5	74. A. Čilikov, "Manastir Zagradje", MFamili, Podgorica, maj 2011	0.1	0.1
47. A. Čilikov, Ekspertiza slike Miloša Vuškovića vlasnika Mirka Petričevića iz Podgorice, DIU CG, Cetinje 2013	0,5	0,5	75. A. Čilikov, "Manastir Podvrh", MFamili, Podgorica, jun 2011	0.1	0.1
48. A. Čilikov, Ekspertiza slika Dada Djurića, Dimitrija Popovića I Nikole Graovca vlasnika Blaža Jankovića iz Podgorice, DIU CG, Cetinje 2013	0,5	0,5	76. A. Čilikov, "Manastir Nikoljac", MFamili,Podgorica, jul 2011	0.1	0.1
49. A. Čilikov, Ekspertiza slike Anastasa Bocarića vlasnika Dalibora Djurića iz Budve, DIU CG, Cetinje 2012	0,5	0,5	77. A. Čilikov, "Seoska arhitektura Skadarskog basena", MFamili, Podgorica, avgust 2011	0.1	0.1
50. A. Čilikov, Ekspertiza slike Dada Djurića vlasnika Zorice Matović iz Bodgorice, DIU CG, Cetinje 2013	0,5	0,5	78. A. Čilikov, "Manastir Orahovo", MFamili, Podgorica, septembar 2011	0.1	0.1
51. A. Čilikov, Ekspertiza slike Vuka Radovića vlasnika Aleksandra Martinovića iz Podgorice, DIU CG, Cetinje 2013	0,5	0,5	79. A. Čilikov, "Manastiri u Brčelima", MFamili, Podgorica, oktobar 2011	0.1	0.1
52. A. Čilikov, Ekspertiza kolekcije slika I skulptura hotela "Bijela Rada" u Bijelom Polju, Narodni muzej Crne Gore, Cetinje 2013	0,5	0,5	80. A. Čilikov, "Slikari Djinovski", MFamili, Podgorica, novembar 2011	0.1	0.1
53. A. Čilikov, Ekspertiza slike Dada Djurića vlasnika Ivana Vukoslavčevića iz Podgorice,DIU CG, Cetinje 2013	0,5	0,5	81. A. Čilikov, "Cetinje u doba Nikole I", časopis Komuna, br. 3, Podgorica 2013	0.1	0.1
4.5 Popularno stručni članak			4.6.1		
54. A. Čilikov, „Srednjovjekovna Budva“, mjesječnik MMFamili, Pogorica, jun 2009	0.1	0.1	82. 2011. Nagrada "13. Novembar", Prijestonica Cetinje		
55. A. Čilikov, „Jaroslav Čermak“, MMFamili, Podgorica, jul 2009	0.1	0.1	83. 2014. Trinaestojulska nagrada, Cetinje		
56. A. Čilikov, „Mojkovac,umjet.kulture“, MMFamili, Podgorica, avgust 2009	0.1	0.1	84. Član Umjetničkog Savjeta Narodnog muzeja Crne Gore		
57. A. Čilikov, „Plav, umj.kul.“, MMFamili, Podgorica, septembar 2009	0.1	0.1	85. Član Naučnog Savjeta Nacionalnih parkova Crne Gore		
58. A. Čilikov, „Fra Vita Kotoranin“, MMFamili,			86. Član Savjeta Biblioteke I čitaonice Njegoš na Cetinju		
			87. Član Savjeta gradonačelnika Cetinja		
			88. Član koordinacionog Odbora Vlade Crne Gore za obnovu Istorijskog jezgra Cetinja		
			89. Član Savjeta Crnogorskog likpvnog Salona "13 novembar"		
			90. Član stručnog tima Ministarstva kulture za izradu elaborata o upisu Cetinja u svjetsku kulturnu baštinu UNESC-a		
			91. Član Monitoring tima Ministarstva kulture za arheološka istraživanja u CG		
			92. Član Komisije Ministarstva kulture za dodjelu priznanja istaknutim stvaraočima		
			93. Predsjednik Društva istoričara umjetnosti Crne Gore		
			94. Predsjednik fondacije "Guvernaduri Radonjići"		
			95. Član redakcija Art-Centrale I Polimskog Glasnika		
			96. Član Školskog Savjeta gimnazije u Cetinju		
			97. Član Umjetničkog Savjeta Crnogorske galerije "Miodrag Dado Djurić"	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	32	39	106.5
3. PEDAGOŠKI RAD	3	7	12	24
4. STRUČNI RAD	83	153	53	144
UKUPNO	97	192	104	274.5

7. NAGRADE I PRIZNANJA

2011. Nagrada "13. Novembar", Prijestonica Cetinje
2014. Trinaestojulska nagrada, Cetinje

8. ČLANSTVO U STRUČNIM I NAUČNIM UDRUŽENJIMA

- Član Umjetničkog Savjeta Narodnog muzeja Crne Gore
- Član Naučnog Savjeta Nacionalnih parkova Crne Gore
- Član Savjeta Biblioteke I čitaonice Njegoš na Cetinju
- Član Savjeta gradonačelnika Cetinja
- Član koordinacionog Odbora Vlade Crne Gore za obnovu Istarskog jezgra Cetinja
- Član Savjeta Crnogorskog likovnog Salona "13 novembar"
- Član stručnog tima Ministarstva kulture za izradu elaborata o upisu Cetinja u svjetsku kulturnu baštinu UNESCO-a
- Član Monitoring tima Ministarstva kulture za arheološka istraživanja u CG
- Član Komisije Ministarstva kulture za dodjelu priznanja istaknutim stvaracima
- Predsjednik Društva ističara umjetnosti Crne Gore
- Predsjednik fondacije "Guvernaduri Radonjići"
- Član redakcija Art-Centrale I Polimskog Glasnika
- Član Školskog Savjeta gimnazije u Cetinju
- Član Umjetničkog Savjeta Crnogorske galerije "Miodrag Dado Djurić"

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu uvida u priloženu dokumentaciju može se utvrditi da je kandidat Aleksandar Čilikov diplomirao na Filozofskom fakultetu u Beogradu – Odsjek istorija umjetnosti, a zatim stekao diplome magistra i doktora nauka istorije umjetnosti na istom fakultetu. Poslije dugogodišnje karijere istoričara umjetnosti – konzervatora savjetnika u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika, gdje je jedno vrijeme bio i direktor, zbog potrebe Fakulteta likovnih umjetnosti za ovim deficitarnim kadrom, počinje da radi honorarno i na Fakultetu likovnih umjetnosti. U stalni radni odnos iz Zavoda na FLU je prešao 1994.god., u zvanje asistenta. Sticajem nesrećnih okolnosti (dva puta priveo doktorsku tezu završetku, ali zbog smrti prvo jednog, pa potom I drugog mentora , a potom nemogućnosti Filozofskog fakulteta u Beogradu da odredi mentora I komisiju iz usko-stručne oblasti, bez njegove krivice usporena je bila dinamika sticanja doktorskog zvanja, neophodnog za izbor u akademsko zvanje) doktorsku tezu je odbranio tek 2008.g. Imajući sve ove okolnosti u vidu, a na osnovu njegove bogate bibliografije i rezultata naučnog, stručnog i pedagoškog rada, na Konkursu za izbor u zvanje 2009.g. sva tri recenzenta su ga predložila za izbor u više zvanje, ali je Senat UCG, pozivajući se na član 83.Statuta UCG izvršio izbor u zvanje docenta.

Od 2009.g. do danas doc.dr Aleksandar Čilikov obogatio je svoju bibliografiju brojnim referencama, ali prvenstveno izdajem tri kapitalne monografije sa temama iz istorije umjetnosti Crne Gore, što je neprocjenjivo nasljeđe kulturne istorije i nacionalnog identiteta Crne Gore za budućnost, za što je nagrađen 13.julskom nagradom, najvećom nacionalnom nagradom za rezultate naučnog rada u oblasti kulture, kao i 13.novembarskom nagradom Prijestonice Cetinje.

Kao jedan od recenzentata za njegov prethodni izbor, kao i tada, sada sam još uvjerenija da kolega dr Aleksandar Čilikov suštinski zaslužuje zvanje redovnog profesora.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Uvidom u bibliografiju dr Aleksandra Čilikova, može se steći jasna slika o kvantitetu i kvalitetu naučnoistraživačkog rada, vezanog za heterogene pristupe proučavanja i istraživanja u domenu teorije i istorije umjetnosti. Objavljeni radovi u časopisima i zbornicima sa konferencija, ukazuju na autora koji se bavi nizom tema, većim dijelom posvećenih crnogorskoj istoriji umjetnosti, koga karakteriše visok stepen poznavanja svih segmenata razvoja likovne i umjetničke kulture. U tom kontekstu mogu se analizirati radovi iz oblasti arhitekture, slikarstva, skulpture, primijenjene umjetnosti.. i dr. što svjedoči o širokom fonu stručnosti kada je u pitanju kompleksna materija istorije umjetnosti kao nauke.

Kao rezultat dugogodišnjih istraživanja, u prethodnih pet godina dr Aleksandar Čilikov objavio je tri monografije kapitalne za oblast crnogorske istorije umjetnosti : » Crkve i manastiri basena Skadarskog jezera», » Pravoslavni manastiri u Crnoj Gori » (koautorstvo sa T.Pejović) i » Ikone u Crnoj Gori ». Pomenute monografije nastale su poslije niza mukotrpnih i vremenski dugotrajnih arhivskih i terenskih istraživanja kakva su od strane domicilnih stručnjaka rijetko vršena, tokom proteklog XX i početkom ovog vijeka, kada je riječ o oblasti istorijsko-umjetničkih istraživanja.

Ove monografije, po načinu na koji je građa istraživanja, sistematizovana, dokumentovana, naučno analizirana, i po načinu kako je u kvalitetnoj štampi i sa obiljem fotodokumentacije prezentovana, mogu se mjeriti sa najboljim primjerima ovakvog tipa literature u zemljama mnogo razvijenije naučne i izdavačke kulture od naše.

Izdavači ovih respektabilnih izdanja su Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Narodni muzej Crne Gore i CID, Oktoih, a izdanja su priredena ili dvojezično (crnogorsko-engleski) ili u posebnim izdanjima na crnogorskom i dva svjetska jezika (engleski i ruski).

Nadam se da ćemo se svi složiti da ovakva kapitalna monografska izdanja iz oblasti nacionalne istorije umjetnosti daleko prevazilaze značaj naučnih radova u časopisima od međunarodnog ili nacionalnog renomea, čime su ispunjeni svi potrebni uslovi za akademsko napredovanje.

PEDAGOŠKI RAD

Pedagoški rad kolege Aleksandra Čilikova mi je dobro poznat kroz dugogodišnju saradnju na Fakultetu likovnih umjetnosti. U radu sa studentima pokazao se kao vrstan predavač, potpuno posvećen studentskoj populaciji sa kojom je ostvario izuzetno pozitivnu profesionalnu komunikaciju.

Osim dugogodišnjeg posvećenog pedagoškog rada na sva tri umjetnička fakulteta na Cetinju, posljednjih godina je, imajući razumijevanje za deficitarnost profila kadrova njegove struke i do kraja lojalan svojoj matičnoj instituciji – Univerzitetu Crne Gore, prihvatio i angažman na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici.

Znajući za njegov renome vrsnog pedagoga i stručnjaka, obratile su mu se i neke regionalne visoke škole: Akademija likovnih umjetnosti u Trebinju, sa kojom kao gostujući profesor saraduje već dugi niz godina, a od skorijeg vremena i Muzička akademija Sarajevo i Akademija likovnih umjetnosti u Kosovskoj Mitrovici.

STRUČNI RAD

Pored naučnoistraživačkog rada, tokom profesionalne karijere, djelatnost Aleksandra Čilikova karakteriše i izuzetno brojnan i kompleksan opus stručnog rada. Član je više državnih stručnih komisija, Umjetničkog Savjeta Narodnog Muzeja, Savjeta gradonačelnika Prijestonice, član stručnog tima Ministarstva kulture za izradu elaborata o upisu Cetinja u svjetsku kulturnu baštinu UNESCO-a, stalni saradnik CANU za oblast umjetnosti i dr. Organizator je i realizator brojnih izložbi iz domena likovne umjetnosti u okviru kojih je u niz navrata bio i član stručnih žirija. Javlja se i kao recenzent školskih udžbenika, referenci kandidata za dodjelu stručnih zvanja, stručnih knjiga i monografija.

Na desetine stručnih tekstova iz oblasti istorije i teorije umjetnosti objavio je u dnevnoj i nedjeljnoj štampi, kao i brojne stručne tekstove u katalozima izložbi. Učesnik je brojnih simpozijuma i tribina na temu zaštite kulturnog nasljedja i razvoja i karaktera umjetničke kulture. Aleksandar Čilikov predsjednik je

Društva istoričara umjetnosti Crne Gore koje je reaktiviralo čuveni Cetinjski likovni salon, kao i ekspert za umjetnine istog Udruženja. Član je i redakcije prvog crnogorskog časopisa iz sfere savremene umjetnosti – Art Centrale.

Sažeto nabrojan stručni angažman upućuje na izuzetnu stručnu i kreativnu energiju o kojoj su mnoge referentne crnogorske i inostrane ličnosti izrekle krajnje pozitivne kvalitativne sudove.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	32	39	106,5
3. PEDAGOŠKI RAD	3	7	12	24
4. STRUČNI RAD	83	153	53	144
UKUPNO	97	192	104	274,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Pozivajući se na obrazloženje navedeno u sklopu Ocjene uslova, a uzimajući u obzir dugogodišnji respektabilan naučno-istraživački, stručni i pedagoški rad, koji je rezultirao objavljivanjem nekoliko monografija od kapitalnog značaja za crnogorsku istoriju umjetnosti, kao i brojnim naučnim i stručnim člancima i elaboratima u široj skali tema iz različitih oblasti likovne i umjetničke kulture, što svjedoči o širokom fonu stručnosti, kao i izuzetne pedagoške osobine, prepoznate kako od kolega profesora, tako i od studenata svih fakulteta na kojima je angažovan, koji ga cijene kao jednog od svojih omiljenih predavača, daje mi za pravo da tvrdim da kandidat doc.dr Aleksandar Čilikov po svim suštinskim parametrima i referencama **zaslužuje izbor u najviše akademsko zvanje – redovnog profesora**, te upućujem molbu sadašnjem sazivu Senata UCG da razmotri specifičnost ovog izbora, i ukoliko postoji zakonska mogućnost, omogućiti da dr Aleksandar Čilikov svoju zasluženu penziju dočeka u zvanju **redovnog profesora**.

RECENZENT

Red.prof.mr Nataša Đurović
FLU Cetinje

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

Istraživački i naučni rad dr Aleksandra Čilikova je već više decenija predmet interesovanja i pažnje stručne javnosti. Taj rad dr Aleksandra Čilikova donosio je i donosi vredne priloge kako u oblasti istraživanja i zaštite kulturnih dobara, tako u oblasti istorije umjetnosti. Kao autor brojnih studija i rasprava, nastalih na osnovu temeljnih i brižljivih istraživanja, koje za svoj predmet imaju kulturnu baštinu Crne Gore, dr Aleksandar Čilikov je, u bitnom smislu doprineo merodavnoj valorizaciji te baštine, i to utoliko što je njene osobenosti i domete, doslednom metodom komparacije, sa zahtevanom analitičkom skrupuloznošću, odmeravao uzimajući uvek u obzir srodne fenomene evropske umjetnosti dotičnih perioda. Takva istraživanja, kao i uvek, kao nužan preduslov, zahtevaju duboke uvide u fenomene o kojima je reč, kao i u stručnu i naučnu literaturu, a to znači: uvide do kojih se opet dolazi samo predanim i posvećenim radom. Objavljene studije i rasprave dr Aleksandra Čilikova nude sve dokaze o toj posvećenosti i predanosti - one su nastale na osnovu onih uvida, i kao dragoceni rezultat u celini donose jedan korpus tekstova, koji daleko prevazilazi zahteve zaštitarskog registrovanja i istorijskoumetničke obrade na njenom prvom, takovanom ikonografskom nivou.

Ovaj istraživački rad, kako se pokazalo, predstavljao je sistematski uvod u naučni rad u strogom smislu te reči. Posle te istraživačke pripreme, koja je oformila jednog od najboljih poznavalaca kulturne i umjetničke topografije Crne Gore, dr Aleksandar Čilikov u poslednjih desetak godina donosi zrele

plodove jedne istorije umjetnosti, koja sad, zahvaljujući stilskoj i formalnoj analizi, prelazi u integralnu nauku o umjetnosti. Monografije koje je objavio u tom periodu, buhvatne sinteze o kulturi umjetnosti pravoslavnih manastira, sa posebnim akcentom na one u Skadarskom basenu, a onda i o ikonama u Crnoj Gori, odlikuje poznavanje primarnih i sekundarnih izvora, ikonološki pristup sadržaju obrađivanih tema i brušeni vokabular, jezičke formulacije koje doprinose tačnoj razumljivosti autorovih tumačenja. U radu na ovim sintetičkim monografijama, autor uspeva da ostvari srećan spoj naučne aparature i imanentne analize, da pomiri i u sklad dovede objektivistički, naučni pristup sa vlastitim opservacijama. Do toga sklada, u kojem imanentna analiza u stopu prati postojeće naučne interpretacije, dolazi se tek posle dugog ophođenja sa umetnošću. Tako su nastala dela koja će u najboljem svetlu reprezentovati kulturu i domete jedne naučne discipline u Crnoj Gori. Kao kapitalna dela u jednoj oblasti naukovanja, ona ne samo da izdžavaju stavljanje na probu u domicilnoj sredini, nego će izdražiti i svako stavljanje na probu izvan nje.

Kao gostujući profesor na Fakultetu likovnih umjetnosti u Cetinju, više od jedne decenije svedok sam profesionalnog, naučničkog, predavačkog i pedagoškog angažovanja dr Aleksandra Čilikova. Svedok sam, takođe, dubokog uvažavanja koje za njegovo predavačko umeće, razgovetno izlaganje, nesebično predavanje znanja mladim ljudima, njegove pedagoške i humanističke stavove, iz pokoljenja u pokoljenje ti mladi ljudi pokazuju. Takvi profesionalni i pedagoški stavovi mogu biti vođeni ne samo moralnim ustrojstvom predavača, nego i stvarnom, humansitičkom zainteresovanošću za razvoj nauke, kulture i umjetnosti u sredini u kojoj živi i deluje. To moralno ustrojstvo i tu svest o kulturi vlastitoga sveta života, bez kojih nema onoga što se naziva "predavački gros", umeli su da prepoznaju i oni koji decenijama dr Aleksandra Čilikova kao gostujućeg i profesora po pozivu angažuju za predvanja na drugim fakultetima - na Fakultetu dramskih umjetnosti, Muzičkoj akademiji, Fakultetu političkih nauka i Fakultetu za turizam i ugostiteljstvo Univerzitet Crne Gore, kao i izvan Crne Gore, na Akademiji likovnih umjetnosti u Trebinju.

Kulturna i naučna javnost, kao uostalom i javnost uopšte, prema mojim saznanjima, odavno je prepoznala vrednosti svekolikog angažmana dr Aleksandra Čilikova. Za istu tu javnost, uostalom, on je, sa dobrim razlozima, autoritet u oblasti o kojoj je ovde reč, ali i priznati autor u srodnim oblastima. Autor je scenarija za televizijske filmove, pravljenih pre svega u obrazovne svrhe, učesnik je brojnih naučnih tribina i ismopolizuma, sa zapaženim podnetim referatima, u više navrata član stručnih komisija na državnom nivou, član redakcija stručnih časopisa, predsednik Društva istoričara umjetnosti Crne Gore, član saveta značajnih i uglednih insitucija, stalni je saradnik Odeljenja umjetnosti Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Svoj najviši izraz to priznanje kulturne i naučne javnosti za rad dr Aleksandra Čilikova je dobilo u nagradi 13. jul, koja mu je 2014. godine dodeljena za monografiju Crkve i manastiri Skadarskog basena, u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	32	39	106,5
3. PEDAGOŠKI RAD	3	7	12	24
4. STRUČNI RAD	83	153	53	144
UKUPNO	97	192	104	274,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Neka mi na kraju bude dopušteno da izrazim svoje zadovoljstvo i svoje uverenje. Zadovoljstvo je moje, pre svega, profesionalno, u tome što sam u prilici da pišem recenziju za izbor u zvanje redovnog profesora jednog predavača, čije moralno ustrojstvo i celokupan naučno-istraživački rad ne podležu nikakvoj sumnji.

Moje je uverenju da će izbor dr Aleksandra Čilikova u zvanje redovnog profesora zadovoljiti sve stvarne i objektivne kriterijume. Predočavajući svoje argumente, ovde sažete u zahtevanu kratku formu, predlažem Nastavno-umetničkom vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, a onda i merodavnim organima i telima Univerziteta Crne Gore, da dr Aleksandra Čilikova, stručnjaka i predavača visokih vrednosti, **izaberu** u zvanje **redovnog profesora**.

RECENZENT

Zoran Gavrić, Phd, redovni profesor
Fakulteta primenjenih umetnosti
Univerziteta umetnosti u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Sa zadovoljstvom sam prihvatio recenzentski rad povodom postupka izbora u akademsko zvanje dr Aleksandra Čilikova čiji mi je višedecenijski pedagoški, stručni i naučni rad u svim detaljima poznat – riječ je o eminentnom stručnjaku iz oblasti zaštite kulturne baštine, teorije i istorije umjetnosti sa kojim sam imao prilike da saradjujem kako na Univerzitetu Crne Gore tako i u okviru rada na brojnim značajnim stručnim i naučnim projektima.

Tokom više od dvije decenije rada na Univerzitetu Crne Gore - Fakultet Likovnih umjetnosti, Muzička akademija, Fakultet dramskih umjetnosti, Fakultet političkih nauka i Fakultet za turizam i ugostiteljstvo – Čilikov je izrastao u vrsnog predavača, veoma cijenjenog među kolegama i studentima. Takav status omogućio mu je i profesionalni angažman van domicilne sredine o čemu svjedoči njegov rad na Likovnoj akademiji u Trebinju, Muzičkoj akademiji u Sarajevu i Akademiji likovnih umjetnosti u Kosovskoj Mitrovici.

U okviru stručnih djelatnosti ukazuje se lepeza niza značajnih funkcija i poslova od kojih, među brojnim, treba posebno pomenuti: učešće na nizu simpozijuma, tribina i skupova sa kvalitetnim referatima, rad u okviru stručnih komisija republičkog karaktera, predsjednikovanje Društvom istoričara umjetnosti Crne Gore i fondacijom „Guvernaduri Radonjići“, učešće u osnivanju Cetinskog bijenala, fondacije Montenegro Mobilart, Matice Crnogorske, članstvo u redakcijama časopisa Art Centrale i Polimskog glasnika, članstvo u Umjetničkom Savjetu Narodnog muzeja Crne Gore i Naučnom savjetu nacionalnih parkova Crne Gore, autor brojnih stručnih ekspertiza i jedini izabrani sudski vještak za likovnu i primijenjenu umjetnost u crnoj Gori, funkcija direktora Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, stalni izabrani saradnik Odjeljenja umjetnosti CANU, desetine stručnih tekstova objavljenih u dnevnoj, nedjeljnoj i mjesečnoj štampi, izrada dvadesetak scenarija za filmove iz oblasti kulturne baštine i tema u okviru nacionalne istorije umjetnosti... i mnoge druge. Protekli stručni rad obimnog kvantiteta i visokog kvaliteta, najčešće volonterskog karaktera, rezultirao je sticanjem izuzetnog profesionalnog ugleda i obezbijedio renome u kontekstu ukupne crnogorske kulture, pa i u stranim sredinama.

Pored neospornih kvaliteta iskazanih tokom dosadašnjeg pedagoškog i stručnog rada posebnu vrijednost profesionalnog opusa dr Aleksandra Čilikova predstavlja djelatnost na polju nauke. U periodu od gotovo četiri protekle decenije mogu se konstatovati brojni naučni radovi objavljeni u stručnim časopisima i na naučnim simpozijumima, posvećeni heterogenim temama iz oblasti istraživanja i proučavanja umjetničke kulture Crne Gore koji se hronološki mogu svrstati u širok raspon od praistorije, preko antike, srednjeg i novog vijeka pa do savremenog doba. Značajan naučan rad pratila su i terenska istraživanja gdje se Čilikov javlja kao član ili rukovodilac timova domaćih i međunarodnih eksperata. Kulminacija naučnog rada slijedi tokom posljednjih pet godina – perioda docentskog mandata na Univerzitetu Crne Gore – o čemu svjedoči objavljivanje četiri kapitalne monografije kao plod dugogodišnjeg strpljivog i napornog istraživanja i proučavanja crnogorske umjetničke kulture. Riječ je o monografijama: Paštrovske crkve i manastiri – zidno slikarstvo; Pravoslavni manastiri u Crnoj Gori (sa Tatijanom Pejović); Crkve i manastiri Skadarskog basena (za koju je dodijeljena najveća državna nagrada 13 jul) i Ikone u Crnoj Gori. Pomenuta djela, visoko vrednovana od relevantnih stručnjaka u zemlji i van nje, nastala su nakon decenijskih terenskih i arhivskih istraživanja i proučavanja koja je pratila precizna i sveobuhvatna analiza postojeće literature. Objavljeni monografski tekstovi saopštili su kako stručnoj tako i najširoj javnosti niz novih saznanja, prezentirali Crnu Goru kao

prostor značajne srednjovjekovne i novovjekovne umjetničke kulture u svemu kompatibilne sa mnogo razvijenijim i uglednijim inostranim umjetničkim središtima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	32	39	106,5
3. PEDAGOŠKI RAD	3	7	12	24
4. STRUČNI RAD	83	153	53	144
UKUPNO	97	192	104	274,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu navedenih, krajnje sažetih, opservacija mišljenja sam da ne postoje bilo kakve dileme kada je riječ o dodjeli akademskog zvanja tako kvalitetnom pedagogu, kulturnom djelatniku i naučniku kakav je Dr Aleksandar Čilikov. Van svake sumnje smatram opravdanim da mu **se dodijeli zvanje redovnog profesora** Univerziteta Crne Gore – status koji neosporno zaslužuje.

RECENZENT

Prof. emeritus dr Rajko Vujičić
Univerzitet Crne Gore – FLU Cetinje

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Komparativna pedagogija I – Savremeni pedagoški pravci; Komparativna pedagogija II – Savremeni obrazovni sistemi; (Studijski program za pedagogiju), Savremeni predškolski sistemi; Interkulturalna pedagogija (Studijski program za predškolsko vaspitanje) i Osnovi pedagogije; Savremeni obrazovni sistemi (Studijski program za obrazovanje učitelja) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 13.12.2014. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SAŠA MILIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 14. avgusta 1966.g. u Podgorici. Osnovno i srednje obrazovanje stekao sam u Podgorici. Diplomirao sam na Filozofskom fakultetu – Odjeljenje za pedagogiju Univerziteta u Beogradu 18. oktobra 1989.g., a tema mog diplomskog rada bila je iz oblasti Nacionalne istorije školstva i glasila je »Ličnost, vrijeme i prosvjetiteljske ideje Svetog Petra Cetinskog«. Postdiplomske-magistarske studije nastavio sam takođe na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na Grupi za opštu pedagogiju. Tokom rada na magistarskoj tezi istraživao sam efekte primjene inovativnih obrazovnih modela u obrazovnom sistemu Crne Gore i 4. jula 2002.g. odbranio sam magistarsku tezu na temu »Individualizacija u vaspitno-obrazovnom procesu: na primjeru Programa »Korak po korak« u osnovnim školama Crne Gore«. Višegodišnje aktivno sudjelovanje u reformskim procesima u obrazovnom sistemu Crne Gore povezo sam i sa mojim istraživačkim radom na doktorskim studijama, a za temu doktorske disertacije odabrao sam aktuelne aspekte unaprijeđenja nastavnog procesa i ona je glasila »Komunikacija nastavnika – učenika, i efikasnost kooperativnog učenja«. Doktorsku disertaciju sam odbranio 14. aprila 2004.g. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Znanje stranih jezika stekao sam tokom redovnog školovanja, kao i na Institutu za strane jezike u Podgorici – prema klasifikaciji Common European Framework of Reference (CEF) level – Engleski jezik (understanding C1, speaking C1, writing B2); Italijanski jezik (understanding A2, speaking A1, writing A1).

Bazični radni angažmani

Prvi radni odnos zasnovao sam u Centralnoj narodnoj biblioteci Crne Gore „Đurđe Crnojević” na Cetinju na poslovima i radnim zadacima bibliotekara u periodu juli 1990 – juli 1991. Nakon toga radni odnos sam zasnovao u Narodnoj biblioteci “Radosav Ljumović”, takođe na radnom mjestu bibliotekara u periodu od jula 1991 do decembra 1995. Uporedo sa tim, u periodu decembar 1994 - decembar 1995. bio sam radno angažovan u Međunarodnoj federaciji crvenog krsta i crvenog polumjeseca (Ženeva) u Trauma centru za žrtve rata koji je bio lociran u Podgorici, na poslovima stručnog saradnika za psiho-socijalnu pomoć žrtvama rata. Moj dalji radni angažman vezan je za Institut za otvoreno društvo Crne Gore gdje sam radio na poslovima koordinatora obrazovnih programa u periodu od januara 1996 do decembra 2001, poslije čega zasnivam radni odnos u Pedagoškom centru Crne Gore na poslovima izvršnog direktora Centra. Maja 2002.g. sam izabran za predavača više škole na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za predškolsko vaspitanje (predmeti: Predškolska pedagogija i Metodika vaspitno-obrazovnog rada), a uporedo sam radio i na poslovima nastavnog saradnika na Odsjeku za obrazovanje učitelja na predmetu Opšta pedagogija. Nakon odbrane doktorske disertacije izabran sam u zvanje docenta za predmet Opšta pedagogija na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (februar 2005.g.), a potom u zvanje vanrednog profesora (februar 2010) i od tada sam na Univerzitetu Crne Gore bio angažovan na slijedećim fakultetima/predmetima: **1. Filozofski fakultet Nikšić** - nastavnik na slijedećim disciplinama: Komparativna pedagogija I - Savremeni pedagoški pravci; Komparativna pedagogija II - Savremeni obrazovni sistemi; Savremeni predškolski sistemi; Uvod u pedagogiju; Teorija vaspitanja; Osnovi pedagogije; Interkulturalna pedagogija; Socijalna pedagogija, Evaluacija predškolske ustanove; **2. Studijski program za obrazovanje učitelja u Beranama:** Uvod u pedagogiju; Teorija vaspitanja (2006-2014); **3. Fakultet likovnih umjetnosti i Muzička akademija Cetinje:** nastavnik na disciplinama Pedagogija i Didaktika (2007-2009); **4. Studijski program za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku:** nastavnik na disciplinama: Uvod u pedagogiju, Teorija vaspitanja i Didaktika (2004-2007); **5. Prirodno-matematički fakultet:** nastavnik na disciplini Pedagogija na studijskim programima za matemariku, fiziku i biologiju (2014-).

Dodatni radni angažmani

Pored bazičnih radnih angažmana, u prethodnom periodu aktivno sam angažovan i na brojnim drugim poslovima i radnim zadacima u zemlji i inostranstvu. Među najznačajnijim dodatnim angažmanima u Crnoj Gori, izdvajam slijedeće: član nacionalnog Savjeta za opšte obrazovanje Crne Gore u dva mandata, član Odbora za pedagogiju i psihologiju CANU, potpredsjednik Odbora za obrazovanje CANU, član radnog tima za potprojekat Obrazovanje u okviru nacionalnog projekta CANU „Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti”, član Radne grupe Vlade Crne Gore za pregovore o pridruživanju EU (poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura), član Vijeća društvenih nauka Univerziteta Crne Gore (2010-2013), član Senata Univerziteta Crne Gore (2013 - -), član Upravnog odbora za projekat „Evolunimont” u realizaciji Univerziteta Crne Gore; član Radnog tijela za reorganizaciju i integraciju Univerziteta Crne Gore. Na polju naučno-istraživačkog rada ističem slijedeće: rukovodilac

naučno-istraživačkih projekata odobrenih od strane Ministarstva nauke Crne Gore „Indikator razvoja multikulturalnosti i građanske svijesti u obrazovnom sistemu Crne Gore” (2010-2012) i „Razlozi neuspjeha djece romske populacije u obrazovnom sistemu Crne Gore” (2012-2014), te vodeći istraživač na naučno-istraživačkom projektu „Evaluacija reforme predškolskog obrazovanja u Crnoj Gori” (2012-2014). Na polju strukturalnih i kurikularnih reformi ističem slijedeće: akademski rukovodilac TEMPUS projekta „Education Policy Support Program” (2010-2013), institucionalni koordinator za Univerzitet Crne Gore TEMPUS projekta „CONGRAD” (2012-2014), te vodeći saradnik na TEMPUS projektu „Foundation of Inclusive Education in Montenegrin Higher Education” (2012-2015). Član sam i nacionalnog HERE tima (Higher Education Reform in Europe), imenovan od strane Evropske komisije. Na polju bilateralne univerzitetske saradnje ističem slijedeće: rukovodilac projekta razmjene nastavnog kadra i studenata sa Univerzitetom Juveskula iz Finske, te rukovodilac projekta bilateralne naučno-istraživačke saradnje sa Odsjekom za pedagogiju Sveučilišta u Zagrebu (projekat odobren od strane Ministarstva nauke Crne Gore i Ministarstva znanosti Republike Hrvatske, 2012-2014). Na listi sam eksperata za evaluaciju Savjeta za visokoškolsko Crne Gore, te na listi međunarodnih eksperata Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine. Pri Generalnom direktoratu za istraživanje i inovacije Evropske komisije, imenovan sam za nacionalnu kontakt osobu za program „Science in Society” (2012-2015). Predsjednik Borda Odbora za obrazovanje Nacionalne komisije Crne Gore za saradnju sa UNESCO, član recenzentskih komisija pri Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva; član komisija za polaganje stručnih ispita imenovan od strane Zavoda za školstvo Crne Gore; predsjednik Upravnog odbora Centralne narodne biblioteke „Đurđe Crnojević” na Cetinju, imenovan od strane Vlade Crne Gore; autor sam i implementator deset programa za profesionalno usavršavanje nastavnika koji su akreditovani od strane Zavoda za školstvo; član Crnogorskog nacionalnog odbora za procjenu stanja „Prava djeteta u Crnoj Gori”. Od angažmana na međunarodnom planu, kao najznačajnije izdvajam: član "Internacionalne Step by Step Asocijacije" sa sjedištem u Amsterdamu – Holandija i član njenog Borda direktora u mandatu 2002 – 2004.g.; član Internacionalnog savjetodavnog komiteta Svjetskog obrazovnog foruma čije je sjedište u USA (2011 - -); član sam i zastupnik za Crnu Goru NAEYC – USA (Natioanl Association for Education of Young Children) sa sjedištem u Vašingtonu, a od maja 2009.g. član sam i Savjetničkog borda NAEYC za projekat »Problematika obrazovanja imigrantske djece»; član sam i zastupnik za Crnu Goru nacionalnog komiteta SAD za djecu sa posebnim potrebama (Council for Exceptional Children – Washington DC); bio sam programski direktor za implementaciju brojnih internacionalnih projekata u našem obrazovnom sistemu, od kojih su najznačajniji Roma Education Initiative, Step by Step Project, Reading and Writing for Critical Thinking Project, Inclusive Education, Minority Education i sl. i po tom osnovu ostvario aktivnu saradnju sa Roma Education Initiative Budapest, UNICEF, Open Society Institute New York, International Reading Association USA, Project for Ethnic Relation – Prinston University USA.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA**KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova	/	1	1	/	2	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		33
Broj referenci*broj bodova	2	4	2	/		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		16.13
Broj referenci*broj bodova		6	5	/		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	0.4
Broj referenci*broj bodova				1	/	
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		6
Broj referenci*broj bodova		1	4	/		
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						83.53
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		5
Broj referenci*broj bodova	/	3	/	/		

3.2. Priručnici	3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	1
Broj referenci*broj bodova	/	1	/	
3.3. Gostujući profesor	3.3.1.		3.3.2.	4
Broj referenci*broj bodova	1		/	
3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	32
Broj referenci*broj bodova	/	21	11	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)				5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				47
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.		4.1.2.	0.5
Broj referenci*broj bodova	/		1	
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova	/	/	/	
4.3. Stručni članak	4.3.1.			
Broj referenci*broj bodova	/			
4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.			0.5
Broj referenci*broj bodova	1			
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.			
Broj referenci*broj bodova	/			
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.			20
Broj referenci*broj bodova	1			
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				21

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.	1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
1. Monografije					
1.1.2 Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača			5. Milić, S. (2013) The twenty-first century university and the concept of lifelong learning. <i>Australian Journal of Adult Learning</i> , 53 (1/2013): 159-179. ISSN 1443-1394;	7	7
1. Milić, S., Maslovarić, B., Novović, T. (2013) Basic elements of implementation of a concept of inclusive education. Independent Scientific <i>Monograph</i> . 1-57, 94-170. ISBN 978-3-659-49601-1. Izdavač: Lambert Academic Publishing (Saarbrücken, Germany);	10	10	6. Milić, S., Gazivoda, N. (2014) Place and role of children's interests in contemporary educational process. <i>Croatian Journal of Education</i> (Certificate of acceptance). ISSN 1848-5189;	7	7
1.1.3 Autorska naučna monografija izdata kod nas čiji je izdavač nacionalne akademije nauka/ državni univerzitet			1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Milić, S. (2011) Indikatori razvoja multikulturalnosti i građanske svijesti u ranom djetinjstvu (predškolsko i prvi ciklus osnovne škole) u obrazovnom sistemu Crne Gore. 1-220. ISBN 978-86-7798-063-4. Izdavač: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore (Nikšić, Crna Gora);	10	8	7. Milić, S. (2010) Reform of Education Systems in Balkan Countries – Montenegro. <i>Education Sciences</i> , 1: 91-106. ISSN 1109-8740 /članak je na osnovu saglasnosti autora reprintan u monografiji: Education in South Eastern Europe (2011) /eds. Calogiannakis, P., Karras, K.G., Wolhuter, C.C./ ISBN 978-1-86822-605-4. Izdavač: Potchefstroom: Platinum Press (Potchefstroom, South Africa);	4	4
1.1.5 Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas			8. Milić, S. (2010) Montenegrin PISA. <i>CEPS Journal</i> , 1 (3/2011): 75-95. ISSN 1855-9719;	4	4
3. Milić, S. (2010) Značaj i specifična uloga ranog obrazovanja. U monografiji »Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti« - Obrazovanje /urednik akademik Perko Vukotić. CANU-posebna izdanja – monografije i studije, 73 (10): 45-61. ISBN 978-86-7215-240-1. Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Podgorica, Crna Gora);	5	5	9. Milić, S. (2009) Mogućnosti autentičnog podučavanja u predškolskoj ustanovi iz perspektive savremenih obrazovnih modela. <i>Pedagogija</i> , LXIV (2/2009): 203-224. ISSN 0031-3807;	4	4
4. Milić, S. (2010) Inicijalno obrazovanje nastavnog kadra u Crnoj Gori. U monografiji »Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti« - Obrazovanje /urednik akademik Perko Vukotić. CANU-posebna izdanja – monografije i studije, 73 (10): 221-238. ISBN 978-86-7215-240-1. Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Podgorica, Crna Gora);	5	5	10. Milić, S., Marojević, J. (2014) Implementacija koncepta dječijih prava u crnogorskom obrazovnom sustavu, u <i>Pedagogijska istraživanja</i> (portvda o prihvatanju članka za objavljivanje). ISSN 1334-7888;	4	4
			1.2.3 Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
			11. Milić, S. (2010) Udžbenik u kulturološko senzitivnim nastavnim predmetima, u <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 2/2010: 151-156. ISSN 0350-1094;	1.5	1.5
			12. Milić, S. (2010) Pozitivni efekti primjene inkluzivnog obrazovanja, u <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 1/2010: 31-44. ISSN 0350-1094;	1.5	1.5
			1.3.1 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima u inostranstvu		

13. Milić, S. (2009) Inclusive Education Trends and Child Rights, Keynote Speaker – Proceedings of Regional Conference for ECD “Inclusive Education and Diversity in Early Years” organized by Arab Resources Collective and Lebanese American University (November 5-8, 2009, Beirut, Lebanon);	2	2	Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Podgorica, Crna Gora);	1	1
14. Ginsberg, M., Milić, S. (2009) Early Childhood and Development as the Seeds for Integration and Social Inclusion of Immigrant Families in New Host Societies, presentation at International Step by Step Association 10 th Annual Conference “Seeds of Change – Effective Investment in Early Childhood for Enduring Social Progress” (October 14-17, 2009, Bucharest, Romania);	2	1	23. Milić, S. (2011) Interkulturalna dimenzija obrazovanja nastavnog kadra, predavanje na Naučnom skupu »Koncepti ljudskih i dječijih prava i njihova realizacija u obrazovnom sistemu« u Zborniku radova sa naučnog skupa u organizaciji Filozofskog fakulteta Nikšić i Zavoda za školstva /Podgorica, 21. januar 2011.g., 1:57-72. ISBN 978-86-7798-052-8. Izdavač: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore (Nikšić, Crna Gora);	1	1
15. Milić, S. (2013) Development of Multiculturalism and Civic Consciousness in Montenegrin Educational System, Proceedings of 16 th Conference of the Balkan Society for Pedagogy and Education “The Image of the Other/the Neighbour in the Educational Systems of the Balkan Countries” (September 26 th , 2013 – Thessaloniki, Greece);	2	2	24. Oljača, M., Milić, S., Maslovarić, B. (2011) Romska obrazovna inicijativa u Crnoj Gori. U Zborniku radova sa naučnog skupa »Kulturna prava nacionalnih manjina i socijalno depriviranih kategorija stanovništva u obrazovnom sistemu« u Zborniku radova sa naučnog skupa u organizaciji Filozofskog fakulteta Nikšić i Zavoda za školstvo Podgorica /Podgorica, 21. mart 2011.g., 2:143-198. ISBN 978-86-7798-056-6. Izdavač: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore (Nikšić, Crna Gora);	1	0.33
16. Milić, S. (2013) Europeizacija obrazovnih sistema i harmonizacija obrazovnih politika, Zbornik radova sa Znanstveno-stručne međunarodne konferencije “Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju” (11.10.2013., Sarajevo, Bosna i Hercegovina);	2	2	25. Milić, S. (2011) Profesionalno usavršavanje romskih asistenata. U Zborniku radova sa naučnog skupa »Kulturna prava nacionalnih manjina i socijalno depriviranih kategorija stanovništva u obrazovnom sistemu« u Zborniku radova sa naučnog skupa u organizaciji Filozofskog fakulteta Nikšić i Zavoda za školstvo Podgorica /Podgorica, 21. mart 2011.g., 2:227-237. ISBN 978-86-7798-056-6. Izdavač: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore (Nikšić, Crna Gora);	1	1
17. Milić, S. (2013) Evaluation of inclusive education in education system of Montenegro, , Proceedings of II International scientific and practical conference “Development of inclusive education: problems, search of solutions” organized by Ministry of Education of Tajikistan and Academy of Education of Tajikistan (November 21 st , 2013 – Dushanbe, Tajikistan);	2	2	1.4.1 Uvodno, objavljeno plenarno predavanje na sastancima sa međunarodnim učesnicima		
18. Milić, S. (2014) Perception of early childhood education in Montenegro, presentation at 24 th EECERA Conference (European Early Childhood Education Research Association) “Us, them & me: Universal, Targeted or Individuated Early Childhood Programmes” (September 7-10, 2014, Crete, Greece);	2	2	26. Milić, S. (2012) Meeting Teacher’s Standards in Montenegro, Regional conference Introduction and implementation of standards-based education in SEE – models and challenges 11-12 December 2012, Belgrade, Serbia / ERI SEE i COP http://www.cep.edu.rs/en/about-cep/eri-see	2	0.4
19. Milić, S. (2013) Interkulturalni dijalog u nastavi povijesti, izlaganje na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji “Interkulturalni kurikulum i odgoj za različitost”, Filozofski fakultet Zagreb (decembar 2013);	2	0.4	1.5.1 Recenziranje radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
20. Milić, S. (2014) Civilizacijski i znanstveni aspekti razvoja ideje inkuzivnog obrazovanja, izlaganje na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji “Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti”, Filozofski fakultet Zagreb (jun 2014);	2	0.4	27. Does history make a good citizen?: The Role of Adult Education in the Process of Rethinking the Past and its Impact on Democratization. A Case Study in Eastern Europe. Australian Journal of Adult Learning (Manuscript Number: AJAL 325);	2	2
1.3.2 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima u zemlji			1.5.2 Recenziranje radova koji sene nalaze u međunarodnim bazama podataka, ali imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
21. Milić, S. (2012) Razvoj koncepta inkluzije kao civilizacijski iskorak, u zborniku radova sa naučnog skupa “Inkluzivne vrijednosti obrazovnog sistema Crne Gore”. CANU – Edicija naučni skupovi, 117 (ODN 43): 31-58. ISBN 978-86-7215-305-7. Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Podgorica, Crna Gora); Napomena: Na osnovu saglasnosti autora, te uz manje modifikacije, rad je reprinted u: „Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti” /uredio Neven Hrvatić .- Zagreb: Filozofski fakultet, 2014; ISBN 978-953-56216-1-4	1	1	28. Promjene u akademskoj profesiji: Odgovor na izazove u društvu. Autori: Bojana Čulum, Jasminka Ledić, Branko Rafajac, Nena Rončević i Marko Turk (2012). ISBN 978-953-6104-89-5. Izdavač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci (Rijeka, Hrvatska);	1	1
22. Milić, S. (2013) Interkulturalni dijalog u nastavi istorije, u zborniku radova sa naučnog skupa “Istorijska nauka, program i nastava istorije u školama”. CANU – Edicija naučni skupovi, 118 (ODN 84): 71-85. ISBN 978-86-7215-306-4.			29. [Inter]kulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju. Autori: Mrnjajus, Rončević i Ivošević (2013). ISBN 978-953-6104-98-7. Izdavač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci (Rijeka, Hrvatska);	1	1
			30. Novi put – Nevo drom – Nove Kalja. Autor: Neven Hrvatić (2014). ISBN 978-953-56216-2-1. Izdavač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (Zagreb, Hrvatska);	1	1
			31. Future Scenario of Alternative Welfare: A Case Study of Khon Kaen Province. <u>British Journal of Education, Society & Behavioural Science</u> (Manuscript Number: 2014_BJESBS_9306)	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.		
3.1.2 Korišćenje referentnih stranih univerzitetskih udžbenika				
32. Re-Reading Education Policies – A Handbook Studying the Policy Agenda of The 21st Century /ISBN 978-90-8790-829-4/				
33. Psilosophy of Education – An Anthology /Edited by Randall Curren, ISBN 978-1-4051-3022-6				
34. Philosophical and Ideological Voices in Education /Gerald Gutek, ISBN 0-205-36018-1				
35. Advancing Quality Cultures for Teachers Education in Europe – Tensions and Opportunities/ Hudson, B., Zgaga, P., Astrand, D., ISBN 978-91-7459-042-5;				
36. Early Childhood Education - An Introduction/ Seefeldt, C. & Barbour, N., ISBN 0-13-748147-0;	5	5		
3.2.2 Studijski priručnici (skripta, hrestomatije..)				
37. Interkulturalna pedagogija – Filozofski fakultet (skripta)	1	1		
3.3.1 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima				
38. Gostujući profesor na Univerzitetu Jyväskylä – Finska, nov-dec 2011	8	4		
3.4.2 Mentorstvo na postdiplomskim studijama				
<i>Magistarske studije</i>				
39. Milica Krulanović: »Različiti oblici profesionalne orijentacije srednjoškolaca«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2011. god.	2	2		
40. Jovana Marojević: »Percepcija dječijih prava u vaspitno-obrazovnom sistemu Crne Gore«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2011. god.	2	2		
41. Mirjana Knežević: »Vaspitna vrijednost dječije igre«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2012. god.	2	2		
42. Marija Draganić: »Podsticanje darovitih učenika u osnovnim školama vaspitno-obrazovnog sistema Crne Gore«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2012. god.	2	2		
43. Ljiljana Ljekočević: »Uspostavljanje discipline u osnovnoj školi bez represivnih mjera«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2013. god.	2	2		
44. Branka Žižić: »Integrisanost istraživanja i nastave na nivou osnovnih akademskih studija Univerziteta Crne Gore i mogućnosti intervencije putem obrazovnih politika«, Filozofski fakultet – Obrazovna politika, 2014. god.	2	2		
<i>Specijalističke studije</i>				
45. Bojan Milović, 9/09: »Saradnja porodice i vrtića«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;	1	1		
46. Ana Gardašević, 15/09: »Vaspitno-obrazovni rad sa adolescentima sa problemima u ponašanju«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;	1	1		
47. Bojana Jelić, 19/09: »Negativni uticaji masovnih medija na vaspitanje i obrazovanje djece«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;	1	1		
48. Maja Janjušević, 7/09: »Uticaj predškolske vaspitno-obrazovne ustanove na spremnost djece za polazak u školu«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;	1	1		
49. Vukosava Nikolić, 8/09: »Istorija osnovnog školstva u Crnoj Gori«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;	1	1		
50. Saša Terzić, 35/09: »Značaj igre u starijim razredima osnovne škole«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;			1	1
51. Nada Backović, 36/09: »Socijalizacija djece predškolskog uzrasta od 4 do 5 godina«, Filozofski fakultet – Studijski program Pedagogija, 2010. god;			1	1
52. Aneta Vraneš, 63/09: »Igra i kultura«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			1	1
53. Anđela Backović, 2/09: »Uticaj tematskog planiranja na razvoj djece predškolskog uzrasta«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			1	1
54. Jela Bulatović, 21/08: »Proces učenja kroz savremene predškolske sisteme«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2009. god;			1	1
55. Sonja Elez, 66/09: »Timski rad u vaspitnoj praksi«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			1	1
56. Nataša Đurović, 33/09: »Komunikacija i njene specifičnosti u predškolskim ustanovama«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			1	1
57. Anica Čabarkapa, 90/09: »Zlostavljanje i zanemarivanje djece«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			1	1
58. Ana Marić, 3/08: »Praćenje dječijeg napredovanja u različitim vaspitno-obrazovnim sistemima«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2009. god;			1	1
59. Milica Radonjić, 37/09: »Razvoj etičkih i humanih vrijednosti kod djece predškolskog uzrasta«, Filozofski fakultet – Studijski 2010.			1	1
<i>Mentorstvo na dodiplomskim studijama</i>				
60. Maja Todorović, 4/11: »Vršnjačko nasilje među djecom i omladinom«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2012. god;			0.5	0.5
61. Jasmina Pejović, 77/11: »Strategije rada sa djecom sa posebnim potrebama«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2012. god;			0.5	0.5
62. Aleksandra Šarbaić, 9/11: »Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada sa djecom romske populacije«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2012. god;			0.5	0.5
63. Tamara Šćepanović, 104/08: »Obrazovanje i kultura demokratije«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2009. god;			0.5	0.5
64. Ivana Novaković, 149/05: »Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada sa hiperaktivnom djecom«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			0.5	0.5
65. Ljiljana Milović, 1060/07: »Percepcija dječijih prava od strane vaspitača, roditelja i djeteta«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			0.5	0.5
66. Vjera Radunović, 1068/07: »Strategije rješavanja konflikata među djecom predškolskog uzrasta«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			0.5	0.5
67. Vanja Radulović, 1065/07: »Kontinuirano praćenje i evaluacija dječijih postignuća«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			0.5	0.5
68. Dragana Knežević, 1058/07: »Individualna pedagogija u ranom obrazovanju«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2010. god;			0.5	0.5
69. Daliborka Knežević, 1069/07: »Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada sa djecom i mladima u izbjeglištvu«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2014. god;			0.5	0.5
70. Biljana Jokić, 1071/04: »Montesori sistem u				

predškolskom vaspitanju«, Filozofski fakultet – Studijski program za predškolsko vaspitanje, 2011. god;	0.5	0.5
3.5 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.1.2 Stručna knjiga objavljena u zemlji		
71. Milić, S. (2010): Strategije vaspitno-obrazovnog rada sa agresivnom djecom i mladima, u »Naša škola – komunikacijom do znanja« / urednik D. Popović .- Podgorica: Zavod za udžbenike (str. 29-35) ISBN 978-9940-24-004-2	3	0.5
4.4 Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize		
72. Milić, S. (2009): Review of »The Construction of a New Profession« by Dr Jan Peeters; International Magazine for Educational Sciences and Practice .- Education for All Forum Montenegro (No. 5-6/2009, pp. 43-44) ISSN 1800-5535	0.5	0.5
4.6 Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
<ul style="list-style-type: none"> - Potpredsjednik Odbora za obrazovanje CANU; - Član Odbora za pedagogiju i psihologiju CANU; - Član Vijeća društvenih nauka UCG (2010-2013); - Član Senata UCG (2013 - -); - Predsjednik Odbora za prosvjetu i mlade Nacionalne komisije za saradnju sa UNESCO (2011-); - Popović, D, Milić, S i dr. (2010): Vodič za trenere .- Podgorica: Zavod za školstvo; - Član Radne grupe Ministarstva prosvjete i nauke CG za izradu modela licenciranja i relicenciranja nastavnika; - Član Komisije za izradu Elaborata postdiplomskih magistarskih studija na Studijskom programu za predškolsko vaspitanje; - Ekspert Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore za akreditaciju novih studijskih programa (http://www.mpin.gov.me); - Međunarodni ekspert Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (http://www.heg.gov.ba/Kvalitet/lista_eksperata); - Recenzent časopisa Učiteljskog fakulteta u Beogradu »Inovacije u nastavi« (2014 - -); - Institucionalni koordinator TEMPUS CONGRAD projekta (2011-2014); - Akademski koordinator TEMPUS projekta EDUCATION POLICY (2010-2013); - Član projektnog tima TEMPUS projekta FOSFIM (2012-2015); - Recenzent Australian Educational Researcher (SSCI Thomson Reuters list – 2013) - Član International Organizing Committee – World Forum on Early Care and Education (Redmond – USA, 2011 - -) - Član nacionalnog tima projekta Higher Education Reform in Europe (2012 - -); - Recenzent Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva CG (2008 - -); - Autor i realizator brojnih akreditovanih seminara za profesionalno usavršavanje nastavnog kadra (Katalog Zavoda za školstvo CG); - Rukovodilac naučno-istraživačkog projekta »Indikatori razvoja multikulturalnosti i građanske svijesti u obrazovnom sistemu Crne Gore« - projekat podržan od Ministarstva prosvjete i nauke CG (2008-2011); - Rukovodilac naučno-istraživačkog projekta »Razlozi neuspjeha djece romske populacije u 		

obrazovnom sistemu Crne Gore« - projekat podržan od Ministarstva prosvjete i nauke CG (2012-2014);		
- Član tima naučno-istraživačkog projekta »Evaluacija reforme predškolskog obrazovanja u obrazovnom sistemu Crne Gore« - projekat podržan od Ministarstva prosvjete i nauke CG (2012-2014);		
- Dobitnik stipendije Ministarstva vanjskih poslova Izraela i učešće na međunarodnom seminaru u Jerusalimu »Professional Development for Teachers« 29. avgust – 22. septembar 2011.g.);	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	29	58	83.53	148.53
3. PEDAGOŠKI RAD	37	86	47	95
4. STRUČNI RAD	3	10	28	69
UKUPNO	69	154	158.53	312.53

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs objavljen u dnevnom listu „Pobjeda” od 13.12.2014. godine za izbor u akademsko zvanje nastavnika za slijedeće nastavne predmete na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore: Studijski program za pedagogiju: *Komparativna pedagogija I – Savremeni pedagoški pravci*; *Komparativna pedagogija II – Savremeni obrazovni sistemi*; Studijski program za predškolsko vaspitanje: *Savremeni predškolski sistemi*; *Interkulturalna pedagogija*; Studijski program za obrazovanje učitelja: *Osnovi pedagogije*; *Savremeni obrazovni sistemi*. – javio se prof.dr Saša Milić, koji drži predavanja na grupi predmeta za koju konkuriše. Na osnovu pregleda konkursne dokumentacije potvrđujemo da kandidat u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove propisane čl. 75 i 76 Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i čl. 87 i 88 Statuta Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Monografska publikacija „*Basic Elements of Implementation of a Concept of Inclusive Education*” autora **S. Milić**, B. Maslovarić i T. Novović, objavljena je od strane renomiranog njemačkog izdavača LAP Lambert Academic Publishing 2013. godine i predstavlja sveobuhvatnu naučno-istraživačku studiju sa dva komplementarna dijela – teorijsko-konceptualni i istraživački dio. Ova naučno-istraživačka monografija jedna je od rijetkih originalnih naučnih studija u regionu koja na vrlo opsežan način tretira osnovne elemente implementacije ideje inkluzivnog obrazovanja u obrazovnom sistemu, a zasigurno je vrlo rijetka na polju evaluacije implementacije inkluzije na nacionalnom/državnom nivou. U teorijsko-konceptualnom radu autori na veoma iscrpan način elaboriraju razvoj ideje integracije osoba sa posebnim potrebama koja je tokom vremena doživjela izvjesnu evoluciju i ukazuju da je stepen inkluzivnosti određenog društva ili istorijske epohe u direktnoj korelaciji sa civilizacijskim stepenom razvoja određenog društva. Sljedstveno tome, autori ideju inkluzivnog obrazovanja definišu kao demokratsku vrijednost društva i ukazuju da se koncept inkluzije razvijao uporedo sa spoznajama o prirodi različite vrste poremećaja kod ljudi, te uporedo sa razvojem koncepta ljudskih i dječijih prava. Posebno vrijednim i naučno utemeljenim, uz konsultovanje velikog spektra međunarodno aktuelne naučnih i stručnih referenci, cijelim poglavljem koje tretira benefite od inkluzivnog obrazovanja, a imaju različite grupacije: djeca sa posebnim potrebama i njihovi roditelji, zatim tipična djeca, nastavnici, škola i društvena zajednica u najširem smislu. Kao logičan uvod u istraživački dio, autori su posebno pogleavljive

posvetili i hronološkom razvoju ideje inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori i nacionalne obrazovne politike u domenu inkluzivnosti. Izrazito opsežan i veoma kvalitetno metodološki utemeljen istraživački korpus studije zasnovan je na primjeni adekvatnih naučno-istraživačkih metoda, tehnika i instrumenata (deskriptivno istraživanje obrazovne politike u domenu inkluzivnog obrazovanja; intervjui sa nekoliko ciljnih grupa – nastavnici, roditelji, stručni saradnici; intervjui sa menadžmentom specijalizovanih zavoda za obrazovanje djece sa posebnim potrebama; intervjui sa predstavnicima rukovodećih prosvjetnih institucija – Ministarstvo, Zavod za školstvo i Ispitni centar; intervjui sa predstavnicima zdravstvenih institucija koji se bave zdravstvenim aspektom razvoja djece sa posebnim potrebama; studije slučaja u čijem su fokusu bila djeca sa posebnim potrebama; te analiza pedagoške dokumentacije u pogledu kreiranja individualnih obrazovnih planova za djecu sa posebnim potrebama). Za ovu priliku odabran je opsežan i slojevit uzorak, te bogata baterija naučno-istraživačkih instrumenata, uključujući i cjelishodne postupke pedagoške statističke analize, prof. Milić i saradnici su odabrali odgovarajuću istraživačku paradigmu koja im je omogućila izvođenje relevantnih naučno-istraživačkih zaključaka. Valjanost ove istraživačke studije prepoznajem i u argumentovano izvedenim zaključcima, te sintetizovanoj ocjeni da se inkluzivno obrazovanje i dalje nalazi pred brojnim izazovima i preprekama prilikom implementacije njene ideje u neposrednoj vaspitno-obrazovnoj praksi. U određenim periodima implementacije inkluzivnog obrazovanja u obrazovne sisteme širom svijeta, pa i u Crnoj Gori, postojali su, a postoje i danas, određeni otpori, odnosno nerazumijevanja. Ovo istraživanje jasno ukazuje da je Crna Gora u domenu zakonske regulative i obrazovnih politika usmjerenih na kreiranje inkluzivnog obrazovnog sistema napravila značajne iskorake i stvorila relativno povoljan ambijent za kvalitetno uključivanje djece sa posebnim potrebama u redovni vaspitno-obrazovni proces, ali i da postoji značajan prostor za dalju konkretizaciju obrazovnih politika i njihovu dosljednu implementaciju u realnom obrazovnom okruženju. Pored toga, potvrđeno je da, još uvijek, ne postoji adekvatan stepen svjesnosti i razumijevanja javnog mnjenja o inkluzivnom obrazovanju, te da brojni roditelji tzv. "tipične" djece ne bi željeli da njihovo dijete pohađa nastavu u odjeljenju u kome se nalazi dijete sa posebnim potrebama. Nadalje, autori ove studije ukazuju da je uslijed nedovoljne informisanosti postojao ne baš zanemarljiv otpor defektološke struke za implementaciju inkluzivnog obrazovanja. Ova transferzalna istraživačka studija spada u kategoriju tzv. „ex-post facto” postupaka, s obzirom da sumira efekte određene pedagoške intervencije u obrazovnom sistemu nakon njene implementacije. Tom prilikom, identifikovani su budući pravci djelovanja i definisanja obrazovne politike u domenu inkluzivnog obrazovanja, te ključni segmenti vaspitno-obrazovnog djelovanja kako bi ideja inkluzivnosti u crnogorskom obrazovnom sistemu bila implementirana na najkvalitetniji mogući način. Shodno navedenom, u potpunosti shvatamo zainteresovanost renomiranog međunarodnog izdavača za objavljivanje ove monografije, koje i razloge zašto je ona dobila pozitivne recenzije od kompetentnih, a za njene autore posve anonimnih recenzenta.

Članak prof. dr Saše Milića, pod naslovom: „*Reform of Education Systems in Balkan Countries – Montenegro*” objavljen je u časopisu Education Sciences, čiji je utemeljivač i izdavač Univerzitet sa Krita (Grčka). Kao renomirani stručnjak u oblasti obrazovne politike, prof. Milić je pozvan da kontribuiru u specijalnom tematskom broju časopisa zajedno sa još šest stručnjaka iz balkanskog regiona. Članak predstavlja vrlo opsežnu naučno-stručnu analizu obrazovne politike u domenu reforme obrazovnog sistema Crne Gore i na veoma utemeljen način sagledava promjene sprovedene u posljednjem desetljeću na ovom planu. U radu su detaljno analizirani svi temeljni principi reforme obrazovnog sistema, uključujući i ključne komponente obrazovne politike: zakonodavstvo, uređenje, upravljanje i finansiranje obrazovnog sistema, te pedagoško-didaktički principi savremene škole. Autor s pravom ukazuje i na nedostatke učinjene u reformskim procesima, od kojim kao najznačajnije izdvajamo: nedovoljna motivisanost nastavnog kadra za promjene, nedovoljno (vremenski i programski) utemeljen program stručnog usavršavanja nastavnika, povremeno neadekvatno interpretiranje reformskih principa, te katkad sporan redoslijed odvijanja pojedinih reformskih zahvata. Posebno značajnim cijenimo zaključke analize prof. Milića koji ukazuju na savremene tendencije prema kojima je proces reforme još uvijek u toku, te da je novonastalo stanje uglavnom prihvaćeno kao opšte-razvojna, prosvjetna i civilizacijska zakonmjernost. Permanentnost reformskih zahvata autor ispravno

utemeljuje na tri neosporne činjenice sa kojima obrazovanje mora računati na početku 21. vijeka, npr.: porast i jačanje multikulturalnog pokreta, globalne perspektive svih svjetskih problema i zapanjujuća brzina naučno-tehnološkog razvoja. Drugi važan zaključak u radu prof. Milića jeste upozorenje da se reformska rješenja ne mogu nekritički preuzimati iz inostranih obrazovnih sistema (Slovenija, Finska, Mađarska itd.) po sistemu copy-paste, već da je i pored potrebe za maksimalnom kompatibilnošću crnogorskog obrazovnog sistema sa obrazovnim sistemima zemalja EU, neophodno nastojati da promjene budu usklađene sa potrebama i mogućnostima Crne Gore, budući da nas karakterišu slijedeće specifičnosti: relativno mala država, multikulturalnost, multinacionalnost i multikonfesionalnost, država u kojoj je tranzicija u toku, nezadovoljavajuću životni standard, odsustvo industrijske proizvodnje, dominacija turizma i poljoprivrede kao glavnih privrednih grana, relativno mali procenat visokoškolski obrazovane populacije (svega 8 %) itd. Treći važan zaključak odnosi se na rezultate crnogorskih petnaestogodišnjaka na međunarodnom testiranju znanja PISA 2006. i 2009. godine, s obzirom da su se od 67 testiranih zemalja našli na nezavidnom 48 mjestu (2006), odnosno 54 mjestu (2009) – što jasno ukazuje da kvalitet, funkcionalnost i trajnost znanja naših učenika nije na zadovoljavajućem nivou, te da se u nastavnom procesu nedovoljno podstiče razvoj misaonih sposobnosti neophodnih za rješavanje pitanja i zadataka problemskog tipa. Nesporan kvalitet članka prof. Milića i aktuelnost tematike potvrđuje i činjenica da je kompletna broj časopisa Education Sciences uz saglasnost autora reprintan u monografiji: Education in South Eastern Europe (2011) /eds. Calogiannakis, P., Karras, K.G., Wolhuter, C.C. (ISBN 978-1-86822-605-4), u izdanju Platinum Press-a iz Južnoafričke Republike.

Značajan doprinos u unaprijeđenju pedagoške naučne misli u Crnoj Gori, prof. Milić je dao i naučnim radom pod naslovom „*Inicijalno obrazovanje nastavnog kadra u Crnoj Gori*”, koji je objavljen u monografiji „Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti (Obrazovanje)” u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Za uspješno suočavanje sa globalnim izazovima u 21. vijeku, potrebna je nova paradigma održivog razvoja, boljeg i humanijeg ljudskog društva. U potrazi za takvom paradigmom, društvo zasnovano na znanju se pojavljuje kao najcjelishodnije rješenje, a do njega se ne može doći ako se pravovremeno ne promijeni paradigma obrazovanja. Prof. Milić ukazuje na činjenicu da ne možemo očekivati promjenu paradigme obrazovanja, ukoliko ne promijenimo paradigmu 'nosioca' obrazovanja, tj. nastavnika i s pravom konstatuje da se reforma obrazovnog sistema Crne Gore ne odvija željenom dinamikom jer je stari način obrazovanja nastavnog kadra decenijama ukorijenjen i gotovo okamenjen. Aktuelna pedagoška teorija i praksa nameće potrebu ozbiljnijeg preispitivanja uloge i pozicije nastavnika u vaspitno-obrazovnom procesu. Pri tom, autor ovog rada, ni na koji način ne umanjuje značaj nastavničkog poziva, već insistira na potrebi traganja za adekvatnijim i vremenu primjerenijim rješenjima vezanih za njegov profesionalno-stručni status. U vezi s tim, prof. Milić ističe da je u kvalitetno organizovanom i realizovanom vaspitno-obrazovnom procesu, nastavnik izuzetno značajna figura. Zato bi ga za tu delikatnu ulogu trebalo, bolje nego do sada, pripremati i motivisati. To mora biti stabilna i postojana ličnost, koja vjeruje u svoju ulogu i važnost sopstvenog rada, koja ima jasne ideje, entuzijazam, te vjeru u zadatak koji škola ostvaruje i u ciljeve kojima stremi. Ovaj rad obuhvata sistematičan pregled razvoja crnogorskog sistema obrazovanja nastavnika, komparativno analizirajući evropske modele visokoškolskog obrazovanja nastavnika, te ključne tendencije u reformi inicijalnog obrazovanja nastavnika. U završnom dijelu rada date su ozbiljne i naučno utemeljene preporuke za visokoškolsko obrazovanje nastavnika u Crnoj Gori, koje bi zasigurno mogle poslužiti kao polazišna osnova budućih strateških dokumenata u ovom domenu.

OCJENA STRUČNOG RADA

Prof. dr Saša Milić je, pored zaista ekstenzivnog angažmana, kao univerzitetskog nastavnika dao i veoma značajan doprinos reformi doniverzitetske komponente crnogorskog obrazovnog sistema, te kao autor i implementator brojnih inovativnih programa, npr.: Razvoj kritičkog mišljenja, Obrazovanje za društvenu pravdu, Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada u ranom djetinjstvu, Interaktivna nastava, Kooperativno učenje, Inkluzivno obrazovanje, Holistički pristup ranom obrazovanju, Romska obrazovna inicijativa itd. U okviru navedenih inovativnih programa realizovao je više od pedeset obrazovnih seminara za nastavnike. Biran je u više stručnih,

ekspertskih i državnih tijela i organizacija (član nacionalnog Savjet za opšte obrazovanje u dva mandata, potpredsjednik Odbora za obrazovanje Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, član Radne grupe Vlade Crne Gore za pregovore sa EU – Poglavlje 26 – obrazovanje i kultura, predsjednik Savjeta Nacionalne biblioteke Crne Gore »Đurđe Crnojević«, član Senata Univerziteta Crne Gore, član Radnog tijela za transformaciju i integraciju UCG, član Radnog tima za potprojekat »Obrazovanje« u okviru projekta »Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti« Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, predsjednik Odbora za obrazovanje pri nacionalnoj komisiji za saradnju sa UNESCO itd.) Gotovo sve ove njegove aktivnosti imale su za cilj da se unaprijedi postojeći obrazovni sistem, odnosno da se on učini savremenijim i prihvatljivijim za pojedinca i društvo. Prof. Milić je inicijator i učesnik brojnih naučnih i stručnih konferencija u Crnoj Gori, kao i na međunarodnom nivou, od kojih posebno apostrofiramo njegova zapažena uvodna/plenarna predavanja na međunarodnim konferencijama u Libanu, Tadžikistanu, Bosni i Hercegovini, Kritu itd. (detaljnije u klasifikacionoj biografiji kandidata). Državu Crnu Goru predstavljao je u brojnim internacionalnim organizacijama, kao što su: Svjetski obrazovni forum; Internacionalna Step by Step Asocijacija, te Međunarodni odbor za prava djeteta. Ne manje važnim smatram u dugogodišnji aktivni angažman kolege Milića na objedinjavanju i boljem usaglašavanju reformskih aktivnosti državnih institucija obrazovanja i nevladinog sektora u cilju unaprijeđenja našeg obrazovnog sistema. Zahvaljujući dobrom poznavanju obrazovne politike, prof. Milić je bio koordinator i učesnik veoma opsežnih projekata »Evaluacije efekata reforme obrazovnog sistema Crne Gore« i »Evaluacije inkluzivnog obrazovanja u obrazovnom sistemu Crne Gore«, konsultant Svjetske banke za ocjenu obrazovnih potreba romske populacije u Crnoj Gori, te inostrani konsultant za analizu kvaliteta Nacionalnog okvira kurikuluma Republike Srbije. Zato odgovorno tvrdim da prof. dr. Saša Milić spada u grupu naučno i stručno najproduktivnijih i najangažovanijih stvaralaca u oblasti crnogorske pedagogije i znatno šire..

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagošku karijeru prof. Milića pratim posljednjih petnaest godina i cijenim da sam veoma dobro upoznat sa njegovim izrazito visokim kvalitetima pedagoga i predavača. Njegova predavanja prepoznatljiva su po zavidnoj profesionalnoj kompetentnosti, naučnoj utemeljenosti i izrazitoj aplikativnosti ponuđenih stručnih i naučnih saopštenja. Kao vrstan poznavalac pedagoških i nastavnih strategija, predavanja utemeljuje na savremenim interaktivnim oblicima i metodičkim pristupima, uz primjenu najcjelishodnijih obrazovno-tehnoloških rješenja. Riječ je o kandidatu koji je, zahvaljujući predanom radu i praćenju aktuelnih naučnih spoznaja u pedagoško-psihološkoj nauci izrastao u izvanrednog poznavaoa savremenih pedagoških problema i sistemi, inkluzivnog obrazovanja, multikulturalnosti u obrazovanju itd., tako da svoje bogato znanje i iskustvo efikasno koristi u profesionalnoj pripremi budućih nastavnika. Kao međunarodno priznat i cijenjen naučnik i predavač, prof. Milić je bio gostujući profesor za Fakultetu za obrazovanje Univerziteta u Juvaskuli (Finska), te na Državnom univerzitetu Kazahstana u Alma Ati. Uostalom, kvalitet njegove visoke profesionalno-pedagoške kompetentnosti kontinuirano potvrđuju najviše ocjene anketiranih studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	29	58	83.53	148.53
3. PEDAGOŠKI RAD	37	86	47	95
4. STRUČNI RAD	3	10	28	69
UKUPNO	69	154	158.53	312.53

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu dostavljene dokumentacije i detaljnog uvida u naučnoistraživački i stručni rad, te višegodišnje saradnje sa kandidatom, smatram da prof. dr. Saša Milić ispunjava sve potrebne uslove za izbor u najviše akademsko zvanje, predviđeno Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akadmska i naučna zvanja, stoga sa odgovornošću i zadovoljstvom predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da prof. dr. Sašu Milića izabere u akademsko zvanje **REDOVNOG PROFESORA** za slijedeće nastavne predmete: Studijski program za pedagogiju: **Komparativna pedagogija I – Savremeni pedagoški pravci; Komparativna pedagogija II – Savremeni obrazovni sistemi;** Studijski program za predškolsko vaspitanje: **Savremeni predškolski sistemi; Interkulturalna pedagogija;** Studijski program za obrazovanje učitelja: **Osnovi pedagogije; Savremeni obrazovni sistemi,** na navedenim studijskim programima Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT

Prof. dr. Nikola Mijanović
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

1 OCJENA USLOVA

1.1 STEPENA OBRAZOVANJA

Iz natječajne dokumentacije, koja je priložena, može se vidjeti da je prof. dr. sc. Saša Milić osnovno i srednje obrazovanje stekao u Podgorici. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu - Odjeljenje za pedagogiju Univerziteta u Beogradu 18. listopada 1989. godine, a tema diplomskog rada bila je iz područja Nacionalne povijesti školstva i glasila je „Ličnost, vrijeme i prosvjetiteljske ideje Svetog Petra Cetijskog“. Poslijediplomske-magistarske studije nastavio je također na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na Grupi za opštu pedagogiju. Tijekom rada na magistarskoj tezi istraživao je efekte primjene inovativnih obrazovnih modela u obrazovnom sustavu Crne Gore i 4. srpnja 2002. godine obranio magistarski rad na temu „Individualizacija u vaspitno-obrazovnom procesu: na primjeru Programa „Korak po korak“ u osnovnim školama Crne Gore“. Višegodišnje aktivno sudjelovanje u reformskim procesima u obrazovnom sustavu Crne Gore povezo je i s istraživačkim radom na doktorskim studijama, a za temu doktorske disertacije odabrao je aktualne aspekte unapređenja nastavnog procesa: „Komunikacija nastavnika - učenika, i efikasnost kooperativnog učenja“.

Doktorsku disertaciju obranio je 14. travnja 2004. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu.

Zvanje docenta stekao je 2005. godine, a izvanrednog profesora Univerziteta Crne Gore 17. veljače 2010. godine.

U odnosu na stupanj obrazovanja i prethodni izbor u zvanje, pristupnik ispunjava uvjete za izbor u najviše akademsko zvanje nastavnika na univerzitetu Crne Gore, koja su utvrđena Mjerilima za izbor u akadmska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore

1.2 NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Znanstveno-istraživački rad prof. dr. sc. Saše Milića, imao sam prigode pratiti duže vrijeme, a posebno u prethodnom petogodišnjem razdoblju, kada je bio vrlo angažirani voditelj crnogorskog dijela međunarodnog/bilateralnog projekta: „Interkulturalni pristup integraciji Roma: Hrvatska-Crna Gora“ (2012.-2014.), Ministarstva nauka Crne Gore i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, u okviru kojeg su objavljene tri znanstvene monografije, brojni znanstveni radovi i održane tri međunarodne znanstvene konferencije i međunarodni okrugli stol).

Mogu potvrditi da je prof. dr. sc. Saša Milić provodio recentna i relevantna znanstvena istraživanja, što je rezultiralo objavljivanjem značajnih znanstvenih radova koji predstavljaju važan pridonos razvoju pedagoške znanosti.

Znanstveni radovi prof. dr. sc. Saše Milića, u razdoblju od prethodnog izbora, objavljeni su kao dio znanstvene monografije izdane od renomiranog međunarodnog izdavača (1), autorskoj znanstvenoj monografiji objavljenoj u Crnoj Gori čiji je izdavač državni univerzitet (1), kao dio znanstvene monografije objavljene u

Crnoj Gori čiji je izdavač nacionalna akademija nauka (2), časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (2), međunarodnim časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku (4), radovi objavljeni u domaćim časopisima (2), radovi na kongresima, simpozijima i seminarima u inozemstvu (8), radovi na kongresima, simpozijima i seminarima u zemlji (5) i uvodno objavljeno plenarno predavanje na sastancima sa međunarodnim učesnicima (1).

Prikaz objavljenih znanstvenih radova u okviru recenzije

Znanstvena monografija, naučno-istraživačka studija: „Indikatori razvoja multikulturalnosti građanske svijesti u ranom djetinstvu (predškolsstvo i prvi ciklus osnovne škole) u obrazovnom sistemu Crne Gore“ jedno je o temeljnih interdisciplinarnih istraživanja multikulturalnog obrazovanja u Crnoj Gori, kako na teorijskoj razini, tako i aplikativnoj perspektivi (mogućnost primjene dobivenih rezultata-indikatora kao smjernica za unapređenje i evaluaciju nastavnih planova i programa, nastavnih materijala, udžbenika i institucije u cjelini). Rezultati istraživanja pokazali su da postoji još dosta prostora za unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa (na osnovu konstruktivističkog pristupa), gdje će nastava biti pluralistička i usmjerena prema različitim identitetima. Studija je istaknula značajnu ulogu univerziteta u transferu znanja (interkulturalne kompetencije) potrebnih za život u multikulturalnom društvu, kao i potrebu institucionalnih promjena/konstrukcije kurikulumu, nastavnih materijala, metoda poučavanja i učenja te kulture škole. Znanstveni pridonos studije ogleda se i u metodološkoj utemeljenosti (korišten je protokol sustavnog opažanja s 11 indikatora, preko 50 podindikatora, preko 200 konkretnih primjera podindikatora u pedagoškoj praksi), gdje je precizno objektivizirana tematika odgojno-obrazovnog procesa zasnovanog na multikulturalnim osnovama. Može se zaključiti da studija u cijelosti korespondira sa suvremenom interkulturalnom pedagogijom u svijetu, kako u teorijskom dijelu, tako i sadržajem recentnih znanstvenih istraživanja.

Znanstveni rad prof. dr. sc. Saše Milića „Značaj i specifična uloga ranog obrazovanja“, dio je znanstvene monografije „Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti“ i daje cjeloviti prikaz ranog obrazovanja, kao interdisciplinarnog pristupa različitim aspektima razvoja djeteta. U kontekstu vrednovanja ranog obrazovanja, kao temeljne sastavnice svake održive društvene razvojne strategije, a prema demokratizaciji obrazovanja, analizirana su svjetska i europska iskustva i nagnuća s posebnim naglaskom na kulturni kontekst, postmodernističke teorije i pristupe, poštivanje dječjih prava, suglasja ranog/predškolskog i osnovnoškolskog odgojno-obrazovnog sustava, značenja igre, boljih kompetencija odgajatelja i učitelja, primjene novih (alternativnih) pedagoških ideja/modela te središnjeg položaja osobnosti i potreba djeteta u okviru obrazovnog procesa. „Europski pristup ranom obrazovanju“ složeni je konstrukt koji je analiziran s različitim aspektima, s naglaskom na pedagoški značaj razvoja ranog obrazovanja gdje su istaknuti suodnos odgajatelja, obitelji i okruženja. Važan dio rada posvećen je stanju ranog obrazovanja u Crnoj Gori, temeljem analize legislative, strateških dokumenta i statističkih podataka o obuhvatu djece u predškolskom odgoju i obrazovanju i reformskim rješenjima. U zaključku rada, koji je značajan doprinos predškolskoj pedagogiji, navedene su okvirne preporuke prema razvoju ranog obrazovanja u Crnoj Gori, što radu, uz teorijski pristup, komparativnu i analizu predškolskog odgoja i obrazovanja u Crnoj Gori, daje i aplikativnu dimenziju.

U znanstvenom radu „Mjesto i uloga dječjih interesovanja u suvremenom odgojno-obrazovnom procesu“ autori prof. dr. sc. Saša Milić (i Nataša Gazivoda), tematiziraju interese djeteta kao važnu sastavnicu oblikovanja osobnosti. Od ranijih pristupa gdje je osnovni zadatak nastave bio poticaj za razvoj interesa ili organiziranja nastave u skladu s interesima djeteta/učenika, do suvremenog shvaćanja nastavnog procesa gdje se potiče formiranje interesa djeteta stvaranjem povoljnih uvjeta za njihov razvoj. U teorijskoj analizi prikazani su dječji interesi kao faktor razvoja unutarnje motivacije i uloga nastavnika kao pokretača razvoja dječjih interesa. Rezultati istraživanja, kojeg je cilj bio utvrditi u kojoj mjeri nastavnici u osnovnoj školi uvažavaju, inkorporiraju i potiču razvoj dječjih interesa (na uzorku učenika, nastavnika i roditelja iz osnovnih škola u Crnoj Gori), pokazali su da još uvijek postoji nedovoljno uvažavanje i poticanje razvoja dječjih interesa, nedostaje kooperativno učenje i bolja interakcija učenik-nastavnik, prema aktivnoj, kreativnoj nastavi i „školi po mjeri djeteta“. Znanstveni doprinos rada je u području didaktike i teorije odgoja i obrazovanja.

Prikazani radovi pokazuju da je prof. dr. sc. Saša Milić kompetentan znanstvenik (teorijske i komparativne analize, kvantitativna i kvalitativna istraživanja) u području pedagoške znanosti, prepoznat ne samo u Crnoj Gori, već i na široj regionalnoj (i europskoj) razini. Znanstvenoistraživački projekti koje je vodio (i u kojima je sudjelovao) pokazuju širok znanstveni interes, izbor suvremenih i aktualnih tema kojima se prof. dr. sc. Saša Milić profilirao u respektabilnog znanstvenika.

1.3 PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Prof. dr. sc. Saša Milić je nakon što je bio zaposlen u Centralnoj narodnoj biblioteci Crne Gore „Đorđe Crnojević“ na Cetinju, Narodnoj biblioteci „Radosav Ljumović“, Međunarodnoj federaciji crvenog krsta i crvenog polumjeseca u Trauma centru za žrtve rata u Podgorici i Instituta otvoreno društvo Crne Gore, uže je usmjeren na aktivnosti u području obrazovanja/pedagogije. Radi u Pedagoškom centru Crne Gore i nakon toga kao predavač više škole na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (2002. godine). Na Odsjeku za predškolsko vaspitanje (*Predškolska pedagogija, Metodika vaspitno-obrazovnog rada*) i nastavnik-suradnik na Odsjeku za obrazovanje učitelja (*Opšta pedagogija*). Nakon obrane doktorske disertacije izabran je u zvanje docenta za predmet *Opšta pedagogija* na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (2005.), a nakon toga u zvanje vanrednog profesora (2010.) od kada radi na Univerzitetu Crne Gore: Filozofski fakultet u Nikšiću (*Komparativna pedagogija I. - Savremeni pedagoški pravci, Komparativna pedagogija II. - Savremeni pedagoški sistemi, Savremeni predškolski sistemi, Uvod u pedagogiju, Teorija vaspitanja, Osnovi pedagogije, Interkulturalna pedagogija, Socijalna pedagogija, Evaluacija predškolske ustanove*); Studijski program za obrazovanje učitelja u Beranama 2006.-2014. (*Uvod u pedagogiju, Teorija vaspitanja*); Fakultet likovnih umjetnosti i Muzička akademija Cetinje 2007.-2009. (*Pedagogija, Didaktika*); Studijski program za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku 2004.-2007. (*Uvod u pedagogiju, Teorija vaspitanja, Didaktika*); Prirodno-matematički fakultet 2014. (*Pedagogija*).

Kao znanstvenik u području pedagogije i sveučilišni profesor na različitim studijskim programima prof. dr. sc. Saša Milić pokazao je visoku pedagošku kompetenciju u realizaciji nastave na temelju dobrog poznavanja visokoškolske pedagogije i visokoškolske didaktike. U odnosu prema studentima potiče aktivnu participaciju, komunikaciju i interakciju, korištenje suvremenih nastavnih oblika i metoda.

Kroz sudjelovanje na značajnim međunarodnim znanstvenim konferencijama/skupovima, prezentiranjem uvodnih i plenarnih izlaganja, prof. dr. sc. Saša Milić stekao je bogato iskustvo i predavačke vještine interaktivnog predstavljanja pedagoških tema pred različitim auditorijima, što je utjecalo da postane stručan, kvalitetan i dinamičan sveučilišni profesor, kompetentan za realizaciju suvremene sveučilišne nastave.

1.4 STRUČNA DJELATNOST

Stručna djelatnost prof. dr. sc. Saše Milića izuzetno je bogata i predstavlja značajan segment njegovog cjelokupnog opusa kako u Crnoj Gori, tako i međunarodnoj razini.

Prof. dr. sc. Saša Milić član je nacionalnog savjeta za opšte obrazovanje Crne Gore (u dva mandata), član Odbora za pedagogiju i psihologiju CANU, potpredsjednik Odbora za obrazovanje CANU, član radnog tima za potprojekt *Obrazovanje u okviru nacionalnog projekta CANU „Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti“*, član Radne grupe Vlade Crne Gore za pregovore o pridruživanju EU (poglavlje 26 - Obrazovanje i kultura), član Vijeća društvenih nauka Univerziteta Crne Gore (2010.-2013.), član Senata Univerziteta Crne Gore (2013.-) član Upravnog odbora projekta „Evolunimont“ u organizaciji Univerziteta Crne Gore i član Radnog tijela za reorganizaciju i integraciju Univerziteta Crne Gore.

U okviru znanstveno-istraživačkog rada voditelj je znanstveno-istraživačkih projekata odobrenih od Ministarstva nauka Crne Gore: „Indikatori razvoja multikulturalnosti i građanske svijesti u obrazovnom sistemu Crne Gore“ (2010.-2012.) i „Razlozi neuspjeha djece romske populacije u obrazovnom sistemu Crne Gore“ (2012.-2014.), te glavni istraživač na znanstveno-istraživačkom projektu „Evaluacija reforme predškolskog obrazovanja u Crnoj Gori (2012.-2014.)“. U segmentu fundamentalnih i razvojnih istraživanja prof. dr. sc. Saša Milić akademski je rukovoditelj TEMPUS projekta „Education Policy

Support Program“ (2010.-2013.), institucionalni koordinator za Univerzitet Crne Gore TEMPUS projekta „CONGRAD“ (2012.-2014.), vodeći suradnik na TEMPUS projektu „Foundation of Inclusive Education in Montenegrin Higher Education“ (2012.-2015.), član nacionalnog HERE tima (Higher Education Reform in Europe) - imenovan od strane Europske komisije. U okviru bilateralne znanstvene suradnje rukovoditelj je projekta razmjene profesora i studenata s Univerzitetom Juveskula iz Finske i voditelj crnogorskog dijela bilateralnog znanstvenoistraživačkog projekta/suradnje s Odsjekom za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Interkulturalni pristup integraciji Roma: Hrvatska-Crna Gora (2012.-2014.) - odobrenog od strane Ministarstva nauka Crne Gore i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Prof. dr. sc. Saša Milić na listi je eksperata Savjeta za visokoškolsko Crne Gore, na listi međunarodnih eksperata Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete Bosne i Hercegovine. Predsjednik je Odbora za obrazovanje Nacionalne komisije Crne Gore za suradnju s UNESCO-m, član recenzentskih komisija pri Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva, član komisije za polaganje stručnih ispita, predsjednik Upravnog odbora Centralne narodne biblioteke „Đorđe Crnojević“ na Cetinju.

Na međunarodnoj razini može se istaknuti članstvo prof. dr. sc. Saše Milića u internacionalnoj „Step by Step“ asocijaciji (Nizozemska) - član Borda direktora (2002.-2004.), član je internacionalnog savjetodavnog komiteta Svjetskog obrazovnog foruma (USA) (2013.-), član i zastupnik za Crnu Goru NAEYC - USA (National Association for Education of Young Children), nacionalnog komiteta SAD-a za djecu s posebnim potrebama (Council for Exceptional Children), kao i programski direktor za implementaciju brojnih međunarodnih projekata u obrazovnom sistemu Crne Gore.

Sve ove brojne aktivnosti, kao i one koje nisu navedene, govore o prof. dr. sc. Saši Miliću kao svestranom znanstveniku, sveučilišnom profesoru i stručnjaku na području pedagogije, odgoja, obrazovanja, prosvjete i kulture.

2 VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	29	58	83.53	148.53
3. PEDAGOŠKI RAD	37	86	47	95
4. STRUČNI RAD	3	10	28	69
UKUPNO	69	154	158.53	312.53

3 MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Suglasno Mjerilima za izbor u zvanje, i imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitetu znanstvenog rada dr. sc. Saše Milića, karakteristike, kvalitetu i opseg njegovog pedagoškog rada, njegov stručni rad, mišljenja sam da on ispunjava u potpunosti sve zahtjeve istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da prof. dr. sc. Sašu Milića izabere u akademsko zvanje **REDOVNOG PROFESORA** za slijedeće nastavne discipline: **Studijski program za pedagogiju: Komparativna pedagogija I - Savremeni pedagoški pravci; Komparativna pedagogija II - Savremeni obrazovni sistemi; Studijski program za predškolsko vaspitanje: Savremeni predškolski sistemi; Interkulturalna pedagogija; Studijski program za obrazovanje učitelja: Osnovi pedagogije; Savremeni obrazovni sistemi**, na navedenim studijskim programima Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT

Dr. sc. Neven Hrvatić, red. prof.
Zagreb

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Svi u formularu navedeni podaci prof. dr. Saša Milića dokazuju da je ostvario visok stupanj obrazovanja po bitnim kriterijumima za izbor u univerzitetka nastavnička zvanja. Posebno, monografske publikacije i radovi u naučno-stručnoj periodici, koji su navedeni u odgovarajućim rubrikama gore, a u koje naučna javnost uveliko ima uvida – i kvantitativno, i kvalitativno potpuno – odgovaraju Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja (datim u Zakonu i Statutu) i realno omogućuju izbor prof. dr. Saše Milića u najviše akademsko zvanje – redovnog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Originalni naučni rad prof. dr. Saše Milića *Monetenrgo in PISA Study* objavljen je u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu CEPES Journal (Center for Education Policy Studies – University of Ljubljana) sveobuhvatno analizira rezultate postignuća crnogorskih učenika u OECD-ovoj PISA studiji (Program for International Student Assessment), a čiji je bazični cilj bio ocjena kvaliteta i pravednosti obrazovanja u pojedinačnim zemljama učesnicama u istraživanju. Naučni rad prof. Milića predstavlja jedan od rijetkih radova na ovu temu u zemljama regiona i bavi se dubinskom analizom akademskih postignuća crnogorskih učenika, te obrazovnim, kulturološkim i socijalnim kontekstom koji determinišu akademska postignuća. Autor se analizom akademskih postignuća bavi na nacionalnom, ali i internacionalnom nivou i radu koristi sve aktuelne oblike pedagoške komparativistike, sa kvalitativnim elementima meta-analize kojom su objedinjeni rezultati crnogorskih učenika iz različitih oblasti znanja i koncipiran zajednički, jedinstveni rezultat. Analizom urađenom u ovom članku omogućeno je nacionalno, ali i međunarodno kompariranje rezultata učeničkih postignuća na PISA testiranju, date su osnovne smjernice budućih obrazovnih politika u zemlji, a ujedno su definisani neki od osnovnih indikatora kvaliteta obrazovnog sistema. Posebno vrijedan segment ovog naučnog rada odnosi se na elaboraciju rezultata postignutih na internacionalno standardiziranim PISA tesovima i njihovih konsekvenci na nacionalnu obrazovnu politiku. U tom kontekstu cijenim da autor ispravno ukazuje na nedovoljnu zastupljenu komponentu »research based« nacionalnih obrazovnih politika u zemljama regiona, poglavito u svijetlu sve lošijeg rejtinga koji crnogorski učenici ostvaruju u testiranjima 2006, 2009, te 2012. godine, kao i u svijetlu efikasnosti u ostvarenju proklamovanih ciljeva reforme obrazovnog sistema. Tekst adekvatno problematizuje loše rezultate čitalačke pismenosti crnogorskih učenika i posljedice koje neadekvatna čitalačka pismenost ima na sveukupan intelektualni razvoj i akademska postignuća učenika. Na ovom testiranju ispred Crne Gore su se našle sve zemlje članice EU, te određeni broj zemalja Južne Amerike. Analizirajući razloge neuspjeha crnogorskih učenika na PISA testiranju autor s punim pravom naglašava slijedeće elemente: preopterećenost nastavnih planova i programa, ekstenzivnost gradiva, zastario sistem obrazovanja i usavršavanja nastavnika, nefunkcionalnost i nedovoljna trajnost stečenih znanja, neosposobljavanje učenika za kritičko mišljenje, nemotivisanost za testiranje, formalizacija kontinuiranog ocjenjivanja u revodnom nastavnom procesu, neadekvatnost postignuća učenika sa posebnim potrebama, brojnost učenika u odjeljenju i drugi oblici nepoštovanja pedagoških standarda, ukazivanje na značaj pohađanja predškolske ustanove itd. Autor s pravom ukazuje i na uzajamnu međuzavisnost segmenata obrazovnog sistema i ističe da činjenica da je Crna Gora u značajnoj mjeri implementirala Bolonjsku deklaraciju i uskladila svoj visokoškolski sistem obrazovanja sa osnovnim 'bolonjskim' principima neće, samo po sebi biti dovoljno, da bismo obezbjedili kvalitetno obrazovan visokoškolski kadar. Naime, potpuno je nerearno očekivati da će se na crnogorske univerzitet upisivati visoko kvalitetni učenici, s obzirom na loše rezultate na PISA testiranju u 2006. i 2009. godini. Lošije predznanje stečeno na nižim nivoima obrazovnog sistema jednostavno neće moći biti nadoknađeno na univerzitetkom nivou, što će neminovno voditi ka nižem nivou znanja crnogorskih diplomiranih visokoškolaca. Cijenim da prof. Milić ispravno ukazuje i na tendenciju obezvrjeđivanja znanja kao vrijednosti, a rezultati na PISA testiranjima nažalost potvrđuju tezu da je znanje i

dalje veoma nisko rangirano na ljestvici društvenih vrijednosti u Crnoj Gori i državama regiona.

Naučni rad iz domena komparativne obrazovne politike prof. Milića pod nazivom *Europeizacija obrazovnih sistema i harmonizacija obrazovnih politika* predstavljen je na *Znanstveno-stručnoj međunarodnoj konferenciji „Ka novim iskoracima u pedagogiju i obrazovanju“*, održanoj povodom 50 godina Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Rad opsega 14 strana je evaluiran od strane renomiranih recenzentata i biće objavljen u cjelini u Zborniku radova sa konferencije, a predstavlja izrazito vrijedan naučni i stručni doprinos razumijevanju evropske obrazovne politike, mehanizama njenog djelovanja i harmonizacije, te legislativnim okvirom u ovom društvenom domenu. Autor iscrpno i kvalitetno analizira najznačajnije strateške dokumente EU na polju obrazovanja, kao što su Ugovor iz Maastrichta, Kopenhagenski sporazum i Lisabonskom strategijom, te se s pravom zaključuje da se Evropska unija u sve većoj mjeri suočava sa problemima prouzrokovanim neusklađenim obrazovnim sistemima država članica. Ovim radom prof. Milić elaborira i veoma važne tendencije evropske obrazovne politike u svijetlu globalizacijskih procesa, procesa decentralizacije, definisanja okvira ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Posebno vrijednim smatram dio rada koji razmatra različite pristupe evropskim integracijama na polju obrazovanja, definisanju evropske dimenzije obrazovanja i specifičnostima transformacije obrazovnih sistema u procesu prodiranja EU. Autor u daljem elaborira ulogu EU u sferi obrazovanja, sa naglaskom na doprinosu razvoju kvalitetnog obrazovanja podsticanjem država članica na saradnju, i po potrebi, dodatnim podržavanjem i dopunjavanjem njihovih aktivnosti, pritom poštujući nadležnost država članica u domenu nastavnih sadržaja i organizacije obrazovnih sistema, kao i kulturni i jezički diverzitet. Prof. Milić se kritički osvrće na politiku EU u obrazovnom sektoru, koju, prema njegovoj ocjeni karakteriše nedostatak standardizacije obrazovne regulative, odnosno, pasivnost u institucionalizaciji zajedničke obrazovne politike. Problematiku evropske dimenzije obrazovanja autor potkrepljuje elaboracijom najznačajnijih naučnih i teorijskih rasprava Stobarta, Feneroya, McGie, Brocka, Knowsleya, Tulasiewiczza i dr., i time pokazuje iznimno visok stepen poznavanja problematike evropske obrazovne politike. Kandidat znalčki pravi izbor i analizu relevantnih dokumenata politike obrazovanja na nivou Evropske Unije, ističući objedinjene konture evropskog obrazovnog prostora, ali i dajući presjek kako se neki od ovih evropskih obrazovnih ideala realizuju u pojedinim zemljama Evrope. Posebno značajnim čini nam se autorov osvrt na obrazovnu politiku u svijetlu eurointegracija Crne Gore; ovom analizom, prof. Milić nam se potvrđuje ne samo kao istaknuti pedagoški teoretičar i djelatnik u Crnoj Gori, već i kao istinski poznavalac obrazovnog sistema svoje zemlje, te borac za europeizaciju crnogorskog školskog sistema. Autor ističe kako je Crna Gora u pretekloj dekadi napravila ogroman iskorak u domenu osavremenjavanja i modernizacije obrazovnog sistema, uspostavljanjem novih institucija, započela njegovu značajniju decentralizaciju sistema, i sprovela temeljnu kurikularnu reformu. Prof. Milić ipak znalčki prepoznaje izvjesnu formalizaciju reformskih aktivnosti na svim nivoima, te oglašivanje o standardne kvaliteta, i preporučuje kako je za budući razvoj Crne Gore i njenu integraciju u savremene evropske i svjetske ekonomske, političke i globalne civilizacijske tokove od neprocjenjivog značaja da se na cjelovit način preispita postojeća obrazovna situacija i obrazovni sistem, da bi se na taj način mogla naći adekvatna rješenja za novi obrazovni sistem koji će znanje i ljudske resurse staviti u funkciju individualnog i društvenog napretka. Analiza obrazovnog sistema Crne Gore, iznijeta u ovom autorskom radu kandidata, svjedoči o dobrom poznavanju obrazovnih kretanja Crne Gore, ali i Evrope, čije naučne analize i savjete treba shvatiti sa velikom ozbiljnošću. U tom smislu, ovaj rad prof. Milića predstavlja nezabilazan izvor podataka za razumijevanje procesa harmonizovanja evropskih obrazovnih politika, ali i za razumijevanje crnogorskog obrazovnog puta ka Evropi.

Naučni rad *The twenty-first century university and the concept of lifelong learning* bavi se problematikom mjesta i uloge univerziteta u sistemu obrazovanja odraslih, uz komparativnu analizu razvoja koncepta doživotnog učenja na univerzitetskom nivou. Posebna vrijednost ovog rada upravo je u toj neočekivanoj, ili pomalo zapostavljenoj, perspektivi iz koje posmatra koncept doživotnog učenja – perspektivi savremenog (evropskog) univerziteta. Autor poziva, a i sam to u radu čini, na rekonceptualizaciju uloge univerziteta u procesu doživotnog učenja, proglašavajući ga „ključnim igračem“ obrazovanja odraslih, sa

stanovišta sprovođenja ciljeva doživotnog učenja. Autor najprije razmatra pitanje koncepta doživotnog obrazovanja na evropskim univerzitetima, koji su u posljednjim decenijama proširili koncept univerzitetskog obrazovanja kao odgovor na izazove globalizacije, masovnosti, jednakih mogućnosti te brze modernizacije. Svoju analizu prof. Milić zasniva na svoje dobro poznavanju demografskih, ekonomskih, te kretanja na tržištu rada u Evropi, umješno izvlačeći pedagoške implikacije, kako za evropski i regionalni, tako i za obrazovni prostor Crne Gore. Prof. Milić podsjeća kako je implementacija koncepta doživotnog učenja izazov univerziteta u ovom vijeku, te da, iako bi se ovaj koncept trebao vidjeti kao vrlo važan mehanizam, sa ključnom ulogom za razvoj univerziteta, to ipak u praksi nije slučaj. Autor sasvim osnovano tome u prilog polemise o Bolonjskoj deklaraciji, koja nedvosmisleno promovise doživotno učenje na papiru, ali je zapravo vrlo malo urađeno na konceptualizaciji i implementaciji politike visokog obrazovanja zasnovane na konceptu doživotnog učenja. Svoju raspravu o konceptu doživotnog učenja autor zasniva kako na pregledu relevantnih dokumenata evropske obrazovne politike, tako i na nivou obrazovne prakse u pojedinim evropskim državama, potkrepljujući svoj sud kako se različite države, premda budući na istom obrazovnom prostoru, različito nose sa izazovima doživotnog učenja. Autor se nadalje u radu bavi konceptom doživotnog obrazovanja u Crnoj Gori. U drugoj polovini 20. vijeka obrazovanje odraslih je imalo najprije kompenzatorsku funkciju, sa skoro potpuno zastavljenom perspektivom doživotnog obrazovanja (u okviru radničkih univerziteta, cenatar za obuku u kompanijama i sl.). U posljednjih desetak godina je napušten taj „komunistički“ pristup, i načinjene su određene promjene. Sa ove vremenske distance, za koju autor procjenjuje da je dovoljna za uvidanje učinaka pomenutih promjena, polemise o plodotvornosti istih u sistemu obrazovanja odraslih u Crnoj Gori. Upravo debata o ovom pitanju predstavlja posebnu vrijednost ovog naučnog rada, i daje mu odlike raspravnog i originalnog. Iako strateška i dokumenta obrazovne politike u Crnoj Gori prate trendove u obrazovanju odraslih, ipak nedovoljno reflektuju koncept doživotnog obrazovanja; osim toga, autor ističe, nema niti jednog dokumenta koji se odnosi na obrazovanje odraslih, u kome se Univerzitet Crne Gore prepoznaje kao ključni akter doživotnog učenja. U potpunosti smo saglasni sa implicitnim uvjerenjem prof. Milića kako je zapravo Univerzitetu Crne Gore (ili univerzitetima, uopšte) potrebno dodijeliti značajnu ulogu u sprovođenju koncepta doživotnog obrazovanja. Posebno vrijednim dijelom ovog rada smatramo autorovo razmatranje potrebe za ustanovljavanjem nove paradigme u visokom obrazovanju (ne reformisanje postojeće!). On se, naime, s pravom zalaže za strategiju doživotnog učenja na univerzitetima koja će prije svega ciljati na proširivanje pristupa visokom obrazovanju; posebno značajnim za crnogorsku stručnu javnost smatramo bezmalo razvijenu strategiju sa konkretnim ciljevima i aktivnostima za ostvarenje koncepta doživotnog obrazovanja na univerzitetu Crne Gore, koju je autor ponudio u radu. Baveći se iznimno aktuelnim pitanjem, cijenimo je da je prof. Milić na pravi način uspio da problematizuje pitanje koncepta doživotnog učenja, posmatranog iz vizure savremenog univerziteta, i smatramo posebno vrijednim njegovo (naučno utemeljeno) podsjećanje i apel na rekonceptualizaciju i proširivanje uloga univerziteta, kako bi isti u potpunosti odgovorili izazovima današnjice. Našu profesionalnu ocjenu potvrđuje i činjenica da je rad objavljen u najznačajnijem australijskom časopisu u domenu obrazovanja odraslih *Australian Journal of Adult Learning* (Thomson Reuters SSCI), u broju 1, vol. 53, 2013.g.

OCJENA STRUČNOG RADA

S obzirom na iznimno bogatu stručnu i naučni biografiju profesora Milića, na ovom mjestu izdvojićemo one profesionalne aktivnosti koje nam se čine posebno značajnim sa stanovišta njegove stručne osposobljenosti. Prof. Milić je član niza značajnih instanci u obrazovnom sistemu Crne Gore, među kojima posebno izdvajamo članstvo u nacionalnom Savjetu za opšte obrazovanje Crne Gore, članstvo u Odboru za pedagogiju i psihologiju CANU, kao i potpredsjedničku funkciju Odbora za obrazovanje CANU. Prof. Milić je i član Vijeća društvenih nauka Univerziteta Crne Gore (2010-2013), aktivni član Senata Univerziteta Crne Gore (2013 - -), kao i član Radnog tijela za reorganizaciju i integraciju Univerziteta Crne Gore. Sa svih ovih pozicija, kandidat nesporno daje značajan doprinos u razvoju crnogorskog obrazovnog sistema, na svim nivoima. O rasponu i značaju njegovog stručnog angažmana za Crnu Goru svjedoči i činjenica da je i član Radne grupe Vlade Crne

Gore za pregovore o pridruživanju EU (poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura), što cijenimo kao izuzetno važan i reprezentativan stručni doprinos kandidata. Prof. Milić posebno je plodotvoran na polju naučno-istraživačkog rada, budući rukovodiocem niza značajnih naučno-istraživačkih projekata, podržanih od strane Ministarstva nauke Crne Gore. Kandidat je aktivan i u domenu naučnog i stručnog umrežavanja sa univerzitetima regiona i svijeta, što je posebno važan i nužan stručni kapacitet jednog prosvjetnog djelatnika danas. U tom smislu se ističu njegovi angažmani na rukovođenju projekta razmjene nastavnog kadra i studenata sa Univerzitetom Juveskula iz Finske, te projekta bilateralne naučno-istraživačke saradnje sa Odsjekom za pedagogiju Sveučilišta u Zagrebu (projekat odobren od strane Ministarstva nauke Crne Gore i Ministarstva znanosti Republike Hrvatske, 2012-2014).

Naročito značajnim smatramo angažman prof. Milića u domenu strukturalnih i kurikularnih reformi u Crnoj Gori, o kojima svjedoče brojne aktivnosti kandidata (rukovođenje i učešće u dva TEMPUS projekta; članstvo u nacionalnom HERE timu, imenovanjem od strane Evropske komisije). Stručnost prof. Milića prepoznata je i izvan granica zemlje i regiona. Da je kandidat i od evropske i svjetske javnosti prepoznat kao značajno ime svoje struke, svjedoči i činjenica da je član, te predstavnik nekoliko relevantnih međunarodnih i svjetskih organizacija koje se bave problematikom obrazovanja. Njegove kvalifikacije preporučile su ga za djelovanje u brojnim ekspertskim tijelima u oblasti obrazovanja u Crnoj Gori i u regionu. Na osnovi iznijete analize, mišljenja smo da je prof. Milić veoma posvećen i predan prosvjetni djelatnik. Njegova radna biografija, jednako svojom razuđenošću kao i kvalitetom angažmana, govori u prilog činjenici da je riječ o značajnom imenu pedagogije u zemlji i regionu. Iako smo se u izboru i analizi njegovih stručnih aktivnosti rukovodili principom najznačajnijih, taj izbor je i dalje vrlo obiman, što svjedoči o ozbiljnom i obuhvatnom profesionalnom angažmanu prof. Milića, te o njegovoj bezupitnoj stručnoj osposobljenosti i kvalitetu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

S obzirom na gorenavedenu analizu naučno-istraživačkog rada, kao i ovim kratkim osvrtom potvrđenu stručnu osposobljenost kandidata, skoro da je izlišno na ovom mjestu posebno elaborirati pedagošku osposobljenost prof. Milića. Činjenica da je kandidat i rukovodilac Studijskog programa za pedagogiju, po sebi govori dovoljno o njegovoj pedagoškoj osposobljenosti kojom je i preporučan za tu vrstu funkcije. Osim svega navedenog, važno je naglasiti kako nastava prof. Milića na studentskom anketiranju (od kad se ta vrsta evaluacije sporovodi na Univerzitetu Crne Gore) biva ocijenjena, bez iznimke, najvišim ocjenama. Veliki broj nacionalnih i inostranih seminara i obuka čiji je polaznik bio, kao i činjenica da je i sam autor velikog broja akreditovanih seminara za različite kategorije prosvjetnih uposlenika u obrazovnom sistemu Crne Gore, takođe govore u prilog nesumnjivim visoko razvijenim didaktičkim, te uopšte pedagoškim sposobnostima prof. Milića. Sveukupno angažovanje kandidata na unapređenju kvaliteta nastave na Studijskom programu za pedagogiju - obezbjeđivanjem nastavne opreme vrhunskog kvaliteta koja daje mogućnost sprovođenja i nastave na daljinu, te u potpunosti tehnički podržane audio-video interaktivne nastave (putem naučno-istraživačkih projekata čiji je prof. Milić rukovodilac), kao i stalnim radom na bogaćenju zasebne biblioteke pomenutog studijskog programa – poseban su pokazatelj velike upućenosti kandidata na sveukupan kvalitet nastave. Potpuno osnovano možemo zaključiti da je prof. Milić, s obzirom na sve navedeno, pedagoški u potpunosti osposobljen za izvođenje visoko-kvalitetne i kreativne nastave u oblasti pedagogije na Univerzitetu Crne Gore, te da je njegov doprinos ukupnom kvalitetu, i izvan okvira nastave iz oblasti nastavnih predmeta koje sam izvodi, sa stanovišta njegovanja pedagoškog kvaliteta na svim studijskim programima na kojima je angažovan, nezamjenljiv.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	29	58	83.53	148.53
3. PEDAGOŠKI RAD	37	86	47	95
4. STRUČNI RAD	3	10	28	69
UKUPNO	69	154	158.53	312.53

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Saglasno Mjerilima za izbor u zvanje, i imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnog rada dr Saše Milića, karakteristike, kvalitet i obim njegovog pedagoškog rada, njegov stručni rad, mišljenja sam da on ispunjava u potpunosti sve zahtjeve istaknute u Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja i predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da prof. dr Sašu Milića izabere u akademsko zvanje **REDOVNOG PROFESORA** za slijedeće nastavne predmete: Studijski program za pedagogiju: **Komparativna pedagogija I – Savremeni pedagoški pravci; Komparativna pedagogija II – Savremeni obrazovni sistemi;** Studijski program za predškolsko vaspitanje: **Savremeni predškolski sistemi; Interkulturalna pedagogija;** Studijski program za obrazovanje učitelja: **Osnovi pedagogije; Savremeni obrazovni sistemi,** na navedenim studijskim programima Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT

Prof. dr Adila Pašalić-Kreso
Sarajevo

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija na Ekonomskom fakultetu..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 13.12.2014. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SAŠA POPOVIĆ.**

BIOGRAFIJA:

Rođen sam 30.03.1966. godine u Beranama, gdje sam završio osnovnu i srednju školu sa odličnim uspjehom.

Školske 1987/88. godine upisao sam studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, smjer Poslovna ekonomija. Na istom fakultetu sam diplomirao 1991. godine i stekao zvanje diplomirani ekonomista.

Postdiplomske studije upisao sam školske 1991/92. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, odsjek Ekonometrija, i završio sa prosječnom ocjenom 9,66, a magistarski rad pod nazivom "Matematičko-statistički modeli analize berzanskih transakcija" odbrano sam u martu 1996. godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom "Portfolio analiza – kvantitativni aspekti investiranja u hartije od vrijednosti" odbranio sam juna 1999. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Radni odnos zasnovao sam 10.11.1992. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, Katedra za matematiku, statistiku i informatiku, u svojstvu asistenta pripravnika. Na istom fakultetu za **asistenta** sam izabran 1997. godine na predmetima:

1. Ekonomska statistika i
2. Portfolio menadžment.

U zvanje **docenta** izabran sam 31.05.2000. godine (Bilten UCG br. 158, od 27. marta 2000. godine) na Univerzitetu Crne Gore, Ekonomski fakultet:

1. oblast Statistika
2. Portfolio menadžment
3. Analiza berzanskog poslovanja

Na postdiplomskim studijama "Preduzetnička ekonomija" Ekonomskog fakulteta u Podgorici, u periodu 1996-1999, izvodio sam vježbe iz predmeta Finansijski menadžment.

Na specijalističkom kursu Kvantitativne finansije Prirodno-matematičkog fakulteta

Univerziteta Crne Gore tokom ljetnjeg semestra 2004. godine izvodio sam nastavu na predmetu Finansije II.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, studijski program Menadžment izvodim nastavu iz predmeta Poslovne finansije.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u zvanje **vanredni profesor** izabran sam 31.03.2005. godine (Bilten UCG br. 187, od 1. februara 2005. god.):

1. Finansijski menadžment,
2. Portfolio menadžment,
3. Analiza berzanskog poslovanja i
4. Biznis statistika.

U zvanje **vanredni profesor reizabran** sam 29.04.2010. godine (Bilten UCG br. 250, od 1. februara 2010. god.) na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore na predmetima:

1. Finansijski menadžment
2. Portfolio menadžment
3. Portfolio analiza i
4. Analiza berzanskog poslovanja.

Na Univerista degli Studi di Torino, Scuola di Amministrazione Aziendale, 5. maja 2008. godine izabran sam za **international faculty** (strani gostujući profesor).

Na Beogradskoj bankarskoj akademiji, Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije 26.05.2008. godine izabran sam u zvanje **gostujućeg profesora**, oblast Ekonomija i finansije.

Ostale aktivnosti

Autor sam više naučnih radova u međunarodnim časopisima i na međunarodnim konferencijama, od kojih se neki nalaze u bazama SSCI Expanded - Thomson Reuters (Klasifikaciona bibliografija).

Autor sam monografije čiji su izdavač postdiplomске studije Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Vodeći sam autor nekoliko naučno-istraživačkih projekata od nacionalnog značaja.

Urednik sam tri izdanja svjetski priznatih udžbenika: Džordž Rut »Analiziranje finansijskih izvještaja« (2006), Gregori Mankju »Principi mikroekonomije« (2006) i Aswath Damodaran »Korporativne finansije – teorija i praksa« (2007).

Rukovodilac sam smjera Finansije na akademskim studijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Član sam Komisije za doktorske studije Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Na istom fakultetu rukovodilac sam Smjera Finansije i bankarstvo na postdiplomskim akademskim studijama.

Član sam Komisije za izradu novog Nastavnog plana i programa Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Član sam Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore (20.06.2008- 10.02.2011).

Član sam Strukovnog vijeća za društvene nauke Senata Univerziteta Crne Gore.

Član sam Međunarodnog uređivačkog odbora časopisa *Economic Analysis*, kojeg izdaje Institut ekonomskih nauka iz Beograda.

Autor sam prvog akademskog web portala na Univerzitetu Crne Gore (www.finansije.net) koji je 2003. godine bio proglašen TOP30 od strane ekorisnika Interneta.

Pored nastavne aktivnosti moj stručni angažman obuhvata sljedeće: osnivač Modus - centra za statistička istraživanja i prognoze (2000-2009); potpredsjednik Atlas Mont Menadžment Kompanije AD (2000 - 2007); predsjednik Odbora direktora Nove berze hartija od vrijednosti Crne Gore AD Podgorica (2001-2009); predsjednik Upravnog odbora Atlasmont banke AD Podgorica (2002-2004).

Stručna usavršavanja u inostranstvu obavio sam na Birbeck College, University of London, London, England (1997), zatim u Cohig&Associates, Denver, CO, USA (septembar 1996) i Lazard Asset Management, New York, NY, USA (april 2002).

U okviru *Fulbright Scholar Program* obavio sam postdoktorska istraživanja na Graduate School of Business, Columbia University, New York, USA (2001-2002).

Predavač na predmetu *Finansijski menadžment i kontrola* pri Institutu računovođa i revizora Crne Gore (2011-2012). U Centru za građansko obrazovanje iz Podgorice izabran sam za stalnog predavača u okviru programa Škola demokratije, o temi Ekonomija i demokratija (2004. i dalje).

Član sam Uređivačkog odbora naučnog časopisa *Economic Analysis* kojeg publikuje Institut ekonomskih nauka u Beogradu.

Ekspert-evaluator Ministarstva prosvjete i nauke za naučno-istraživačke projekte iz oblasti ekonomije (2010).

Predsjednik sam Saveza ekonomista Crne Gore (www.secg.biz)

Vanredni sam član Svjetske akademije nauka i umjetnosti (WAAS).

Predstavnik sam Ekonomskog fakulteta u *World University Consortium*-u (WUC).

Član Komisije za izbor Fulbright Program stipendiste za 2015-16 godinu pri Ambasadi Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici.

Aktivno znanje engleskog jezika (IELTS, 6.0).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA:

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA (Bilten UCG br.250, 1. februar 2010.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova		1x10 1x4	1x10		1x5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		25
Broj referenci*broj bodova		1x4 1x4	2x1,5 9x1,5	1x0,5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		28
Broj referenci*broj bodova		10x2 2x1	2x1 4x1			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						82
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		7
Broj referenci*broj bodova		1x5 1x2				
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		1,5
Broj referenci*broj bodova			1x1 1x0,5			
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		8
Broj referenci*broj bodova			1x2 1x6			

3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova		12x2	37x0,5 6x0,5	45,5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada) 1x5 1x5				10
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				72
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova		3x3		9
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova			2x1 5x1	7
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova			1x0,5	0,5
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova			1x0,1	0,1
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova			1x15 4x5	35
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				51,6

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografije		
1.2. Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača		
1. Popović, S. (2010) By the Spirit of the Law Against the Ghost of the Crisis: Case of the Banking System of Montenegro <i>In: Janusz Grabara, Beata Skowron-Grabowska, Hasan Hanić and Dejan Erić (Ed.) Global Crisis in the Central-Eastern European Region - Influence on Financial Systems and Small and Medium-Sized Enterprises.</i> str. 77-84, ISBN 978-83-81118-53-4. Izdavač: Czestochowa University of Technology (Poland).	10	10
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
2. Popović, S. & Đurović, A. (2014) Intraday and intraday trade anomalies: evidence from FOREX market. <i>Applied Economics</i> , 46:32, 3968-3979. ISSN: 0003-6846.	7	7
3. Popović, S., Mugoša, A., Đurović, A. (2013) Adaptive Markets Hypothesis: Empirical Evidence from Montenegro Equity Market", <i>Ekonomika istraživanja-Economic Research</i> 26(3): 31-46. ISSN: 1331-677X.	7	7
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
4. Popović, S., Mugoša, A., Cerović, J., Vukčević, S. , (2014) The Effect of Financial and Non-Financial Incentives on Montenegro Employees' Satisfaction. <i>The IPSI BGD Transactions on Advanced Research</i> , Vol. 10, No. 2, 8-17. ISSN: 1820-4511.	4	4
5. Popović, S. & Popović, Lj. M. (2012) Economics of Dignity: Growing People from Consumers to Members. <i>Eruditio</i> , 1: 4, 150-156. ISSN: 2227-9679.	4	4
6. Popović, S. (2011) Montenegro in the Entangled World: Perceiving Global Crisis from the Local Perspective, <i>South-East Europe Review for Labour and Social Affairs</i> , Issue 1, 60-71. ISSN: 1435-2869.	4	4
7. Popović, S. , and Remiković, M. (2010) Analysis of the Effects of Implementation of Cash Netting		

in Securities Settlement System in Montenegro. <i>Montenegrin Journal of Economics</i> , Vol 6, No.11, 57-67. ISSN 1800-5845.	4	4
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
8. Popović, S., Radović, M., and Mugoša, A. (2014) Resource Productivity in Montenegro - Scenarios for the Future. Zbornik radova sa IV naučno-stručne konferencije sa međunarodnim učesćem Jahorinski poslovni dani 2015: turizam u funkciji ekonomskog razvoja. Jahorina, BiH, 25-27.02. 2015. godine (rad prihvaćen za publikovanje u Zborniku radova sa konferencije).	2	2
9. Popović, S., Mugoša, A., Bojanić, B. (2014) How Board and Ownership Structure of S&P100 Companies Influence Their Performances. Proceedings from the International scientific conference New Economic Policy Reforms, Belgrade Banking Academy and Institute of Economic Sciences, Belgrade, 9-10 December, 2014. (rad prihvaćen za publikovanje u Zborniku radova sa konferencije).	2	2
10. Popović, S. & Delić, B. (2014) European Mergers and Acquisitions: An Event Study Test of Market Efficiency. In: Proceedings of the Contemporary Trends and Prospects of Economic Recovery. CEMAFI International, Nice, France. 504-523. ISBN: 978-2-9544508-5-8.	2	2
11. Popović, S. (2014) Transition to a New Society - Resource Efficiency Perspective. In: Momir Đurović (Ed.) Proceedings International Conference Transition to a New Society, World Academy of Art and Science, ALLEA - All European Academies, European Academy of Sciences and Arts, Montenegro Academy of Sciences and Arts, Podgorica, 20-22 March 2014, 225-236. ISBN: 978-86-7215-340-8.	2	2
12. Popović, S., Mugoša, A., Stanišić, V. (2013) Central Bank Independence in Former Yugoslavia Region. In: Hasan Hanić, Mustafa Ozer, Zoran grubišić, Ivana Domazet (Eds.) Proceedings of International Conference Post Crisis Recovery, Belgrade Banking Academy and Institute of Economic Sciences, Belgrade, 54-69. ISBN: 978-86-7852-034-1.	2	2
13. Popović, S. & Popović, Lj., M. (2010) Economics of Dignity: Growing People from Consumers to Members. In: Momir Đurović (Ed.) Proceedings of the International		

conference Values and XXI Century, Montenegrin Academy of Science and Art, Podgorica, 19-21 November 2009, 461-468. ISBN: 978-86-7215-231-9.	2	2	Crnoj Gori. Podgorica, 2010.	2	2
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari			Primijenjene magistarske studije Menadžmenta		
14. Popović, S. & Mugoša, A. (2011) Primjer utvrđivanja psihološkog profila investitora na osnovu ispitivanja tolerancije prema riziku. In: Zbornik radova sa konferencije Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva, Ekonomski fakultet Podgorica, 19. maj 2011, 129-137, ISBN: 978-86-80133-56-0.	1	1	27. Danica Popović: Analiza mjera za unapređenje naplate potraživanja u privredi Crne Gore. Podgorica, 2013.	2	2
1.5. Recenziranje			3.4.2. Na dodiplomskom studiju		
1.5.1. Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka			Akadske dodiplomske studije		
15. Ekonomska istraživanja - Economic Research (ISSN 1331-677X) - 2 rada (Paper code: EI57 i EI415).	2	4	28. Danica Bošković: Međunarodna diversifikacija portfolija. Podgorica, 2014.	0,5	0,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.	29. Gordana Rakonjac: Privredne krize i budućnost kapitalizma. Podgorica, 2014.	0,5	0,5
3.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu			30. Nataša Daković: Inicijalna javna ponuda (IRO) Podgorica, 2013	0,5	0,5
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas			31. Azra Mujić: Testiranje slabe forme hipoteze o efikasnosti tržišta kapitala na primjeru tržišta kapitala Crne Gore. Podgorica, 2013.	0,5	0,5
16. Popović, S. (2015) Analiza berzanskog poslovanja. Ekonomski fakultet, Podgorica. (u fazi recenzije)			32. Driton Djokaj: Komparativna analiza berzanskih indeksa u zemljama bivše Jugoslavije, Podgorica, 2012.	0,5	0,5
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas			33. Balša Đuretić: Mikrofinansiranje nasuprot tradicionalnom bankarstvu. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
17. Damodaran, A (2001) Corporate finance – Theory and Practice, 2 nd ed. John Wiley and Sons, USA. ISBN: 0-471-28332-0.	5	5	34. Vanja Sanišić: Mjerenje nezavisnosti centralne banke. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
3.3.1. Gostujući profesor na inostranim univerzitetima			35. Nikola Vujičić: Mjerenje performansi investicionog portfolija. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
Univerzitet Union, Beogradska bankarska akademija, Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije, gostujući profesor, izabran 26.05.2008. godine	8	8	36. Vesna Dragičević: Pouzdanost modela diskontovanja dividendi u procjeni vrijednosti akcija. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
3.4 Mentorstvo			37. Ajdina Hamzić: Teorije strukture kapitala. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
3.4.2. Na postdiplomskom studiju			38. Bojana Mentović: Komparativna analiza tehnika kapitalnog budžetiranja. Podgorica, 2012.	0,5	0,5
Akadske magistarske studije			39. Zvezdan Vujović: Analiza rizičnog kapitala i njegovog uticaja na biznis. Podgorica, 2011.	0,5	0,5
18. Majlinda Kroma: Analiza mogućnosti primjene direktive MiFID na crnogorskom tržištu kapitala. Podgorica 2013.	2	2	40. Radovan Šušić: Fenomen diskonta kod zatvorenih investicionih fondova. Podgorica, 2011.	0,5	0,5
19. Bojana Delić: Primjena event study metode u testiranju efikasnosti tržišta kapitala na primjeru merdžera i akvizicija. Podgorica 2013.	2	2	41. Milica Đukanović: Instrumenti strukturnih finansija. Podgorica, 2011.	0,5	0,5
20. Davorka Kodžulović: Analiza načela finansijske politike na primjeru kompanije "13. jul-Plantaže" a.d. Podgorica, 2012.	2	2	42. Želimir Đurišić: Iracionalnost u procesu donošenja investicionih odluka : od hipoteze o efikasnosti tržišta ka bihevioralnim finansijama. Podgorica, 2011.	0,5	0,5
21. Tanja Terić: Mjerenje tržišnih rizika metodom "Vrijednost pod rizikom" na primjeru poslovne banke u Crnoj Gori. Podgorica, 2012.	2	2	43. Gordana Vulević: Procjena potreba kompanije za obrtnim kapitalom. Podgorica, 2011.	0,5	0,5
22. Milivoje Dačević: Analiza cijene električne energije s aspekta modela finansiranja projekta izgradnje hidroelektrana na Morači. Podgorica, 2011.	2	2	44. Tatjana Ilić: Ekonomika : primjena fizičkih principa na ekonomske probleme. Podgorica, 2010.	0,5	0,5
23. Milena Pavićević: Analiza mogućnosti primjene sentiment indikatora na tržištu kapitala Crne Gore. Podgorica, 2011.	2	2	45. Sanja Rudović: Oblici statusnih promjena privrednih društava. Podgorica, 2010.	0,5	0,5
24. Milana Remiković: Analiza mogućnosti uvođenja netinga novca i hartija od vrijednosti u sistem kliringa i saldiranja u Crnoj Gori. Podgorica, 2010.	2	2	46. Bojana Rubežić: Opcijski ugovori u funkciji zaštite od rizika. Podgorica, 2010.	0,5	0,5
25. Gojko Maksimlvić: Analiza procesa sekjuritizacije u kontekstu aktuelne finansijske krize. Podgorica, 2010.	2	2	47. Nina Vujanović: Tržište euroobveznica. Podgorica, 2010.	0,5	0,5
26. Branko Kaluderović: Municipalne obveznice kao oblik finansiranja lokalne samouprave u	2	2	Studije menadžmenta Podgorica		
			48. Tijana Kankaraš: Analiza finansijskih izvještaja Prve Banke Crne Gore. Podgorica, 9.07.2010.	0,5	0,5
			49. Jelena Damjanović: Izrada i analiza novčanih tokova na primjeru kompanije Farmegra d.o.o. Podgorica. Podgorica, 12.07.2013.	0,5	0,5
			Studije menadžmenta Bijelo Polje		
			50. Miloš Knežević: Uticaj finansijskog leveridža na profitabilnost preduzeća. Bijelo Polje, 9.10.2013.	0,5	0,5
			3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
			51. Po Odluci Vijeća Ekonomskog fakulteta br.01-2733 od 25.12.2014. godine.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.3. Stručni članak		
52. Popović, S. (2013) 2, 4, 6, 8, <i>Preduzetnik</i> , Ekonomski fakultet, Podgorica, Broj. 9, jun 2013. god., 66-68, ISSN: 1800-8429.	1	1
53. Popović, S. (2012) The Art of Investing - Financial Portfolio of Alfred Nobel , <i>Bankar</i> , No.18, 36-39, Association of Montenegrin Banks, June 2012, ISSN: 1800-7465.	1	1
54. Popović, S. (2011) Energy of Synergy – Synergy Analysis as a Motive for Acquisition, <i>Bankar</i> , No.16, 29-33, Association of Montenegrin Banks, December, 2011, ISSN: 1800-7465.	1	1
55. Popović, S. (2009) Subject Matter for Him Who Knows to Read - How to Read Financial Reports on Stock Trades“, <i>Bankar</i> , No.8, Association of Montenegrin Banks, December, 2009, ISSN: 1800-7465.	1	1
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost (projekti)		
56. Nacionalni projekat: 2013-2014. National Human Development Report - Montenegro: Resource Efficiency and Sustainable Human Development. UNDP Montenegro, Popović, S. (vođeći autor), Marković, M. and Toritsyn, A.		
57. Nacionalni projekat: 2013. SEA on Montenegro Energy Development Strategy by 2030. Regional Environment Centre for Central and Eastern Europe, Country Office Montenegro. Montenegro, 2013. nacionalni ekonomista		
58. Nacionalni projekat: 2011. Financial Oversight Development Programme. Westminster Foundation for Democracy. Montenegro 2011. lokalni ekspert		
59. Nacionalni projekat: 2010-2011. National Convention on European Integration of Montenegro, Work group IV: EU funds and strengthening of competitive position of Montenegro. European Movement in Montenegro, kopredsjedavajući grupe IV		
60. Privredni projekat: 2010. Calculation of the Return on Investment for the AD Prenos Podgorica. Regulatorna agencija za energetiku, Crna Gora, 2010, autor.		
	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	16	52	57	139
3. PEDAGOŠKI RAD	35	96	49.5	121.5
4. STRUČNI RAD	9	26	24	75.6
UKUPNO	60	174	130.5	336.1

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH RADOVA

1. **Popović, S.**, “Portfolio analiza – kvantitativni aspekti investiranja u hartije od vrijednosti“, Postdiplomske studije “Preduzetnička ekonomija” Ekonomskog fakulteta u Podgorici Podgorica, jun 2000, ISBN: 86-80133-19-1
2. **Popović, S.**, “By the Spirit of the Law Against the Ghost of the Crisis: Case of the Banking System of Montenegro”, *Global Crisis in the Central-Eastern European Region - Influence on Financial Systems and Small and Medium-Sized Enterprises*, Chapter 8, Czestochowa University of Technology, Poland, 2010, str. 77-84, ISBN 978-83-81118-53-4.

3. **Popović, S.**, Chapter 23: “Power of Creative Thinking“, *The New Economy – Challenges, Opportunities and Choices*, IA BOOKS, Delhi, India, July, 2009, ISBN : 8189617788, 383-396.
4. **Popović, S.**: Annex 1 - Montenegro, Trade Policies and Institutions in the Countries of South Eastern Europe in the EU Stabilization and Association Process, Background Country Studies, The International Bank for Reconstruction and Development/The World Bank, 171-177, April 2003.
5. **Popović, S.**, and Đurović, A. (2014) "Intraday and intraday trade anomalies: evidence from FOREX market", *Applied Economics*, 46:32, 3968-3979, DOI: 10.1080/00036846.2014.948676 (ISSN: 0003-6846) (SSCI Thompson-Reuters list)
6. **Popović, S.**, Mugoša, A, Đurović, A. (2013) "Adaptive Markets Hypothesis: Empirical Evidence from Montenegro Equity Market", *Ekonomika istraživanja – Economic Research* 26(3): 31-46 (ISSN 1331-677X) (SSCI Thompson-Reuters list)
7. **Popović, S.**, “Montenegro in the Entangled World: Perceiving Global Crisis from the Local Perspective”, *South-East Europe Review for labour and Social Affairs*, Hans-Bockler-Stiftung, Duseseldorf, Germany, Issue 1, 60-71, 2011, ISSN: 1435-2869
8. **Popović, S.**, and Remiković, M. “Analysis of the Effects of Implementation of Cash Netting in Securities Settlement System in Montenegro”, *Montenegrin Journal of Economics*, Vol 6, No.11, July 2010, ISSN 1800-5845
9. **Popović, S.**, Mugoša, A.; Cerović, J.; Vukčević, S., "The Effect of Financial and Non-Financial Incentives on Montenegro Employees' Satisfaction", *The IPSI BGD Transactions on Advanced Research*, July 2014, Vol. 10, No. 2, 8-17, ISSN: 1820-4511,
10. **Popović, S.**, and Popović, L.J. M. “Economics of Dignity: Growing People from Consumers to Members”, *ERUDITIO*, World Academy of Art and Science, Issue 1, - Part 4, September 2012, 15-156, ISSN: 2227-9679
11. **Popović, S.**: Funkcije države Crne Gore u oblasti ekonomije i finansija u narednim decenijama koje opredjeljuju ključni razvojni pravci i tokovi u svijetu, problemi, pravci i ciljevi Crne Gore – ekspertna vizija, *Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti*, potprojekat Izgradnja i funkcionisanje države, CANU novembar 2009
12. **Popović, S.**, “The Role of Capital Markets in the Transition of the Montenegrin Economy“, *South East Europe Review for Labour and Social Affairs*, Vol. 7, ISSN: 1435-2869.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Saša Popović diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 1991. godine. Magistarski rad pod nazivom "Matematičko-statistički modeli analize berzanskih transakcija" odbranio je 1996. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Portfolio analiza - kvantitativni aspekti investiranja u hartije od vrijednosti" odbranio je 1999. godine. na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu priložene dokumentacije i Klasifikacione bibliografije kandidata, a u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, smatram da dr Saša Popović ispunjava sve propisane uslove za izbor u najviše akademsko zvanje - redovni profesor.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački rad kandidata dr Saše Popovića dokumentovan je sa preko 50 referenci, među kojima je posebno važna monografija Portfolio analiza, koja je u vreme objavljivanja predstavljala "značajan korak u pravcu približavanja naše naučne misli svetskim tokovima u ovoj oblasti", kako sam napisao u recenziji ovom izdanju. Pored radova publikovanih kao deo naučnih monografija izdatih od strane renomiranih međunarodnih izdavača u Indiji, Poljskoj i USA, kandidat Popović je publikovao dva rada indeksirana na SSCI (Thompson Reuters) listi i veći broj radova u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani u međunarodnim bazama, ali imaju redovnu međunarodnu distribuciju. Pored toga,

nekoliko radova dr Saše Popovića imaju značaj i na nacionalnom planu, kao npr. rad koji se odnosi na analizu mogućnosti uspostavljanja tržišta kratkoročnih hartija od vrednosti u Crnoj Gori ili na analizu funkcija države Crne Gore u oblasti ekonomije i finansija u narednim decenijama.

Kako u ukupnom, tako i u periodu nakon poslednjeg izbora u akademsko zvanje, dr Popović ima niz značajnih radova, prezentiranih na međunarodnim naučnim konferencijama.

Svojim magistarskim radom i doktorskom disertacijom, na kojima sam bio mentor, dr Saša Popović dao je značajan doprinos proučavanju kvantitativnih aspekata investiranja u hartije od vrednosti, proceni prinosa i rizika i optimizaciji finansijskog portfolija.

U periodu nakon poslednjeg izbora u akademsko zvanje, dr Saša Popović objavio je 14 naučnih radova i recenzirao dva rada u časopisu koji je indeksiran na SSCI listi. Po naučnom značaju, izdavam sledeće radove:

Popović, S. & Đurović, A. (2014) Intra-week and intraday trade anomalies: evidence from FOREX market. *Applied Economics*, 46:32, 3968-3979. ISSN: 0003-6846.

U ovom članku autori ispituju tržišne anomalije vezane za sate i dane trgovanja na Forex tržištu, na osnovu vremenske serije časovnih podataka deviznog kursa EUR/USD tokom deset godina (2004-2014). ANOVA testom izvršeno je poređenje svih parova prosečnih časovnih i dnevnih prinosa i izveden zaključak da između pojedinih dana i sati trgovanja postoje tržišne anomalije. Nakon ovako dokumentovane egzistencije ovih anomalija, istraživanje je dalje fokusirano na ispitivanje postojanja anomalija u dan-sat interakciji, primenom t-testa. Autori dolaze od globalno značajnog naučnog rezultata da je trgovinom EUR i USD na spot Forex tržištu moguće ostvariti abnormalne prinose, usled prisustva tržišnih anomalija. Najbolje arbitražne prilike postoje petkom u 00:00h, kada treba prodati dolare, a kupiti evro, odnosno prodati evre i kupiti dolare u 03:00h istog dana. T-test takođe potvrđuje još dve arbitražne mogućnosti: utorak (prodaja dolara i kupovina evra u 00:00h i prodaja evra i kupovina dolara u 03:00h istog dana); sreda (prodaja dolara i kupovina evra u 00:00h i prodaja evra i kupovina dolara u 02:00h istog dana), ali ove dve mogućnosti su manje statistički značajne od prethodne.

Popović, S., Mugoša, A., Đurović, A. (2013) Adaptive Markets Hypothesis: Empirical Evidence from Montenegro Equity Market", *Ekonomika istraživanja-Economic Research* 26(3): 31-46. ISSN: 1331-677X.

U ovom radu autori istražuju uticaj tri faktora: period observacije, vremenski horizont (*event window*) i nivo agregiranosti podataka, na efikasnost tržišta kapitala Crne Gore. Analiza je sprovedena na MONEX20 indeksu, koji predstavlja reper za crnogorsko tržište akcija, u periodu od 2004. do 2011. godine. Metod pokretnih prozora (*event study method*), s fiksnim parametrima kod svakog prozora, primenjen je pojedinačno na svaki prozor, kako bi se izmerila odstupanja od hipoteze slučajnog hoda (RWH). Pomoću ovog metoda autori su ispitivali variranje kratkoročne linearne zavisnosti između prinosa iz prethodnog i tekućeg perioda. Metod pokretnih prozora primenjen je na autokorelacioni koeficijent prvog reda (AC1) i na test znakova (neparametarski test), s obzirom na to da serija podataka indeksa MONEX20 nema normalni raspored. Autori su došli do zaključka da sva tri faktora utiču na efikasnost crnogorskog tržišta kapitala na nivou slabe forme efikasnosti, što ima ozbiljne posledice na mogućnosti ostvarivanja profita tokom vremena na ovom tržištu.

Pored analiziranih radova, kandidat Popović istraživao je probleme vezane za upravljanje finansijama (Finansijski menadžment), zatim uticaj globalne finansijske krize na performanse nacionalne ekonomije, probleme merđžera i akvizicija evropskih preduzeća i slično.

Kvantitativni uslovi predviđeni članom 13. Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore podrazumevaju da kandidat mora imati kumulativno najmanje 25 bodova, odnosno 7 bodova nakon poslednjeg izbora u zvanje, iz naučne oblasti za koju se bira. Kandidat Popović kumulativno ima 139 bodova, a od poslednjeg izbora u zvanje 57 bodova, što je daleko iznad propisanih nivoa. Takođe, Mjerila podrazumevaju da autor kumulativno ima najmanje 4, a od poslednjeg izbora u zvanje najmanje 2, rada objavljenih u međunarodnim časopisima. Kandidat

Popović kumulativno ima 52 rada, a nakon poslednjeg izbora u zvanje, 16 radova iz oblasti Finansija, kod kojih je vodeći autor, a koji su objavljeni u međunarodnim časopisima.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Saša Popović ima višegodišnje uspešno pedagoško iskustvo, kako na akademskim osnovnim i postdiplomskim, tako i specijalističkim studijama, u Crnoj Gori i van nje. Pored Ekonomskog fakulteta i Studija menadžmenta u Podgorici, bio je angažovan kao gostujući profesor na Beogradskoj bankarskoj akademiji u Beogradu i Univerista degli Studi di Torino, Scuola di Amministrazione Aziendale, Italija. Dr Saša Popović je, takođe, izabran za stalnog predavača u okviru programa *Skola demokratije*, koju Centar za građansko obrazovanje iz Podgorice, u saradnji sa Friedrich Ebert Fondacijom, organizuje od 2003. godine.

U Klasifikacionoj bibliografiji kandidata, u periodu nakon izbora u poslednje zvanje, navedeno je mentorstvo na 10 magistarskih i 23 diplomskih rada. U periodu prije izbora u poslednje zvanje, magistarski rad "Mogućnosti uvođenja kastodi poslova na crnogorskom tržištu kapitala", magistra Zdenke Bulatović, koji je u svojstvu mentora vodio dr Popović, nagrađen je od strane Centralne banke Crne Gore kao najbolji magistarski rad u Crnoj Gori za 2008. godinu iz oblasti finansija i bankarstva.

O kvalitetu pedagoškog rada najbolje govore rezultati zvaničnih anketa institucija na kojima dr Saša Popović radi. Prema zvaničnoj anketi UCG-a, studenti Ekonomskog fakulteta u Podgorici, rad dr Saše Popovića na predmetu Finansijski menadžment, ocenili su 2011. godine sa ocenom 4,71, a 2013. godine sa ocenom 4,76 (max. 5). Pedagoški rad kandidata dr Saše Popovića na predmetu Portfolio analiza 2013. godine ocenjen je sa 4,95 (max. 5).

Takođe, prema zvaničnim rezultatima anketa sprovedenih na Beogradskoj bankarskoj akademiji 2012-2014 dr Saša Popović se nalazi među najbolje rangiranim predavačima. Na predmetu Investicije u hartije od vrednosti ocene su veoma visoke: 4,68 (2012), 4,7 (2013) i 4,88 (2014) (max. 5), dok je u istom periodu na magistarskim studijama njegov rad na predmetu Portfolio menadžment ocenjen sa 4,7 (2012), 4,75 (2013) i 4,85 (2014).

Dr Saša Popović u svom radu koristi savremene nastavne metode, zatim metode za promociju i unapređenje kreativnog mišljenja kod studenata. Inspirativan je predavač i posevećen radu sa studentima.

STRUČNI RAD

U periodu nakon poslednjeg izbora u zvanje Dr Saša Popović je, u svojstvu rukovodioca ili vodećeg autora, bio angažovan na nekoliko projekata, uglavnom od nacionalnog značaja. Projekti se odnose na ekspertize za koje su međunarodne institucije (UNDP, Svetska banka, WFD i druge) procenile da su od ključnog razvojnog značaja za Crnu Goru. S obzirom na to da je na ovim projektima uglavnom radio tim istraživača i stručnjaka, dr Saša Popović je potvrdio sposobnost organizovanja i rukovođenja istraživačkim timovima.

Objavio je veći broj stručnih članaka, ekspertiza i prikaza od kojih su samo neki navedeni u Klasifikacionoj bibliografiji.

Istakao bih naročito njegovu uredničku aktivnost na objavljivanju prevoda udžbenika i stručnih knjiga svetski poznatih autora (Džordž Rut: Analiziranje finansijskih izvještaja, Daily Press, Podgorica, 2006, Gregori Mankju: Principi mikroekonomije, treće izdanje, Daily Press, Podgorica, 2006, Aswath Damodaran: Korporativne finansije – teorija i praksa, Modus – centar za statistička istraživanja i prognoze, Pogorica, 2007)

Bio je predsednik Odbora direktora Nove berze hartija od vrednosti Crne Gore AD, od njenog osnivanja 2001. Takođe, bio je član Savjeta za naučnoistraživački rad pri Ministarstvu prosvjete i nauke Crne Gore.

Dr Saša Popović obavio je nekoliko stručnih usavršavanja u inostranstvu: Birbeck College, University of London, London, England (1997), zatim u Cohig&Associates, Denver, CO, USA (septembar 1996) i Lazard Asset Management, New York, NY, USA (april 2002). U okviru Fulbright Scholar Program obavio je postdoktorska istraživanja na Graduate School of Business, Columbia University, New York, USA (2001-2002).

Osnivač je Udruženja ekonomista Podgorice i Saveza ekonomista Crne Gore, čiji je predsjednik od osnivanja.

Naučni i stručni kvalitet dr Saše Popovića potvrđen je izborom za vanrednog člana Svetske akademije nauka i umetnosti.

Prema konkursnoj dokumentaciji očigledno je da kandidat dr Saša Popović po pitanju stručnog rada ispunjava uslove člana 13 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Nakon izvršene provjere i verifikacije bodovanja koje je kandidat priložio u svojoj Klasifikacionoj bibliografiji, potvrđujem da je bodovanje izvršeno u okvirima predviđenog broja bodova za svaku pojedinačnu kategoriju, te nije potrebno vršiti nikakvu korekciju izvršenog bodovanja.

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	36	16	52	82	57	139
3. PEDAGOŠKI RAD	61	35	96	72	49.5	121.5
4. STRUČNI RAD	17	9	26	51.6	24	75.6
UKUPNO	114	60	174	205.6	130.5	336.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala kandidata dr Saše Popovića, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Pravilima postupka izbora u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, konstatujem da dr Saša Popović, vanredni profesor Univerziteta Crne Gore, u potpunosti ispunjava sve potrebne uslove za izbor u veće zvanje i sa posebnim zadovoljstvom ga preporučujem za izbor u akademsko zvanje **redovni profesor** na predmetima: Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja.

RECENZENT

Prof. dr Danijel Cvjetičanin
Univerzitet Singidunum

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Saša Popović, rođen 30.03.1966. godine, zvanje doktora nauka stekao je na Univerzitetu Crne Gore 1999. godine. Prema konkursnoj dokumentaciji dostavljenoj na uvid i razmatranje, u pogledu stepena obrazovanja i pedagoške osposobljenosti ispunjava sve potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački rad kandidata dr Saše Popovića obuhvata širok spektar problema iz oblasti Finansija, koji se, uglavnom, analiziraju kvantitativnim metodama. Radovi koje je kandidat objavio, ukupno 52, a 15 nakon poslednjeg izbora u akademsko zvanje, obuhvataju istraživanja širokog tematskog spektra: od uticaja i posledica globalne finansijske krize na ekonomiju uopšte i finansijski sistem posebno, preko finansijskog menadžmenta u preduzećima, do radova koji tretiraju problem efikasnosti globalnih finansijskih tržišta. U svim svojim radovima kandidat je pokazao da je metodološki pravilno sporovodio svoja istraživanja, te da je usavršio sposobnost da metodično postavlja i elaborira naučen hipoteze, kao i inventivnost i potrebnu opreznost u donošenju naučnih zaključaka.

Na osnovu priložene Klasifikacione bibliografije od poslednjeg izbora u akademsko zvanje, naučnoistraživački rad kandidata predstavljen je sa 15 referenci, od kojih sedam čine radovi objavljeni u međunarodnim časopisima (dva rada na SSCI listi), sedam čine radovi objavljeni na međunarodnim i domaćim kongresima i recenzija radova u međunarodnim časopisima.

Od ovih radova najvažnije smatram radove pod rednim brojem 1, 2 i 3, koji predstavljaju značajni istraživački doprinos kandidata naučnim saznanjima vezanim za finansijske fenomene.

Cilj rada pod rednim brojem 1: *By the Spirit of the Law Against the Ghost of the Crisis: Case of the Banking System of Montenegro*, objavljenog kao dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača, je da ponudi analizu mjera za zaštitu bankarskog sistema Crne Gore od posljedica globalne finansijske krize. Ova analiza nudi detaljan pregled efekata ekonomskih mjera za zaštitu bankarskog sistema, specifičnog za malu ekonomiju. Posljedice krize na male zemlje mnogo su drastičnije kod malih ekonomija, a oporavak daleko sporiji i teži, u poređenju sa ekonomijama velikog diversifikacionog potencijala. Autor izvodi paradoksalni zaključak, kritično važan za institucionalno upravljanje krizom, da centralne monetarne vlasti, umjesto da budu tzv. "zajmodavci krajnje instance", u *bail-out* uslovima postaju "kupci krajnje instance".

U radu pod rednim brojem 2: *Adaptive Markets Hypothesis: Empirical Evidence from Montenegro Equity Market*, kod kojeg je kandidat vodeći autor, istraživana je hipoteza o adaptivnosti tržišta kapitala (AMH) Crne Gore u periodu 2004-2011. Na osnovu mjesečnih podataka o tri faktora za koje se pretpostavilo da utiču na srednju formu efikasnosti tržišta kapitala Crne Gore: period posmatranja, vremenski horizont, tj. veličina pokretnog prozora (*rolling window*) i nivo agregiranosti podataka, na osnovu sprovedenih statističkih testova, potvrđeno je da sva tri faktora utiču na stepen efikasnosti ovog tržišta kapitala. Ovakav zaključak ima ozbiljne posljedice na profitne oportunitete na ovom tržištu i značajno pomjera granice njegovog razumijevanja.

U radu pod rednim brojem 3: *Intraweek and intraday trade anomalies: evidence from FOREX market*, autori su nastojali da otkriju dokaz o postojanju nedeljnih i dnevnih anomalija na spot deviznom tržištu (FOREX). Imajući u vidu međunarodni značaj i ogroman opseg ovog tržišta, empirijski dokazi o imperfektnosti ovog tržišta imaju veliki značaj za ogroman broj investitora širom svijeta. Istraživanje se odnosi na časovne podatke vremenske serije kruseva EUR/USD valutnog para u periodu od 10 godina (1. januar 2004. - 1. januar 2014.). Autori su otkrili da između pojedinih dana trgovanja i interakcija između pojedinih dana i sati trgovanja na spor FOREX tržištu postoje anomalije, što znači da za trejdere postoje arbitražne mogućnosti, za koje autori formulišu jasnu trejding strategiju.

Uzimajući u obzir da je kandidat dr Saša Popović ostvario izuzetne naučnoistraživačke rezultate iz oblasti Finansija (radovi publikovani u međunarodnim monografijama i časopisima koji se indeksiraju u međunarodnim bazama), te da ima značajan broj radova javno prezentiranih na međunarodnim konferencijama, smatram da u dijelu naučnoistraživačkog rada kandidat u potpunosti zadovoljava kvalitativne i kvantitativne uslove da bude izabran u zvanje redovni profesor. Naime, Shodno stavu 2 i 3, člana 13 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, kandidat višestruko premašuje potreban broj bodova i radova za izbor u akademsko zvanje koje predlažem.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Saša Popović ima 23 godine kontinuiranog univerzitetskog pedagoškog iskustva, tokom kojeg je prošao sve faze pedagoškog rada - od asistenta pripravnika, preko docenta i vanrednog profesora. U periodu od poslednjeg izbora u akademsko zvanje držao je predavanja na osnovnim akademskim studijama (Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja), na akademskim postdiplomskim studijama, smjer Finansije i bankarstvo (Korporativne finansije) i na osnovnim primijenjenim studijama (Poslovne finansije). Na predmetu Korporativne finansije koristi vodeći svjetski uzbjenik Korporativne finansije - teorija i praksa, autora Asvata Damodarana, čiji je urednik ovog izdanja za Crnu Goru.

Pored Univerziteta Crne Gore, kandidat je izabran za gostujućeg predavača na Univerzitetu Union, Beogradska bankarska akademija (26.05.2008. godine). Izabran je za stalnog predavača u okviru programa Škola demokratije, koju Centar za građansko obrazovanje iz Podgorice, u saradnji sa Friedrich Ebert Fondacijom, organizuje od 2003. godine.

U Klasifikacionoj bibliografiji kandidata navedeno je mentorstvo pri izradi 23 diplomskih rada i 10 magistarskih teza. Kvalitet njegovog pedagoškog rada dokumentovan je rezultatima zvaničnih studentskih anketa na kojima je na većini predmeta ocijenjen izuzetno visokim ocjenama, od kojih na jednom predmetu

čak ocjenom 4,95 od maksimalnih 5 poena. Vijeće Ekonomskog fakulteta je Odlukom br. 01-2733 od 25.12.2014. godine za kvalitet pedagoškog rada kandidatu Popoviću dodijelilo maksimalnim brojem bodova (5). Kandidat Popović ima dobru komunikaciju sa studentima i saradnicima. Na osnovu anketnih odgovora jasno se zaključuje da ima sposobnost da metodski postavlja i elaborira složene naučne i stručne probleme.

Posebno važnim smatram to što kandidat u svom pedagoškom radu primjenjuje savremene metode za unapređenje razmišljanja i podsticaj kreativnom mišljenju, kao što su metode svjetski poznatog psihologa i pedagoga Edward de Bono-a. Autor je prvog akademskog web portala na Univerzitetu Crne Gore (www.finansije.net) koji je 2003. godine bio proglašen TOP30 od strane korisnika Interneta.

Na osnovu priloženih dokaza o pedagoškoj osposobljenosti utvrđujem da dr Saša Popović u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje redovni profesor.

STRUČNI RAD

Stručni rad dr Saše Popovića je višeslojan i odnosi se na uredničku aktivnost kod stručnih i naučnih publikacija iz oblasti Ekonomije i Finansija., publikovane članke u domaćim i stranim stručnim časopisima, praktično iskustvo u radu sa kompanijama i članstvo u redakcijskim odborima naučno-istraživačkih i stručnih publikacija.

Dr Saša Popović je u periodu od poslednjeg izbora u zvanje bio autor pet projekata, uglavnom od nacionalnog značaja. Posebno izdvajam projekat *Nacionalni izvještaj o razvoju po mjeri čovjeka za Crnu Goru 2014: Resursna efikasnost i održivi razvoj po mjeri čovjeka*, čiji je dr Popović vodeći autor. Ovaj projekat je donosiocima odluka u Crnoj Gori po prvi put ponudio mapu puta za efikasno upravljanje prirodnim resursima. Vlada Crne Gore usvojila je ovaj dokument kao jedan od bitnih razvojnih dokumenata u ovoj oblasti. Pored ovoga, kandidat dr Popović bio je nacionalni ekspert za program finansijske supervizije koji je uradio zajedno sa Westminster Foundation for Democracy iz Engleske. Takođe, na projektu *SEA on Montenegro Energy Development Strategy by 2030*. Regional Environment Centre for Central and Eastern Europe, Country Office Montenegro (2013.), autor je bio nacionalni ekonomista.

Stručni angažman obuhvata sljedeće: osnivač Modus - centra za statistička istraživanja i prognoze (2000-2009); potpredsjednik Atlas Mont Menadžment Kompanije AD (2000 - 2007); predsjednik Odbora direktora Nove berze hartija od vrijednosti Crne Gore AD Podgorica (2001-2009); predsjednik Upravnog odbora Atlasmont banke AD Podgorica (2002-2004).

Stručna usavršavanja u inostranstvu obavio je na Birbeck College, University of London, London, England (1997), zatim u Cohig&Associates, Denver, CO, USA (septembar 1996) i Lazard Asset Management, New York, NY, USA (april 2002).

Predavač na predmetu *Finansijski menadžment i kontrola* pri Institutu računovođa i revizora Crne Gore (2011-2012).

Vanredni je član Svjetske akademije nauka i umjetnosti (WAAS) i predstavnik Ekonomskog fakulteta u *World University Consortium-u* (WUC).

Dr Popović je značajno doprinio umrežavanju stručnjaka u lokalna udruženja ekonomista, koja su kasnije oformila Savez ekonomista Crne Gore (SECG). U svojstvu predsjednika Saveza ekonomista Crne Gore (SECG), čiji je osnivač, organizovao je niz zapaženih okruglih stolova i javnih debata o bitnim razvojnim pitanjima Crne Gore, angažujući pritom vodeće Evropske i svjetske stručnjake za pojedine oblasti (vidjeti www.secg.biz).

Prema svemu navedenom, konstatujem da kandidat dr Saša Popović u potpunosti zadovoljava stručne uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	36	16	52	82	57	139
3. PEDAGOŠKI RAD	61	35	96	72	49.5	121.5
4. STRUČNI RAD	17	9	26	51.6	24	75.6
UKUPNO	114	60	174	205.6	130.5	336.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala i raspoloživih podataka o naučnoistraživačkim aktivnostima, pedagoškom i stručnom radu, zaključujem da kandidat dr Saša Popović u potpunosti ispunjava sve uslove, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje Univerziteta Crne Gore, za izbor u zvanje redovnog profesora.

Stoga sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sašu Popovića izabere u zvanje **redovni profesor** za predmete *Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja* na akademskom studijskom programu Ekonomija Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Adnan Rovčanin
Univerzitet u Sarajevu
Ekonomski fakultet

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Uvidom u dokumentaciju dostavljenu povodom Konkursa Univerziteta Crne Gore, objavljenog u dnevnom listu "Pobjeda" dana 13.12.2014. godine, za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja*, na studijskom programu Ekonomija Ekonomskog fakulteta, konstatujem da se na Konkurs prijavio samo jedan kandidat, dr Saša Popović, vanredni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Nakon detaljne analize dostavljene dokumentacije, Senatu Univerziteta Crne Gore podnosim Izvještaj o ocjeni uslova, verifikaciji bodovanja i mišljenje o izboru u zvanje kandidata dr Saše Popovića, shodno odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje Univerziteta Crne Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Saša Popović stekao je zvanje diplomirani ekonomista na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, smjer Poslovna ekonomija, 1991. godine. Zvanje magistra stekao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 1996. godine. Zvanje doktora ekonomskih nauka stekao je 1999. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Shodno odredbama člana 73 Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, kandidat dr Saša Popović ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Dr Saša Popović se bavi problemima iz oblasti poslovnih finansija, finansijskog tržišta, upravljanja hartijama od vrijednosti i berzanskog poslovanja. Pored toga, sudeći po prezentiranim radovima, njegova interesovanja obuhvataju i oblast ekonomskog razvoja i ekonomske filozofije. Uvidom u Klasifikacionu bibliografiju i kopije naučnih radova dr Saše Popovića konstatujem da je kandidat u periodu od poslednjeg izbora u akademsko zvanje (vanredni profesor) objavio sedam originalnih naučnih radova, koji su publikovani u međunarodnim časopisima indeksiranim u

vodećim međunarodnim bazama naučnih radova (SSCI lista), kao i časopisima koji nisu indeksirani u tima bazama, ali imaju međunarodni značaj. Šest radova kandidat je publikovao u zbornicima sa međunarodnih konferencija, u organizaciji renomiranih naučnih i naučnoistraživačkih institucija.

Kao najznačajnije radove dr Saše Popovića u periodu od poslednjeg izbora u akademsko zvanje, između ostalih, izdvajam sljedeće radove, navedene prema rednim brojevima iz Klasifikacione bibliografije:

8. **Popović, S. & Đurović, A.** (2014) Intraday and intraday trade anomalies: evidence from FOREX market. *Applied Economics*, 46:32, 3968-3979. ISSN: 0003-6846. U ovom radu kandidat Popović, sa koautorom Đurovićem, istražuje fenomen efikasnosti globalnog deviznog tržišta, poznatog kao Foreign Exchange Market, odnosno FOREX. Značaj ovog rada i rezultata istraživanja prevashodno vidim u namjeri autora da svoj naučni potencijal iskažu analiziranjem problema od globalnog značaja, tako da njihovi rezultati budu od koristi globalnoj zajednici, a istovremeno i izloženi globalnoj naučnoj kritici. Zbog toga ovaj rad ima poseban kvalitet i naučni doprinos. FOREX je nalikvidniji dio globalnog finansijskog sistema i kao takav predmet je proučavanja i istraživanja velikog broja naučnika. Rezultati od kojih su autori došli u ovom radu pomjeraju granice shvatanja prirode ovog tržišta jer otkrivaju da između pojedinih dana trgovanja tokom nedjelje (*intraday*) i između pojedinih sati trgovanja u okviru jednog dana (*intraday*) na ovom tržištu postoje statistički značajne arbitražne mogućnosti. To, zapravo, znači da trejderi mogu ostvariti ekstra prinose ukoliko se ponašaju po obrascu trgovanja koji autora ovog rada otkrivaju - kupovati i prodavati EUR i USD valute određenih dana i u određenim satima. Siguran sam da ovi rezultati biti od koristi međunarodnim investitorima na ovom tržištu, ali i međunarodnoj naučnoj javnosti, koja će nastaviti da istražuje ostale sezonske anomalije FOREX tržišta.

9. **Popović, S., Mugoša, A., Đurović, A.** (2013) Adaptive Markets Hypothesis: Empirical Evidence from Montenegro Equity Market", *Ekonomika istraživanja-Economic Research* 26(3): 31-46. ISSN: 1331-677X. U ovom radu autori istražuju posljedice jedne od najuticajnijih ideja u finansijama u poslednjih trideset godina - hipoteze o efikasnim tržištima (Efficient Market Hypothesis, EMH) - na crnogorsko tržište kapitala. Iako malo i nisko likvidno tržište, crnogorsko tržište kapitala omogućava da se na bazi vremenskih serija sa ovog tržišta analiziraju pretpostavke sadržane u EMH. Zapravo, autori ovog rada predmet svog istraživanja fokusirali na empirijsko istraživanje sukoba teorijskih pretpostavki koje sadrži EMH i onih koji se nalaze u osnovi bihevioralnih finansija, što je, zapravo, sukob racionalnog principa sadržanog u EMH i emotivno-racionalnog principa sadržanog u bihevioralnom pristupu finansijama. Hipoteza o adaptabilnosti tržišta kapitala (Adaptive Market Hypothesis, AMH) podrazumijeva da je stepen efikasnosti tržišta u direktnoj vezi s faktorima koji karakterišu dato tržište, kao što su, recimo, broj tržišnih aktera, raspon mogućih profitnih oportuniteta ili prilagodljivost (adaptabilnost) učesnika na datom tržištu.

U ovom radu autori su analizirali sve raspoložive podatke vremenske serije MONEX20 indeksa i utvrdili da tri faktora, specifična za crnogorsko tržište kapitala, zaista utiču na stepen efikasnosti ovog tržišta, čime su na nacionalnom tržištu kapitala potvrdili AMH. Odgovarajućim statističkim tehnikama potvrđeno je da stepen efikasnosti crnogorskog tržišta kapitala, odnosno profitni oportuniteti, variraju tokom vremena. Testovi potvrđuju da su uticaji sva tri analizirana faktora: period observacija, veličina tzv. prozora događaja i nivo agregiranosti podataka, međusobno zavisni, tj. interaktivno utiču na efikasnost posmatranog tržišta kapitala. Posebno je naučno relevantan rezultat da su period euforije i period recesije na nacionalnom finansijskom tržištu imali različiti stepen tržišne efikasnosti, što dokazuje da su sentiment faktori značajno opredjeljivali nivoe tržišne efikasnosti u različitim periodima. Oba statistička testa (metod pokretnih prozora i test znakova) primijenjena u ovom radu potvrdila su prisustvo AMH-a na crnogorskom tržištu kapitala.

10. **Popović, S., Mugoša, A., Cerović, J., Vukčević, S.** (2014) The Effect of Financial and Non-Financial Incentives on Montenegro Employees' Satisfaction. *The IPSI BgD Transactions on Advanced Research*, Vol. 10, No. 2, 8-17. ISSN: 1820-4511. Bihevioralne teorije omogućavaju dublji uvid u ponašanje individua, odnosno omogućavaju bolje razumijevanje faktora koji

motiviraju ekonomske subjekte da budu efikasni u poslovanju. Istraživanje vezano za ovaj rad sprovedeno je na uzorku od 777 zaposlenih u 25 kompanija u Crnoj Gori. U okviru pojedinih kategorija kreiran je stratifikovani uzorak zaposlenih, koji su, nakon toga, anonimno popunjavali anketni upitnik, specijalno dizajniran za potrebe ovog istraživanja. Pitanje od posebne važnosti za ovaj rad jeste koliko su efikasne finansijske u odnosu na nefinansijske mjere podsticaja zaposlenih u odabranim preduzećima. U namjeri da se uporede razlike između aritmetičkih sredina odabranih varijabli i ukupne sredine uzorka korišćen je ANOVA test. Pored ovog, korišćen je Hi-kvadrat test kojim se upređuju observirani podaci sa podacima koji se očekuju u skladu s formulisanim hipotezama. Prema dobijenim rezultatima na osnovu ovog originalnog naučnog istraživanja mjera podsticaja zaposlenih u Crnoj Gori, zaključak, koji je suprotan očekivanom u kontekstu globalne finansijske krize, jeste da su nefinansijski podsticaji bili efektivniji u poređenju sa finansijskim podsticajima, tj. njihov uticaj je statistički značajniji na pozitivne performanse zaposlenih u Crnoj Gori.

Nakon kvalitativne analize tri rada kandidata Popovića, slijedi osvrt na kvantitativne kriterijume za njegov izbor u zvanje.

Minimalni broj potrebnih bodova u kategoriji "naučnoistraživački rad" u periodu od poslednjeg izbora u akademsko zvanje, za izbor u zvanje redovni profesor, iznosi sedam. U priloženoj Klasifikacionoj bibliografiji i ostaloj konkursnoj dokumentaciji kandidata dr Saše Popovića, evidentno je da kandidat od poslednjeg izbora u zvanje (vanredni profesor, reizabran 2010. godine) ima 57 bodova. Dakle, i u kvantitativnom pogledu, s aspekta naučnoistraživačkog rada, kandidat dr Saša Popović zadovoljava kriterijume propisane Mjerilima za izbor u naučna i akademska zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Saša Popović ima bogato i uspješno pedagoško iskustvo koje je sticao ne samo na Univerzitetu Crne Gore, na kojem je u radnom odnosu od 1992. godine, već i na drugim univerzitetima u regionu i šire. Njegov pedagoški rad obuhvata i akademske i specijalističke studije. Od 1992. godine stalno je zaposlen na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na bazi svojih pedagoških rezultata izabran je za gostujućeg profesora na Beogradskoj bankarskoj akademiji u Beogradu, gdje je njegov rad izuzetno visoko ocijenjen od strane studenata Akademije. Takođe, što čini čast i kandidatu i našem fakultetu, izabran je za gostujućeg predavača na Univerista degli Studi di Torino, Scuola di Amministrazione Aziendale, iz Italije.

Tokom akademske karijere kandidat Popović je imao priliku da asistira ili da bude predavač na više različitih ekonomskih disciplina, kao npr. Ekonomska statistika, Demografija i drugo, što mu je omogućilo da njegova pedagoška osposobljenost dobije šire utemeljenje i da izgradi panoramski pogled na oblast finansija, odnosno da ovu oblast, u kojoj se specijalizirao, sagleda u širem kontekstu ekonomske nauke.

Kao dugogodišnji rukovodilac Smjera Finansije, saradivao sam sa kandidatom Popovićem i nadzirao njegov pedagoški rad. Mogu slobodno reći da je u potpunosti posvećen nastavno-naučnim obavezama, te da je pedagoški visoko osposobljen. Pored analitičnosti duha i zdrave naučne skepse, kandidat Popović ima visoke prezentacione sposobnosti, što mu omogućava da na jednostavan način prezentira složene probleme, a njegova predavanja čini posebno interesantnim. Studentski radovi na kojima je dr Popović bio mentor nagrađivani su od strane Ekonomskog fakulteta i drugih, neakademskih, institucija.

Pedagoški rad kandidata dr Saše Popovića visoko je ocijenjen od strane studenata, sudeći prema rezultatima zvaničnih anketa Ekonomskog fakulteta u Podgorici i Beogradske bankarske akademije. Prema anketi Ekonomskog fakulteta u Podgorici, publikovanoj marta 2009. godine, dr Saša Popović je najbolje ocijenjeni predavač, za šta je nagrađen od uprave Ekonomskog fakulteta. Trend visokih ocjena pedagoškog rada kandidata Popovića na studentskim anketama nastavljen je i nakon prethodnog izbornog perioda, što potvrđuju dokumenti koje je kandidat priložio u okviru konkursne dokumentacije.

Na osnovu ličnog iskustva u saradnji s kandidatom Popovićem i na osnovu konkursne dokumentacije podnešene na uvid, potvrđujem da kandidat dr Saša Popović posjeduje visoke pedagoške sposobnosti, te da na osnovu njih može biti biran u najviše akademsko zvanje redovni profesor.

STRUČNI RAD

Stručni rad dr Saše Popovića, prema konkursnoj dokumentaciji, obuhvata: 1) stručna praksa obavljena u inostranstvu (USA, Velika britanija, Italija) kod prestižnih međunarodnih institucija, 2) urednički angažman na prevodu stranih stručnih knjiga i udžbenika, među kojima je i kapitalno djelo Korporativne finansije - teorija i praksa, autora Asvata Damodarana (ukupno 1008 strana); 3) stručne članke objavljene u domaćim i stranim stručnim časopisima i 4) rad na naučno-istraživačkim projektima.

Istraživački projekti na kojima je kandidat Popović imao vodeće pozicije čine njegove veoma važne reference, s obzirom na složenost projektnih zadata, neophodnu ekspertizu, prethodne organizacione sposobnosti i odgovornost koju je imao kao rukovodilac i istraživač na ovim projektima.

Sudeći po zastupljenosti kandidata dr Saše Popovića u crnogoskim elektronskim i štampanim medijima, kada su u pitanju naučne i stručne teme, stiče se utisak da kandidat u svojoj prijavi nije želio da navede sve svoje reference, već da je pažljivo izabrao one na osnovu kojih želi da bude biran.

Pored navedenog, značajno je i menadžersko iskustvo kandidata: 1) bio je dugogodišnji predsjednik Odbora direktora Nove berze hartija od vrijednosti Crne Gore AD (od njenog osnivanja 2001. do 2010. godine), 2) bio je član Savjeta za naučnoistraživački rad Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore, 3) dugogodišnji je rukovodilac je Smjera Finansije na akademskim studijama Ekonomskog fakulteta i Smjera Finansije i bankarstvo na akademskim magistarskim studijama Ekonomskog fakulteta u Podgorici.

Dr Saša Popović posjeduje licencu portfolio menadžera izdatu od strane Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore.

Bio je predavač na predmetu "Finansijski menadžment i kontrola" pri Institutu računovođa i revizora Crne Gore (2011-2012), na onovu čijeg programa se stiče stručno zvanje - ovlašćeni računovođa.

Stručne reference kandidata Popovića prepoznate su i na globalnom nivou. Naime, dr Popović je vanredni član Svjetske akademije nauka i umjetnosti i predstavnik Ekonomskog fakulteta u Svjetskom univerzitetskom konzorcijumu.

Dr Saša Popović je predsjednik Saveza ekonomista Crne Gore.

Kvalitet stručnog rada kandidata dr Saše Popovića u potpunosti zadovoljava kriterijume za izbor u veće akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA**ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA**

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	36	16	52	82	57	139
3. PEDAGOŠKI RAD	61	35	96	72	49.5	121.5
4. STRUČNI RAD	17	9	26	51.6	24	75.6
UKUPNO	114	60	174	205.6	130.5	336.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala kandidata dr Saše Popovića, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, potvrđujem da prijavljeni kandidat, dr Saša Popović, vanredni profesor Univerziteta Crne Gore, u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje **redovni profesor**.

S posebnim zadovoljstvom preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sašu Popovića izabere u zvanje **redovni profesor** na predmetima: Finansijski menadžment, Portfolio menadžment, Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja na Univerzitetu Crne Gore, za koje je konkurs raspisan.

RECENZENT

Prof. dr Mladen Šljivančanin
Univerzitet Crne Gore

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 1 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na sjednici od 27- 30. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU

1. Utvrđuje se dio razvojno-investicione politike Univerziteta Crne Gore, prihvatanjem predloga rektora za kapitalne investicije u 2016. godini.

2. Prilog zahtjevu iz stava 1 ove odluke su sljedeći projekti, dati po redosljedu prioriteta:

- IZGRADNJA UNIVERZITETSKOG KOMPLEKSA FAKULTETA UMJETNOSTI NA CETINJU (nastavak projekta);
- IZGRADNJA OBJEKTA UNIVERZITETSKOG SADRŽAJA U PODGORICI – „OBJEKAT 1“, u zahvatu DUP-a »Univerzitetski centar« – izmjene i dopune, Podgorica, na urbanističkoj parceli br.12 (II faza, zanatsko-završni radovi);
- IZGRADNJA FISKULTURNE SALE FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE, U NIKŠIĆU (nastavak projekta);
- ADAPTACIJA ZGRADE TEHNIČKIH FAKULTETA U PODGORICI (priprema projektne dokumentacije je u toku u okviru Direkcije javnih radova).

3. Ova odluka, bez odlaganja, dostaviće se Ministarstvu finansija-Direktoratu za budžet i Direkciji javnih radova.

Broj: 07-792/1
Podgorica, 30.03.2015. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik
Prof. dr Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 24 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju Senata Univerziteta Crne Gore i Centra za studije i kontrolu kvaliteta, na sjednici od 27-30. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU

1. Upravni odbor Univerziteta Crne Gore usvaja zahtjev za reakreditaciju postdiplomskog specijalističkog primijenjenog studijskog programa Politehnika na Fakultetu za pomorstvo, na koji je dato prethodno pozitivno mišljenje Senata Univerziteta Crne Gore br. 08-736/2 od 26.03.2015. godine i Centra za studije i kontrolu kvaliteta.

2. Fakultet za pomorstvo će se starati o izvršenju obaveze iz tačke II odluke Senata Univerziteta Crne Gore br. 08-736/2 od 26.03.2015. godine.

3. Fakultet za pomorstvo će sprovesti dalju proceduru u postupku prema Savjetu za visoko obrazovanje i Ministarstvu prosvjete.

4. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 07-736/3
Podgorica, 30.03.2015. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 24 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na sjednici od 27- 30. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU

1. Usvajaju se Jedinstveni računski okvir za Univerzitet Crne Gore i Procedure za primjenu jedinstvenog računskog okvira za Univerzitet Crne Gore, u cilju jedinstvenog vođenja budžetskog računovodstva.

2. Centar informacionog sistema Univerziteta Crne Gore se zadužuje da pripremi aplikaciju za rad sa Jedinstvenim računskim okvirom.

3. Organizacione jedinice i unutrašnje jedinice Univerziteta Crne Gore su u obavezi da u radu koriste isključivo Jedinstveni računski okvir za Univerzitet Crne Gore, kao i aplikaciju za rad iz tačke 2 ove odluke, uz poštovanje Procedura za primjenu jedinstvenog računskog okvira za Univerzitet Crne Gore.

4. Jedinstveni računski okvir za Univerzitet Crne Gore i Procedure za primjenu jedinstvenog računskog okvira za Univerzitet Crne Gore, iz tačke 1 ove odluke, odštampani su uz ovu odluku i čine njen sastavni dio.

5. Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01. aprila 2015. godine.

6. Ova odluka i Jedinstveni računski okvir za Univerzitet Crne Gore i Procedure za primjenu jedinstvenog računskog okvira za Univerzitet Crne Gore objaviće se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 07-791/1

Podgorica, 30.03.2015. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 32 stav 1 tač. 22 i 28 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na prijedlog rektora, na sjednici održanoj 26. marta 2015 godine, donio je

PRAVILNIK O NAGRAĐIVANJU NABOLJIH STUDENATA UNIVERZITETA CRNE GORE

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se vrste nagrada koje se dodjeljuju najboljim studentima Univerziteta Crne Gore, kao i uslovi, postupak i način njihovog dodjeljivanja.

Član 2

Univerzitet Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet), u cilju pospješivanja postizanja boljeg uspjeha na studijama, razvijanja interesovanja kod studenata za naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad, te podsticanja kreativnog i kritičnog mišljenja studenata, kao i za doprinos afirmaciji Univerziteta, jednom godišnje dodjeljuje sljedeće vrste nagrada:

- nagradu za završene studije sa najboljim uspjehom;
- nagradu za postignut uspjeh u toku studija;
- nagradu za najbolji naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad studenta.

Član 3

Nagrada za završene studije sa najboljim uspjehom je Plaketa Univerziteta Crne Gore i novčana nagrada.

Nagrada za postignut uspjeh tokom studija je diploma i novčana nagrada.

Nagrada za najbolji naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad studenta sastoji se od pisanog priznanja i novčane nagrade, uz

objavljivanje rada u posebnom izdanju Biltena Univerziteta Crne Gore.

Član 4

Sadržaj i izgled Plakete Univerziteta Crne Gore utvrđuje rektor.

Član 5

Nagrada za završene studije sa najboljim uspjehom dodjeljuje se: po dvije nagrade najboljim studentima iz oblasti: 1. društvenih nauka i oblasti 2. tehničkih i prirodno-matematičkih nauka i medicinskih nauka i jedna nagrada najboljem studentu iz oblasti 3. umjetnosti, koji su u prethodnoj studijskoj godini završili osnovne studije sa ukupnom prosječnom ocjenom najmanje 9,50 i pod uslovom da nijesu ponovili ni jednu godinu studija.

Član 6

Ukoliko više studenata ima ispunjen uslov iz člana 5 ovog pravilnika nagradu dobija student koji je završio studije za kraće vrijeme.

Pri jednakim uslovima uzimaju se u obzir naučne i stručne aktivnosti studenta i rezultati ukupnog rada studenta.

Član 7

Odluku o nagradi za završene studije sa najboljim uspjehom donosi Senat Univerziteta, na predlog vijeća organizacionih jedinica.

Uz predlog iz stava 1 ovog člana dostavlja se biografija predloženog kandidata, podatak o ostvarenoj prosječnoj ocjeni na studijama i dužini studiranja, pregled naučnih, stručnih i drugih aktivnosti studenta, dokaz o ostvarenim nagradama i priznanjima koje je stekao tokom studija, kao i drugi relevantni podaci za ocjenu ukupnog rada studenta.

Član 8

Nagrada za postignut uspjeh tokom studija dodjeljuje se studentima završne godine studija koji su prethodne godine studija završili u redovnim rokovima i koji su iz svih položenih ispita postigli ukupnu prosječnu ocjenu najmanje 9,00.

Odluku o nagradi iz stava 1 ovog člana donosi rektor, na predlog vijeća organizacionih jedinica.

Vijeće organizacione jedinice predlaže jednog studenta za nagradu, koji je ispunio uslov iz stava 1 ovog člana sa ostvarenom najvećom prosječnom ocjenom.

Član 9

Radi podsticanja naučno-istraživačkog, umjetničkog i stručnog rada studenata, Univerzitet svake godine nagrađuje po jedan rad iz oblasti nauka i umjetnosti definisanih u članu 5 ovog pravilnika, koji su izrađeni u prethodnoj kalendarskoj godini.

Član 10

Konkurs za dodjelu nagrade za najbolji naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad raspisuje Univerzitet, najkasnije do 31. januara tekuće godine.

Konkurs se objavljuje na oglasnim tablama organizacionih jedinica i na web stranici Univerziteta.

Pravo konkurisanja imaju svi studenti osnovnih Univerziteta Crne Gore.

Završni, seminarski, pismeni i drugi radovi studenata koji predstavljaju nastavnu obavezu ne mogu se podnositi na konkurs.

Član 11

Radovi koji se prijavljuju predaju se na adresu Rektorata Univerziteta Crne Gore, sa naznakom „Prijava za dodjelu nagrade za najbolji naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad studenta“.

Rok za prijavu je 15. maj tekuće godine.

Radovi se dostavljaju nepotpisani, sa šifrom koja se prilaže u zapečaćenoj kovrti.

Član 12

Komisiju za izbor najboljeg prijavljenog studentskog rada imenuje rektor, vodeći računa o zastupljenosti oblasti nauka i umjetnosti.

Komisija nakon pregleda radova utvrđuje predlog redosljeda radova koji se dostavljaju rektoru.

Član 13

Odluku o dodjeli nagrade za najbolji naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad studenta donosi rektor.

Član 14

Visinu novčane naknade, u smislu ovog pravilnika, utvrđuje Upravni odbor Univerziteta, na predlog rektora, u zavisnosti od finansijskog plana Univerziteta i broja nagrađenih studenata.

Član 15

Univerzitet vodi posebnu evidenciju o dodijeljenim nagradama.

Član 16

Odluke o dodjeljivanju nagrada objavljuju se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Član 17

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o nagrađivanju najboljih studenata br. 01-825 od 14.11.1994. godine i Odluka o studentskim nagradama br. 01-2147/1 od 29.9.2004. godine.

Član 18

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 08-784

Podgorica, 26.03.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr ZVONKO TOMANOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor Univerziteta Crne Gore** za predmete: **Mehanika tla i stijena, Fundiranje i Tuneli i podzemne konstrukcije**, na osnovnom akademskom studijskom programu **Građevinarstvo**, na **Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**.

Broj:08-787

Podgorica, 26.03.2015. godine

REKTOR
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr TATIJANA DLABAČ bira se u akademsko zvanje **docent Univerziteta Crne Gore** za predmete: **Elektronsko poslovanje u pomorstvu, Brodske električne mašine i pogoni i Osnovi elektrotehnike i elektronike** na **Fakultetu za pomorstvo Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj:08-788

Podgorica, 26.03.2015. godine

REKTOR
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr ANTOANETA ADŽIĆ-ZEČEVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent Univerziteta Crne Gore** za predmet: **Oftalmologija** na osnovnom akademskom studijskom programu **Medicina**, na **Mecinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj:08-785

Podgorica, 26.03.2015. godine

REKTOR
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. marta 2015. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr BOGDANKA BASETIĆ-ANDRIĆ bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor Univerziteta Crne Gore** za predmet **Infektivne bolesti**, na osnovnom akademskom studijskom programu **Medicina** na **Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj:08-786

Podgorica, 26.03.2015. godine

REKTOR
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju (Sl list CG, br. 44/2014 godine) i čl. 117 i 131 Statuta Univerziteta Crne Gore Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26 marta 2015. godine donio je

ODLUKU O DOPUNAMA PRAVILA STUDIRANJA NA OSNOVNIM STUDIJAMA

Član 1

U Pravilima studiranja na osnovnim studijama br. 08-586 od 26.02.2015. godine (Bilten UCG, br.339/2015) u članu 28 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Predispitni oblici provjere znanja (kolokvijumi, popravni kolokvijumi i drugo) organizuju se isključivo u terminima predviđenim za nastavu“.

Član 2

U članu 29 dodaje se novi stav 7 koji glasi:

„U dodatnom ispitnom roku isključivo se polažu završni ispiti iz predmeta koji nijesu položeni na završnom ispitu januarskog i junskog ispitnog roka“

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj:08-701/2

Podgorica, 26.03.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. Radmila Vojvodić

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 18 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26.03.2015. godine, na inicijativu Studentskog parlamenta, usvojio je sljedeće

U P U T S T V O
za primjenu člana 91 Zakona o visokom obrazovanju

Imajući u vidu da su Zakon o visokom obrazovanju (Sl list CG, br. 44/2014 godine), Statut Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 337/15) i Pravila studiranja na osnovnim studijama (Bilten UCG br. 339/15) usvojeni nakon početka studijske 2014/15 godine, nastavni proces u studijskoj 2014/15 godini treba sprovesti u terminima i na način koji je bio planiran na početku tekuće studijske godine.

Broj:08-701/3
Podgorica, 26.03.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. Radmila Vojvodić

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Fakultet likovnih umjetnosti

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Uvod u dizajn I i II; Grafičke komunikacije, I,II,III i IV,
Grafičke komunikacije I i II..... 1

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Istorija umjetnosti, Istorija umjetnosti Crne Gore i
Istorija i teorija dizajna 11

Filozofski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Komparativna pedagogija I – Savremeni pedagoški pravci,
Komparativna pedagogija II – Savremeni obrazovni sistemi,
Savremeni predškolski sistemi, Interkulturalna pedagogija,
Osnovi pedagogije i Savremeni obrazovni sistemi 16

Ekonomski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Finansijski menadžment, Portfolio menadžment,
Portfolio analiza i Analiza berzanskog poslovanja..... 27

**2. ODLUKE UPRAVNOG ODBORA UCG
SA SJEDNICE OD 27-30. MARTA 2015.G. 36**

**3. PRAVILNIK O NAGRAĐIVANJU NABOLJIH
STUDENATA UNIVERZITETA CRNE GORE 37**

**4. ODLUKE SENATA UNIVERZITETA CG
SA SJEDNICE ODRŽANE 26. MARTA 2015.G. 38**